ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔާ

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 25 ވަނަ ބައްދަލުވުން

26 އޯގަސްޓް 2025

ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޑީ އިމާރާތް (ކޮމިޓީރޫމް ކޮޓަރި 5)

ފެށުނު ގަޑި: 14:00

{ރިޔާސަތުގައި އިންނެވި ކޮމިޓީގެ މުގައްރިރު: މާފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ރިޝާ އާދަމް}

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

السلام عليكم. މިއަދު މި ބޭއްވޭ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީގެ 25 ވަނަ ބައްދަލުވުން. މި ބައްދަލުވުމުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުންނަކީ، ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ އިބްރާހީމް، ކޮލަމާފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީ، ހިތަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސިނާން، ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމް، ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް، ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން އަލީ ކާފޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝަރީފް. ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. މިއަދު ބައްދަލުވުމުގައި މި އޮތީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 180 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް 3 މެންބަރުން އައްޔަންކުރެއްވުމަށް ބަލައި ގާނޫނު ނަންބަރު 5/2007 (ސިވިލް ސަރވިސް ގާނޫނު)ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވާފައިވާ ފަރާތްތަކާ އިންޓަރވިއުކުރުން. އިންޓަރވިއުކުރުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑުމެން އެކުލަވައިލި އިދާރީ ޖަލްސާގެ ތަފްޞީލު އިއްވައިދެއްވުން އެދެން.

އިދާރީ މޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމަށް އައްޔަންކުރުމަށް ނަން ފޮނުއްވާފައިވާ ފަރާތްތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން އިދާރީ ޕެނަލްގެ ނިންމުން. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމަށް އައްޔަންކުރެއްވުމަށް ބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވާފައިވަނީ 6 ފަރާތެއްގެ ނަންތަކެވެ. އެއީ 1- އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ނާސިރު / މ. ފިލަކަންގެ، މާލެ. 2- ޑރ. ހުސައިން ފާއިޒް، ދަފްތަރު ނަންބަރު:1325. ޑރ. ދިލާ މޫސާ / މ. ވައިޓްބޯލް، މާލެ. އަލްއުސްތާޛާ ބަދުރިއްޔާ މޫސާ، ދަފްތަރު ނަންބަރު: ރސ 2414. 5- ޑރ. ފާތިމަތު މުނާ / ވާދީގެ، ގއ. ވިލިނގިލި. 6- އަލްފާޟިލާ އާމިނަތު އުއްމުކުލްޘޫމް / މޫންލައިޓްހައުސް، ސ. މަރަދޫ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމަށް އައްޔަންކުރެވޭ މީހެއްގެ ގައިގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ޝަރުތު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 181 ވަނަ މާއްދާއާއި، ގާނޫނު ނަންބަރު 5/2007 (ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގާނޫނު)ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމަށް މީހެއްގެ ގައިގައި ހުރުން ލާޒިމުވާ ސިފަތައް ފުރިހަމަވޭތޯ ބެލުމަށް ބަލައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން 3

މުވައްޒަފުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ފުރަތަމަ ކޮމިޓީން އެކުލަވައިލެވުނު. އެގޮތުން މި ފުރުޞަތުގައި ހިމެނެނީ ފާތިމަތު ނަޒާ، އާއިޝަތު ރިޔާ އަދި އަޙްމަދު ޝަރުޢާދު ސަޢީދު. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމަށް އައްޔަންކުރުމަށް ބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނަން ފޮނުއްވާފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި އެ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވޭތޯ ބެލުމަށް ބަލައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާއިން ޖުމްލަ 4 މުއައްސަސާއަކަށް ސިޓީ ފޮނުވާފައިވޭ. ސިޓީ ފޮނުވައި މައުލޫމާތު ސާފުކުރެއްވި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް، ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން އަދި މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް. ރިޕޯޓު ސާފުކުރުމުގެ އިތުރުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމަށް އައްޔަންކުރެއްވުމަށް ބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނަން ފޮނުއްވާފައިވާ ފަރާތްތަކާ މެދު އާންމުންގެ ޝަކުވާއާއި ޚިޔާލު ބެލުމަށް ބަލައި 19 އޯގަސްޓް 2025 ވަނަ ދުވަހު އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރައްވާފައިވޭ. އިޢުލާނުގެ މުއްދަތު 24 އޯގަސްޓް 2025 ވީ އާދީއްތަ ދުވަހުގެ މެންދުރު 12:00 ގައި ހަމަވެއްޖެ، ޖީ. ފާތިމަތު ޔުނާ / ވާދީއާގެ، ގއ. ވިލިނގިލި ޒިޔާރަތް އިތުރު އެއްވެސް ބޭފުޅަކާ މެދު ގޮތުން ޝަކުވާއެއް ހުށަހަޅާފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރަން. މި ދެންނެވުނު ޝަރުތުގެ ކާޑު މެންބަރުންގެ ފައިލުކުރުމުގައި ޢުނުނާ ވާހަކަ ދަންނަވަން.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 180 ވަނަ މާއްދާއި 5/2007 (ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނު)ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ކިބައިގައި ހުރުން ލާޒިމުވާ ސިފަތަކުގެ ތެރެއިން ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންނަކީ އެއްވެސް އެހެން ވަޒީފާއެއް އަދާކުރާ މީހެއްކަމުގައި ނުވުމުގެ ޝަރުތެއް މަގާމާ ހަވާލުވާ އިރު ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ޝަރުތެއް. އެގޮތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އައްޔަންކުރެއްވުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނަން ފޮނުއްވާފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ބައެއް ބޭފުޅުންނަކީ މި ވަގުތު ވަޒީފާ އަދާކުރައްވަމުން ގެންދަވާ ބޭފުޅުން. އެހެންކަމުން، މިއަދުގެ ކޮމިޓީން އެ ފަރާތްތަކާ އިންޓަރވިއުކުރުމުގެ ކުރިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ކުރިމަތިލާ ފަރާތްތަކުގެ އިޤުރާރުގައި އެ ބޭފުޅުން ސޮއިކުރައްވާފައިވާކަމުގައި ދަންނަވަން. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ސިޓީއާ އެކު ފޮނުއްވާފައިވާ މައުލޫމާތުތަކާއި، ކަމާ ގުޅޭ މުއައްސަސާތަކުން ލިބިފައިވާ ސާފުކުރުމުގެ މައުލޫމާތުތަކަށް ބަލާ އިތުރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 181 ވަނަ މާއްދާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2007 (ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނު)ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތު އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާކަން އިތުރަށް ފުރުޞަތު ޔަގީންކުރެވޭ. އެހެންކަމުން، އިސްވެ ދެންނެވުނު ކަންކަމަށް ރިއާޔަތްކޮށް، މިއަދުގެ އިންޓަރވިއުއަށް އެ ފަރާތްތަކަށް ދަންނަވާފައިވޭ. އަދި މި އިންޓަރވިއުއަށް އެ ފަރާތްތަކުގެ މިޒާޖާއި، ޤާބިލުކަމާއި، ނަޒާހަތްތެރިކަން ފަދަ ކަންކަމާ

ގުޅޭ ގޮތުން މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް ރިފަރަލްއެއް ގެނުވިދާނެކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ވެސް ދަންނަވާލައިފާން. ނަމަވެސް، އެއްވެސް ބޭފުޅެއްގެ ފަރާތުން ރިފަރަލްއެއް ހުށަހަޅާފައި ނުވާކަން ކޮމިޓީގެ މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި ދަންނަވަން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ވ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން އެއްވެސް އުނިއިތުރެއް ގެނައުމެއްނެތި ޚާއްޞަ ޑްރާފްޓަރު ނުވަތަ ޗީފް ޑްރާފްޓަރު ނުވަތަ އެހެނިހެން ވެސް މުޤައްރިރުގެ ވަސީލަތެއް ޑްރާފްޓަރު ވަގުތުން ދެކަން ފޯރުކޮށްދެން ހުށަހަޅުއްވިފައިވާ ބައްދަލުވުމެއްކަމުގައި ވެސް އެ ފާހަގަކޮށްކަން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) السلام عليكم. އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ނާޝިދު، މ. ފޮޅުކަންގެ. މުޙައްމަދު ނާޝިދަކީ މިހާރު ވެސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް. ދެން މުޙައްމަދު ނާޝިދަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ދަންނަވައިލީ ގާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް މެންބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ޓަކައި މިއަދު މި ބާއްވާ އިންޓަރވިއުއަކީ. ދެން ހުރިހާ ބޭފުޅުން ވެސް ސުވާލުކުރައްވާނެ. އެހެންވީ ފުރަތަމަ، އަޅުގަނޑުމެން ސީވީ ވެސް އެބަހުރި. ދެން ވަރަށް ތަފްސީލުކޮށް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ކުރުކޮށް ޚުލާޞާކޮށް ކުރިމަތީގައި ތަޢާރަފުކޮށްދެއްވުން އެދެން.

މުޙައްމަދު ނާޝިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު އަދި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އަޅުގަނޑަށް މި ފުރުޞަތު ދެއްވީތީ. އާދެ! އަޅުގަނޑުގެ ނަމަކީ މުޙައްމަދު ނާޝިދު. އަޅުގަނޑު ތަޢުލީމު ހާސިލުކުރީ، މަތީ ތަޢުލީމު ހާސިލުކުރީ އިލެކްޓްރިކަލް އިންޖިނިއަރިންގެ ޑިގްރީން ޔުނިވަރސިޓީ އޮފް ނިއުކާސަލް، އަދި އިންސްޓްރުމެންޓޭޝަނުގައި. ދެން 1990 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން 2011 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް އަޅުގަނޑު ޚިދުމަތްކުރީ ޓެލެކޮމިއުނިކޭޝަން ދާއިރާގައި. މައިގަނޑުގޮތެއްގައި އަޅުގަނޑުގެ ޚިދުމަތް ފެށިގެން އައީ އިންޖިނިއަރިންގެ ރޯލުން ޓެކްނިކަލް މަސައްކަތުގެ ތެރެއިން. އެހެންނަމަވެސް، ފަހުން އަޅުގަނޑު މި ބޭނުން މެނޭޖްމަންޓަށް އަދި ހިއުމަންރިސޯސަސް ކޮމްޕެނީގެ މެނޭޖްމަންޓް ހިންގުމަށް. ދެން އެ ދާއިރާއަށް ޓްރޭނިންގ ވެސް ހާސިލްކުރިން. ދެން 2011 އިން ފެށިގެން 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް އަޅުގަނޑު މެނޭޖްމަންޓުގެ ބެޗްލަރސް ޑިގްރީ ހާސިލުކޮށްދިން. އަދި ފުރަތަމަ ބެޗް ޑިގްރީގެ މާސްޓަރސް، ދެން އޭގެ ފަހުން

ސެކްރެޓަރީ ޖެނެރަލްގެ ހައިސިއްޔަތުން. ދެން އެ ދާއިރާގައި ވެސް ހަމަ މައިގަނޑުގޮތެއްގައި ބްރޯޑްކާސްޓިންގެ ދާއިރާގެ ރިފޯމްތަކުގައި މަސައްކަތްކޮށްފައިވާނެ ހުންނަނީ. ދެން އެއަށްފަހުގައި 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ސެޕްޓެންބަރު 3 އިން ފެށިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ގުޅި މިހާތަނަށް ވެސް ދެންމެ އެ ޒާތަކަށް މަސައްކަތްތަކުގައި މި ދަނީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގައި. ދެން މި ދާއިރާގައި ވެސް މި ކުރާ މަސައްކަތަކީ ބޭނުން ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުންގެ ކަންތައްތައް ރަނގަޅުކުރުމުގެ މަސައްކަތް. އެހެންވީމާ، މައިގަނޑުގޮތެއްގައި މި ދާއިރާގައި، މި ރަނގަޅުކުރުމުގެ ދާއިރާގައި ބޭނުން މަސައްކަތްކުރަމުން މިދަނީ. އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުއަރުވާނަން ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް ވެސް. އެންމެ ފުރަތަމަ ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ހުސައިން.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރު ވެސް ރައީސަކަށް ހުންނަވައި، ވަރަށް ގިނަދުވަސްތަކެއް މެމްބަރު ހާއިލުވެގެން ކޮށްފައިވިޔަސް. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، މެމްބަރު މި ދިމާ ދުވަސްތަކުގައި ކުރެވުނު އެކްސްޕީރިއަންސަކީ ކޮބައިތޯއޭ؟ އަދި މި ސިވިލް ސަރވިސްކޮމިޝަނަށް މިއަދުވެރި ރަނގަޅު، ފަސޭހަ ގޮތްތަކެއް ހުށަހަޅުއްވާނެ ކަމަށް ގަބޫލުކުރައްވާ ކަންކަމަކީ ކޮބައިތޯއޭ؟ ކުރިމަތިވާނެ ކަމަކީ؟

މުޙައްމަދު ނާޒިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މި ކޮމިޝަނަށް ޢައިންކުރުމަށްފަހުގައި މައިގަނޑު ވިސްނުމަކަށްވީ، މިހާރު އޮތް ކޮމިޝަނުގެ މައިގަނޑު ވިސްނުމަކަށްވީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚިދުމަތްތަކާއި އަވަސްކޮށް ތަރައްޤީކުރުމަށް ބަލައި ބިއުރޮކްރަސީގެ ބޮޑުން ވީ ވެސް ބޮޑަކަށް ހިފައިގެން ކުރިއަށްދިއުން. އެގޮތުން ސިވިލް ސަރވިސް އިދާރާތަކުގެ ޑޮކިއުމެންޓްސްގެ މަސައްކަތް ޑިޖިޓަލައިޒްކޮށް މިހާރު ވަނީ ޑިޖިޓަލައިޒް ސިސްޓަމަކަށް ބަދަލުކުރެވިފައި. މިހާރު ޑޭޓާބޭސްގެ ސަމްޕަލް މި ދަނީ. ހަމަ އެއާއެކު އަޅުގަނޑުމެން ގުޅުންހުރިގައި ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތު ފެންވަރު ބެލުމުގެ ނިޒާމު ހަމަ ކަރުދާސް ބޭނުންކޮށްގެން ކޮންމެ އަހަރަކު އަހަރު ނިމޭއިރުގައި ފޯމެއް ފުރައިގެން ކުރިއަށްދަނީ. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު އޮންލައިންކޮށް ދުވަހުން ދުވަހަށް އެ

ހަވާލުކުރެވޭ ބާސްކުރައް ޕްރޮކިއުމަންޓުތަކާ ގޮތް ޑިސްބަރސްކުރަމުން ބަލައި އޮންލައިން ސިސްޓަމްގެ ތެރެއިން މިހާރު ކުރެވުމުންނެވެ. އެހެންވީމާ، ބަޖެޓުގައި މިއީ ވަރަށް މުހިންމުކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަނީ. އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތްކުރަނީ ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތުތަކާއި ތަންފީޒުކުރުމަށް އެހެން މުއައްސަސާއެއް މި މުއައްސަސާއަކީ. އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުންނަށް މި ދޭ ޚިދުމަތް ފުރިހަމަ ޚިދުމަތްތަކެއް ހުރުމަށް ބަލައި އަދި ރައްޔިތުންގެ ޝަކުވާތަކަށް އަޅުއަޅައިގެން ޖަވާބުދާރީވާ ގޮތަކަށް ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ބަލައި ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. މުވައްޒަފުންގެ ފެންވަރު މަތިކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރުމަށް. އެގޮތުން ފުރަތަމަ އެ ކުރާ މަސައްކަތަކީ ޓްރެއިނިންގތަކުގައި އެއާ ގުޅޭ ތަފްސީލުތަކާއި ފެށި އަޅުގަނޑުމެން ބަލާ ކުރިއަށް އެކަށީގެންވާ ތި ދެންނެވި މިހާރު ފަހު ފެށުން ތީ. ދެން ކުރިއަށް އެއްވެސްގޮތަކަށް މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި، އަޅުގަނޑު ކުރިމަތިވި މައިގަނޑު އެއް ސަބަބަކީ، ކުރިއަށް އެކުލެވިފައި ސަރުކާރުން މި އަހަރު އެބަ އެކި ކަންކަމަށް ދެކޮޅުގައި ހުރި ޚިދުމަތްތަކާ ޖެހިބަހައްޓަން ބޭނުންވާ ކަމަކީ އަޅުގަނޑު ފުރިހަމަ ގޮތެއްގައި، ޓްރޭނިންގ ހުރިހާ މި މަސައްކަތުގައި ޕަބްލިކޭޝަން ބަލައިލުމުގައި އަޅުގަނޑުގެ ޝައުގުވެރިކަން ހުރި ކަމެއް. އަދި އެއީ އޭގެ ޚިދުމަތް ސިވިލް ސަރވިސްއަށް ލިބިގެންވާ ވަރަށް ބޮޑު ކުރިއެރުމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އޭގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފުންނަށް އޮޅުމެއް ނެތި ގެއްލި ލިބޭގޮތަށް މަސައްކަތްތަކަށް ކަނޑައެޅިފައި ދެ ފިޔަވަޅު ފަށް ލިބޭނެތީ. އަދި އެއާ އެއްގޮތަށް މިކަން ކުރުމަށް ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން ގައިޑްލައިންތަކާ ގުޅިގެން ފޯރުކޮށް ހުރިހާ ޚިދުމަތްތައް އަދި ރައްޔިތުންނަށް ފަސޭހަ ޚިދުމަތްތަކެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މި ކިބައިން ލިބޭ ގޮތަށް ރަނގަޅުކުރެވޭ ފަށް ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ޑިޖިޓަލް ސިސްޓަމްގެ ތެރެއިން މަސައްކަތްކުރަން ފެށުން ލިބޭ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، މި ފަރާތަށް ޝަކުވާ ދޭން ފޯރުކޮށް ފުރުސަތު ދިނުމާ ކުރިމަތިވި މައިގަނޑު އެއް ސަބަބަކީ ރައްޔިތުންގައި މި ފެންނަ ގޮތުން ކުރިއަށް ދާއިރާ ފުރަތަމަ ޕްރޮގްރާމް ބަލައި ދެކޭ ހަމަ ގެއްލުންތަކަކަށް ގުޅިގެންވާކަން ކަމަށް ގަބޫލުކުރަމެވެ.

ފުލުހުންގެ ދެކުން ހާދިސާގެ ޝަރުޙަކުރު އިޖްރާއާތު ޒަރާއިން ވާހަކަދެއްކުން:

އާދޭ! ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް. އަޅުގަނޑުގެ ދެވަނަ ސުވާލަކީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ގިނަފަހަރަށް އާންމު ބޭބޭފުޅުން، އާންމު ރައްޔިތުންނާ ބައްދަލުވާ ގޮތުގައި ނުވަތަ ސިވިލް ސަރވިސްކޮމިޝަނާ ގޮތުގައި ވަރަށް ބޮޑަށް ސިވިލް ސަރވިސްކޮމިޝަނުގެ ޝަކުވާތައް އެބަ އޮތް. އެ ޝަކުވާއަކީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގައި ކޮމިޝަނަރުން މެންބަރުން ވަރަށް ގިނަފަހަރަށް ހާޒިރުނުވުމޭ. އެ ބޭބޭފުޅުން ރަސްމީ ގަޑިތަކުގައި އޮފީހުގައި ނޫނީ މިސާލަކަށް. އެ

ބޭފުޅުން ހާޒިރުނުވެ، އެ ހާޒިރުވެ، އެ ވާ ދުވަސްތަކާއި، ނުވާ ދުވަސްތަކާ އެނގޭނެ ގޮތަކަށް ރަނގަޅު ނިޒާމެއްގެ ތެރެއިން އެ ކަންކަން ކުރުވިފައި ނޫނުނާ ވާހަކަ ވަރަށް ގިނަފަހަރަކަށް. ކޮބައިތޯ މުޙައްމަދު ނާސިރުގެ މި ދައުރަށް ކުރިއަށް އޮތްފަހަރުގައި މި މަޤާމަށް ހޮވިއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ މެންބަރުން މި ހާޒިރީ ބަލައިގަތުމުގައި އެއްވެސް ހަރުދަނާ ގޮތެއް އެބަ އޮތްތޯ ޒިޔާދަކުރުމަށް ނުވަތަ ކުރުވިދާނެ ކަމަށް ގަބޫލުކުރައްވަންތޯ؟

މުޙައްމަދު ނާސިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! މި ވިދާޅުވި ރަނގަޅު ވާހަކައެއް. އެކި މުއައްސަސާތަކުގައި އެކިގޮތް މި ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ އިނގޭތޯ ހާޒިރީގެ ކަންތައްތަކުގައި. އެހެންނަމަވެސް، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގައި މިހާރު ވެސް ޖަވާބުދާރީކުރުމެއް ހަމަ ކޮންމެ ދުވަހަކު ވެސް މެންބަރުން ހާޒިރުވެ ފިންގަރ ޕްރިންޓް ޗެކްއިން އަތްޖެހުމާ ސިސްޓަމްގެ ތެރެއިން މަސައްކަތްކުރަނީ އިނގޭތޯ. ދެން އެހެންނަމަވެސް، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަކީ މިހާރު މި ވިދާޅުވާ މަސައްކަތާއި ދިމާވެއްޖޭ. އަޅުގަނޑު ހިތުން މިހެން މި ވާންޖެހޭ ބަދަލުތަކުގައި ގާނޫނުގައި ވެސް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ނުވާ މެންބަރުންގެ އިދާރީ ކަންތައްތަކުގައި ޖަވާބުދާރީވުން އުސޫލުތަކެއް. އެހެންވީމާ، އެ ކޮމިޝަނުން އެ ކޮމިޝަނެއްގައި ޖަވާބުދާރީ އުސޫލު ކަނޑައެޅުއްވެސް. ކޮއްޗީ ނަހުމުގައި ވެސް ހަމަ އެބަ ޗެކްއިންކުރެއްވުން ނިޒާމު މި އޮންނަނީ. ކޮމިޝަނުގައި ކޮއްޗެ ބޭނުންކުރާ ވަގުތުގައި ވެސް ހަމަ ނަންގަވާފައިވާ މި އޮންނަނީ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ވަޒީފާ ބޭރު ގަޑިތަކުގައި މި އޮންނަނީ ފިންގަރޕްރިންޓް ޖަހާކަށް. އެއީ އަހަރެއްވީމަ އެ ގޮތަށް އޮންނަ 30 ދުވަސް ހަމަ މި އޮންނަ އުސޫލުގެ ތެރެއިން ނެގުމަށް ބަލައި. އެހެންވީމާ، މެންބަރުންގެ ކަންތައްތައް ރިޕޯޓުކުރުމަށް ބަލައި އަޅުގަނޑު ހިތުން މިގޮތަށް ނަހަމަހަމަކަމެއް މި ހުންނަނީ ވެސް އޭގެ ސަބަބުން. ގާނޫނުގައި އެ ކަމަކީ އުސޫލުތަކެއް ކަނޑައަޅުއްވާފަދަ ވަރަށް މުހިންމުކަމެއް. ބައެއް ކޮމިޝަނުތަކުގައި ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި އެއީ ވަޒީފާ ބޭރު ގަޑީގެ ވެސް ބަޔަކު ހުރެ މެންބަރުންނަކީ. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުންނަށް ބޭނުންފުޅު ގޮތަކަށް އިޚްތިޔާރުކުރައްވާފަދަ ފުރުޞަތު ވެސް އޮންނާނެ ކަމަށް ގަބޫލުކުރަމުން ދާތީ ވެސް އެބަ ތިއްބެވި. އެހެންވީމާ، އިދާރީ ކަންތައްތަކުގައި ގާއިމުކުރެވިއްޖެ އެއާ ހުރިހާ ކޮމިޝަނަކަށް ވެސް ހަމަ އެއްހަމަކަމުގައި މަސައްކަތްކުރެވޭނެހެން އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދޭ! ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް. އަޅުގަނޑުގެ 3 ވަނަ ސުވާލަކީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ހަމަ ވަރަށް ގިނައިން ރައްދުވެން ކުރާ ޝަކުވާތައް، ހެއްސަކޮތުން އެޖެންސީތަކުން ދޭއިރުގައި. ސިވިލް ސަރވިސްއިން ހަމަ އެވެސް. އެހެންނަމަވެސް، އެ ބޮޑުވުން ރަށްރަށުގައި ތިބެގެން މާސްޓަރސް ހަދައި ނިމުމަށްފަހުގައި އެ މާސްޓަރސްގެ ކުރިއަށްދުން އެ ބޮޑުވުންނަށް، މުސާރައިގެ ކުރިއެރުން ނުލިބި ވަރަށް ގިނަދުވަސްތަކެއް ވޭތުވެގެންދާތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ފެނޭ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެންދޭ މާލޭގައި އެ މާސްޓަރސް ހަދައިދީ ކަމަށް ފެއްޓިއްޖެއްޔާމު އެ ބޮޑުވަކަން އެ އަންނަ ގޮތަކަށް ވަގުތުން ވަގުތަށް އެ ކުރިއެރުން ލިބޭ. ކޮބައިތޯ މި ތަފާތު؟ މި ތަފާތުކުރަން، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގައި މި ތަފާތުކުރަން އެގްރީމެންޓް އެކަން އޮންނަނީ؟ ދެން އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، މިގޮތަށް މިކަން އޮތިއިރުގައި، މިހާރު ވެސް ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ މިކަން އޮޅި މިހެންކަން. ރަށްރަށުގައި މާސްޓަރސް ހަދާފައި އެ ބޮޑުވުންނަށް ކުރިއެރުން ނުލިބި އޮތުމުން އަދިކަށް ހަމަ، ޖާގަ އަސަރުކުރޭން ދިރިއުޅުމުގައި ވެސް އެ ނުލިބި ދެވެން. އެހެންވީމާ، މިފަދަ މަގާމަށް ހޯދުމަށް ކަމަށް ވާނަމަ ކާމިޔާބުކަން މިކަމުން މަސްއޫލިއްޔަތުގައި މިހެ ރައްދުވެންނަށް އެ ބަޔާ ހޯދައިދިނުމަށް ޖަވާބު ކާމިޔާބުކަން މަސައްކަތްކުރުމަށް ކުރައްވާނަންތޯ؟

މުޙައްމަދު ނާޝިޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބަޖެޓުގޮތުގައި މި ދެންނެވި މުއައްސަސާއަކީ އޮފީސްތަކާ މުއައްސަސާތަކެއް ނޫން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭގޮތުގައި އާ ޕީ ފްރޭމްވޯރކްތައް ހުށަހަޅަމުންދާއިރު އެ ޕީ ފްރޭމްވޯރކަށް ރިވިއުކުރިއިރުގައި، އެއީ 2022 ވަނަ އަހަރުގެ މޭ މަހުގައި. މައިގަނޑު އުސޫލުތައް ބަޔާންކޮށްގެން ކަނޑައަޅުއްވާފައި އާ ޕީ ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އަދި އެޖެންސީތަކުން މިނިސްޓްރީއާ މަޝްވަރާކުރެއްވުމަށްފަހުގައި. އެ ޕްރޮޕޯސަލް ދިރާސާކުރުމުގައި މާސްޓަރސްގެ ސްޓެޕް ޓޭބަލް އިނގޭތޯ، ޕްރޮޕޯސަލް ދިރާސާކުރުމުގައި ވަކި ހަމަތަކެއް ގައިޑްލައިނެއްވާ އެއީ. އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ނުހިމެ ވަކި އަޕޮއިންޓްގައި މަސައްކަތްކޮށްދެއްވާ ޓެކްނިކަލް މި ހަމައެކަން މަސްއޫލިއްޔަތު ހުރި ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށާ ރިޕޯޓުކޮށްދޭނެ ނުވަތަ އިސްލާހު ނެތް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި ފިޔަވަޅު އެޅުއްވާ ވާހަކަތައް، ބަޔާއި ކަނޑައަޅާން މި މާސްޓަރސް ސަރަހައްދު ހާސިލުކުރިއިރުގައި ހުރި ވެސް ދުރުސް ވިސްނުމުގެ ހުރެ ކަމަށް ވަނީ އިނގޭތޯ. ހުރެ ކަމަށް ވަނީ އެ ކާރުއަޅުން ނުދިނި ހުރިގޮތަށް. އެއީ ރިޓަޔަރ ކޮމިޓީން ދިރާސާ ބަލާ ގޮތަށް މި އެންނަން. ދު އަނެއްކާ، އެ ބައްދަލު ޕްރޮފެޝަން ހަމަ އެ ބޮޑުވުންނަން ވެސް ޓީމުވަށައިގެންނެވެ. އެހެންވީމާ، މި ފިޔަވަޅު ކާސްޓަމް ހަމަ ވަކިވަކިން ބެލުމަށް ޖެހުނުގައި އޮތް

ޑްރިޖް އޮތް ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅުއްވީމާ އުކަށް ހަމަ ބުނުމަށް އަޅުގަނޑު ގައިމުވެސް ސަބްޖެކްޓްޑްކަމަށް މެންބަރަކަށް ހުރި ކަމުގައި ވަންޏާ އުކަސްތައް ޚަރުޖުކޮށްދިނުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝަރީފަށް.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޙްތަރަމް ރައީސް. މަރުޙަބާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ކޮށްލަން އެބަ އޮތް 3 ސުވާލެއް. ދެން ދެންމެ ބައްޓަމުގައި ވިދާޅުވެދެއްވައިދީ ދެން އިންޑިޕެންޑެންޓް ދާއިރާގައި ބަޖެޓުމާ ހުސްވެފައިވާ ކަމެއްވާތީވެ ދެއްތޯ ހުށަހެޅި. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ދެން ރައްޔިތުގައި ސިޔާސީ ސަރުކާރުވެސް މި އޮތީ ވަރަށް ބޮޑުކޮށް މި އޮތީ. ރައްޔިތުގައި ހަމަ ޒުވާނުގައި ވެސް ހަމަ އެންމެ ބޮޑު ބައެއް މި އޮތީ ސިޔާސީ ސަރުކާރުވެސް. ކޮމިޝަނުގައި ރައްޔިތު މި ޖަމްޢިއްޔާތަކާ މި އޮތް ގޮތުން އެންމެ ބޮޑު އާބާދީއެއް ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް އެބައޮޅޭ ރައްޔިތުގެ ތަންތަނުގައި. އެހެންވީމާ، ތަންތަނުގައި ދިރިއުޅޭއިރުގައި ކައުންސިލުތަކުގައި ވެސް މި ރިޕޯޓު ހަމަ ސިޔާސީ ސަރުކާރުވެސް މުވައްޒަފުން. ޖަލާލުއްސުބުހާ ފެނިގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިވުމުން މި ދަނީ ކައުންސިލުތަކުން ވެސް ހަމަ ރަނގަޅުކުރެވެން އެކި ކަހަލަ އިސްލާހުތަކާއި ފާގަތްކަމާ ގުޅިގެން ވެސް ގެންނަވެން މި އަންނަނީ. އަންނައިރުގައި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ސިޔާސީ ވޯޓުކުރަންޖެހޭ ގޮތަށް، ކައުންސިލަރުންނާ ޚާއްޞަ ނިންމުންތަކާއި ބައެއް. ތަންފީޒުކުރަން ތިބޭނީ ސިޔާސީ ސަރުކާރުވެސް މުވައްޒަފުން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް މަޢުލޫމާތު ލިބޭ ގޮތުގައި ވަރަށް ބޮޑެތި ހުރަސްތަކެއް އެ ބޭފުޅުންނަށް އުފެދޭ ސިޔާސީ ނުފޫޒު އިނގޭތޯ. މިސާލަކަށް މި ވަރު ވެސް، މިހާރު ވެސް ސިޔާސީ ސަރުކާރުވެސް ކޮމިޝަނުގެ ހުރިހާ ރަނގަޅުކަމަށް އެ.ސީ.ސީން ނުދިނުމުގެ މަސައްކަތްތަކުން އެބަ ގެންދޭ. އަދިވެސް ގިނަ ރަނގަޅަކަށް އެ ކަންކަން ހަމަޖެހިގެން. އެހެންވީމާ، ސިޔާސީ އެއްޗެހިތަކަށް ވެސް އަދިވެސް އެ ގޮތަށް ފެންނަ ސަމާލުކަމުގެ ދިނުމަށް. ދިނައީ، ދިނަ ރަނގަޅުކުރުމުގައި އަދިވެސް ހަމަ މި ކުރަމުން ދާ ދުވަހަކީ ވަރަކަށް ބޮޑުތަކެއް މި އޮތީ. އެހެންވީމާ، ޒިންމާ ދިނުމުގައި ވަރަށް ބޮޑު ފުރުޞަތު އެބަ އޮވެއޭ. ދެން އަޅުގަނޑު ކަމަށް ބަހައްޓަން ބޭނުމީ، ވަރަށް ބޮޑު ތަފާތުތަކެއް އެބަ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހޯދުނު ގޮތެއް ނޫނީ ގި ބާރުވެރިކަން ވަރަކަށް ކަނޑައް އެކަމަށް ވިސްނަވަން. ރަށްތަކުގައި ވަޒީފާ ރަނގަޅު ހުންނަ އިރު ކުރުކޮށް އާބާދީއެއް އޮތުމަށް، ކެޕިޓަލް ސިޓީއަށް ބަދަލުވުމުގެ ފުރުޞަތު ކަންތައްތަކެއް އެ ސިޔާސީ ހިސާބަށް ވެސް. އެހެންނަމަވެސް، ވަރަށް ގިނަ ކުދިކުދި ދާ ކަމެއް، އެ ބަޔަކު

ނުބެލެހެއްޓި އޮންނަ ކަމާއި، ދެން އަނެއްކާ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ ރިޕޯޓުތަކުން މި ފެންނަނީ ރަނގަޅުން މިހެން ކައުންސިލްތަކުގެ ތެރޭގައި ސިސްޓަމުން އެހާ ބޮޑަށް ތަރައްޤީވާ ވަރަށް ބޮޑެތި މިސާލުތަކެއް ހުރިކަމަށް ހުންނަ ތަން. ކިހާ ވަރަކަށް މަސައްކަތްތަކަށްވެސް އެ ނިޒާމު ހުއްޓުވާލުމަށް ރަނގަޅުކުރެވޭ ކައުންސިލްތަކުގައި ތިބި ސިޔާސީ ސަރުކާރުން ފުށުއަރާނެތޯ؟

މުޙައްމަދު ނާޝިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. މި ފިޔަވަޅު މުއައްސަސާއަކީ ހަމަ އޮތީ މުއައްސަސާތަކެއް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ކައުންސިލްތަކުގައި މި ދިމާވާ އެންމެ ބޮޑު މުއައްސަސާއަކީ، ބަޖެޓުތަކުގައި އިންތިޚާބުވާ ކައުންސިލްތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން އެ ކައުންސިލްތަކުގައި ގިނަ ފަރާތްތަކުން ސިޔާސީ ފިކުރުގެ މުއައްސަސާތަކުގައި ކުރެވޭގޮތަކަށް ހުންނަނީ. ސިޔާސީ ސަރުކާރަށް މުއައްސަސާތަކަށް މި ޖެހުނީ ސިޔާސީ ފިކުރުތަކުން ތަފާތުވެ ހަމަ ކައުންސިލްތަކުގެ ނިސްބަތްވާ ފަރާތްތަކުން ގާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ތަންފީޛުކުރުމުގެ މުއައްސަސާތަކެއް. ދެން ސަރުކާރުގެ ބެލެހެއްޓުމަށް ވެސް މި ފިޔަވަޅުތަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދިވެސް 8 ރަށެއްގައި އެއްގޮތަކަށް ވެސް ނުލިބޭ އިނގޭތޯ. 2021 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން މިހާރު އިއުލާންކުރުމުން، މިހާރު 17 ވަރަކަށް ފަހަރު އިއުލާންކުރެވިއްޖެ. އަދި ޝަރުތު، ސެކިއުރިޓީ ޖެނެރަލްގެ ޝަރުތު ދަށްކޮށްލައި، ކޮބައިކީ 2ގެ ޝަރުތުތައް ވެސް ހިމަނާފައި ވެސް އެބަ ގެންދަން. އެހެންނަމަވެސް، ސެކިއުރިޓީ ޖެނެރަލުންނަށް ކުރިމަތިލާފައިވާ ބޭފުޅުން މި ކުރި ރަށްތަކުގައި މިހާރު ވެސް ނުވެގެން މި ދުވަހު. ބައެއް ކުރި ރަށްތަކުގައި މުވައްޒަފުން ވެސް ހަމަ ވަރަށް މަދު. ކައުންސިލްތަކުގައި އެބަ މުވައްޒަފުންގެ ދަތި، ހަމަ މުވައްޒަފުން އިނގޭތޯ. ދެން މި މުވައްޒަފުން ނުލިބޭ މުއައްސަސާގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. ދެން މުވައްޒަފުން އަޅުގަނޑަށް، ކިހާ ވަރަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން. އަޅުގަނޑުމެން ސިޔާސީ ސަރުކާރު ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ކަންތަކުގެ އަދަދު ވެސް ބޮޑުވެއްޖެ ގަވާއިދުކޮޅެއް ނެރުނީމުނޭ. އެއީ ކޮންމެ އަދަދު ވެސް އެ ހިމެނުމުން ކަނޑައަޅާ ތަޢާރުފުކުރުމަށް ޝަރުތުތަކުގައި. މިއީ ހަމަ ހުރިހާ ސިޔާސީ ސަރުކާރު އިދާރާތަކުން ވެސް ހަމަ ބައިވެރިވެގެން ތަފާތުޕާޓީތަކުގެ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައަޅާ ގަވާއިދުތަކެއް. އޭގެ ތެރޭގައި އެ އިދާރާތަކުން ފަރާތްތަކަށް، ތަފާތުކުރެވިގެން ބާރުދޭން ދެވިއްޖެއެވެ ފަރާތްތަކުގެ ޤަވާޢިދުތަކާއި ސިޔާސީ ކަމެއްގައި ބަލަހައްޓަމުން ދިޔަ އެ ކަނޑައެޅިފައި ގަވާއިދުތަކުގެ ވެރިކަމުގައި މި ސިޔާސީ ސަރުކާރުގެ އުސޫލުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާއި އަޅުގަނޑުމެން މިކަހަލަ ކަންތައްތަކުގެ. އެހެންނަމަވެސް، މިގެ ތެރޭގައި ދިމާވާ މާލިއްޔަތު ބައެއް ކަމެއް ބައްޕަ ގަވާއިދަށް ފިޔަވަޅުތަކުގެ ގޮތުން މުއައްސަސާތަކަށް ބާރުދޭން ގަވާއިދުތަކާއި، އެ ފާސްކުރެވޭ މިނިސްޓްރީގެ ކުރުމުން ދިމާ ގަވާއިދުތަކެވެ. ދެން

އޮޑިޓް ރިޕޯޓުން ވެސް މި ގޮތަށް ފާހަގަކުރައްވާފައި ހުރި މުއައްސަސާތަކަކީ ވެސް މާލިއްޔަތު ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ޚަރަދުކުރުމުގެ ސަބަބުން ދިމާވާ މުއައްސަސާތަކުގެ ސަބަބުތަކުން އަޅުގަނޑުމެން ހިފަނީ އެ ދިމާވާ މުއައްސަސާތަކަށް. އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޝަނުން ހަމަ ވިޔާ ވެސް ބޭނުން ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީގެ ބޭފުޅުންނާ ގުޅިގެން ވެސް މި ތަމްރީނުތައް ދެވޭތޯ ވަރަށް ބޭނުން މަސައްކަތްކުރަމުން މި ދަނީ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ދޭން ބޭނުންވާ އެންމެ ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި ނުދެވޭތީއާ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އަދިވެސް ހަމަ މި މުއައްސަސާތައް ތިބެން ހުރީ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަޖެޓް ވެސް، ޓްރެއިނިންގެ ބަޖެޓް ވެސް ވަރަށް ލިމިޓެޑް ބަޖެޓެއް މި އޮންނަނީ. ގާތްގަނޑަކަށް 4 ލައްކައެއްހާ ރުފިޔާ މި އޮންނަނީ. އެހެންނަމަވެސް، މި ބަޖެޓަކީ ޒަރޫރީކަމުގައި ހުރި އިދާރާތަކަށް ތަމްރީނުކުރުމަށް ބަޔާއި އޮންނަ ބަޖެޓް. އެހެންވީމާ، ބަޖެޓު ވެސް އިތުރުވެގެން ތަމްރީނުތައް، ހަމަ އެ ސަރުކާރުތަކަށް ގޮތްސަ ތަމްރީނުތައް ދެވިދާނެ ހުރި އެންމެ އެދޭ ނަތީޖާ މި ނުލިބެނީ. އެހެން ނޫނީ މި ޚަރަދު ކުރުމުގެ ގޮތުން އޮންލައިންކޮށް ވެސް ފަހަރަކުން މި ބާއްވަންޖެހޭ ތަމްރީނުތައް. އޮންލައިންކޮށް ބާއްވާ އެކި ވަގުތުތަކުގައި އެންމެ އެދޭ ނަތީޖާއެއް ނުލިބުނު އޭގައި ބައިވެރިވުމުގައި ދަތިތައް. އެހެންވީމާ، މިކަހަލަ ދަތިތަކެއް ވެސް އޮތީ. އެހެންނަމަވެސް، މި މުއައްސަސާތައް މި ދިމާވާ ސަބަބުތައް އަޅުގަނޑު ވެސް މި ދެންނެވީ. އެހެންވީމާ، އެކަން ހަމަ ބައްލަވާލަދެއްވުން ބަޔާއި ކަނޑައެޅި މުއައްސަސާތަކުން ޚާއްޞަ ބައެއްގެ އިނގޭތޯ. ވީމާ ވެސް ބޭނުން މުވައްޒަފުން ތަމްރީނުކުރުމުގެ ކަންތައް.

<u>ކުޑަ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

އަޅުގަނޑު ހަމަ ނާސިރު އަދި ކޮންމެވެސް ބޭނުންވާ އެހެން ސުވާލެއް އެބަ އޮތް. އިންޓަރނަލް އޮޑިޓަރުންނަކީ، ދެން އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ މި ދާއިރާގައި ވަރަށް ޖަމާވަންތަކުން މުއައްސަސާތަކުގެ މިހާރުކޮޅު، ގަބޫލުކުރައްވާނަމަ މިހާރު މި ސްޓްރަކްޗަރ ހުރިގޮތުގައި އޮތް ގޮތުން މި ބޯޑުތަކާއި އެކި ތަންތަނުގެ މަޤާމު އޮފިސަރުންތަކާއި މި އޮންނަނީ ހުރިގޮތަށް. އޮފީސްތަކުގައި އަދިވެސް އެއްކަލަ އެކި ދާއިރާތަކުން ރެކޮމެންޑޭޝަން އަންނަ މިހެން، އަންނަ ބޭނުން އެ މިހެން ކުރަން، ދައުލަތަކީ ޕްރޮސީޖަރތަކުން މި އައިސް މުއައްސަސާތަކަން ނުކުންނައިރުގައި އެއްކަލަ ރަނގަޅު ފެންވަރެއްގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓުތަކުގެ ސަބަބުން އެއްކަލަ މުއައްސަސާތަކާ އިދާރާތަކަށް އެކަށީގެންވާ ރަނގަޅު ޕްރޮސެސްތަކާއި އަސްލު ކޮންޓްރޯލް ބައި އެބަހުރި. މިހެން ވާން ދެތެރިވާ ސަބަބަކީ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް މި ފާހަގަކުރެވޭ، މިސާލަކަށް ގޮތުން މި ސިސްޓަމް އިންޖިނިއަރު، ކޮށްލަދީ އިންޖިނިއަރު މިއީ ދޭން ރަނގަޅީ ވަރަށް ބޮޑު، ވަރަށް ވަކިވަކި ބައެއް މި އިނގޭތޯ. މި ބޭނުމެއް ހުށަހަޅާ ސެޓްފިކެޓްގެ

ވެރިއެން މަސައްކަތްކުރަން ނުކުޅެދިޔާ ވާ ގޮތަކީ، މި ލިބޭ ޝަކުވާ ވެސް އެ މީހުންނަށް އެ ހިތްވަރުދީ ހުރި އެއްޗަކާ ބަލާއިރުގައި އެކަށީގެންވާ އެއްޗެއް ނޫން. އެއަށްވުރެ ބޮޑަށް ޕްރޮޓެކްޓް ކުރެވޭނެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމާ އެއަށްވުރެން ވާ ރަނގަޅު ޚާއްސަ އެ މީހުންނަށް ލިބޭ އެބަ. ޕްރޮވިޜަނެއް މިހާ ޤާނޫނުގައި އިތުރު ވެސް، މިސާލެއްގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ހަމަ ޕާލަމެންޓްގެ އެއް ކަމެއް ދަންނަވާލަން. އަޅުގަނޑު މިއީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ކޮންސްޓިޓިއުޝަނުގައި މަސައްކަތްކުރިއިރުގައި، އެ ތަންތަނުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ބޮޑު ގޮންޖެހުން އެ މަސައްކަތުގައި ދިމާވި. ވަރަށް ބައިވަރު އިންޖީނިއަރުން އެދި ދާއިރާތަކުން އޮތީ ތަނަށް. އެހެންނަމަވެސް، އެ ދުވަހު ވެސް އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގައި ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ކޮންވިންސްކޮށްދީފައި މަސައްކަތްކުރިން، އަޅުގަނޑު ޕްރެސިޑެންޓް ގޮސް ބައްދަލުކުރިން އޮފީހުގެ ކޮމިޝަނަށް ވެސް. ޕްރޮވިޜަންތައް މިހެން މި ވަނީ. މިސާލެއްގެ ގޮތުން ބައިވަރު ވަރަށް ކޯޓުގެ މުއައްސަސާއެއް ވެސް އޮޑިޓަރުން ކަމުގައި. ހަމަ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ހަމަ އެބަ އޮތީ ވެސް އެކަން ފާހަގަކޮށްލަން އެކަން ކޮންޓްރޯލްވެއިން. ދެން މިހެން ހުރި، ދެން މި މިނިސްޓްރީތަކުގައި މި ފެންނަނީ މީހުންނަށް މި ގޮތަށް މިކަން ނުކުތް މިހާ ޖަވާބުދާރީވުން މި ދިރުމުގައި މި ދަނީ އެއްވެސް ކަމަކާ ހެއްގެ؟ ގަވަރނަރުގެ އޮފީސްތަކުން، އޮޅި އަ އިންޖީނިއަރުންގެ ހައިސިއްޔަތުން ގަވަރނަރުގެ އޮފީސްތަކުން އެކަން އެ ގޮތަށް ވެގެން ނުނިކުމެ މިގައި ރަނގަޅު ނަތީޖާއެއް ނުކުރެވެނީ ކަމަކަން ގަވަރނަރުގެ އޮފީސްތަކުން؟ އެކަން ގަވަރނަރުގެ އޮފީސް ހިނގާ ނިޒާމު ތަސްވީރެއް އެސްޓޭޓް މިހާރު ވެސް؟ އެހީ މިސާލަކަށް ދާއިރާތަކުން ކުރާ ބަލާފައި އަދިވެސް އެކަނި ދޭ ދާއިރާތަކާ އެއްގޮތަށް އެ ކަންކަމުގެ ޢިނާޔަތް ބަދަލުވެގެން ނޫނިއްޔާމު އެ ކަންކަން ކުރަނީ ދިމާވާ ފަދަ ކަމެއް ނަގާ ވަކިކަމެއް ނުނިކުތް ނޫންތޯ؟ މިސާލު ކުރިން އެއްތޯ އެކަން އޮތީ ބަލައިލަން އަޅުގަނޑު ބޭނުން.

މުޙައްމަދު ނާޞިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! މި ވިދާޅުވި ވަރަށް ރަނގަޅު ވާހަކަފުޅެއް އިނގޭތޯ. ޓެކްނިކަލް އިންޖިނިއަރުން އެކަށީގެން ނޫން. ހަމަ ޕްރޮފެޝަނަލް އެހެން ދާއިރާތަކުގެ މަސައްކަތްތެރިންނަށް ވެސް އެ ދާއިރާއެއްގައި މަސައްކަތްކުރާނެ ފުރުޞަތު ޓެކްނިކަލް ރަނގަޅަށް ދެވިދާނެ އޮފީސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބޭނުންވާ ކަމަށް ވަނީ، މިގައި ބަދަލުކުރި އަންގަވައި މާކެޓުގައި ޑިމާންޑު ހުރި ވަރަކަށް މި އެންމެހާ ޕްރޮފެޝަނަލް ދެއްތޯ. މިސާލަކަށް ގޮތުން ދަންނަވަން ބޭނުން އަދި ދާއިރާއަކަށް މިހާރު ވަރަށް ދާއިރާއެއް ވެސް ބޭނުންވާ އެހެން ޕްރޮފެޝަނަލް ދާއިރާ. އެހެންނަމަވެސް، ސިވިލް ސަރވިސްގައި މި އޮތީ އެހެން ޕްރޮފެޝަނަލް ރަނގަޅަށް ނެތިގެން. މި ވިދާޅުވި މައްސަލަ، ދެވަނަ މައްސަލަ ދާއިރާއެއް. އަޅުގަނޑު ވާ ބޭނުން އިތުރަށް ލިބޭ ޕްރޮފެޝަނަލް

ސަރުކާރަށް ދިރާއީއާ. އެހެންވީމާ، އެ މީހުންނެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ރިޢާޔަތްކުރެވޭނެ ފުރުޞަތެއް ނުވޭ. ހަމަ އެ ގޮތަށް ކުރިން މި ވިދާޅުވި ކަންތައްތަކުގައި ވެސް، މި އިންޑިޕެންޑެންޓް މުއައްސަސާތަކުގައި ވެސް، ސަރުވިސްކޮމިޝަނާއި އިންޑިޕެންޑެންސާ، އެ ކޮންމެ ވަސީލަތްތަކުގެ އިންޑިޕެންޑެންސަށް ވެސް. އެ ޖެހޭނެ އޮންނަ ދާއިރާއަކަށް، މިސާލެއްގެ ގޮތުން ދަންނަވަންޏާ ސިވިލް އިންޑިޕެންޑެންސަކީ ވަރަށް ބޮޑަށް ބޭނުން އެއް ދާއިރާއެއް ކޮންސޮލިޑޭޓަޑް ބަޖެޓުގެ ތެރޭގައި އުޅޭއިރުގައި ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، މި ދަންނަވާ އިންޑިޕެންޑެންސްތަކެއް ހަމަޖެހި އަދި އިތުރުން އެ މުވައްޒަފުން ޕެންޝަނާ ކުރިއަރުވުމާއި އަދި އުޖޫރަ ރަނގަޅުކުރުން ހަމަޖެހުމަކީ ނުހިނގާ މި ރިޕޯޓެއް ނުހުރޭ. މިހާރު މި ކުރުވޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ތީ ކޮމިޝަނުން އެއްބަސްވެފައި ހުރިހާ އަޅުގަނޑުމެން ދެއްކީ، މި ދިވެހިން ދާއިރާތަކާއި، އިންޑިޕެންޑެންސާއި، މިހެން ގޮސް ހުރި ހުރިހާ ބާރުތަކާއި އިންޑިޕެންޑެންސްތަކާ ވެސް ބަރާބަރު ކުރެވޭ. ތި ކޮމިޝަނުން މިހާރު އާ ޗި ޕްރޮޕޯސަލް އިސްލާހުކުރުމުގެ މި އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ހިމަނައިދިނުމަށް ކަމަށް މި ބަލަނީ. ކުރިއަށްގެންދާއިރުގައި މި ހުރިހާ ޕްރޮކިއުމަންޓްގައި މުއައްސަސާތަކުން ބޭނުންވާ ބަޖެޓު ޚާއްޞަ ބިޔަން ކަމަށް މި މުއައްސަސާތަކުން ވަކި ކަނޑައެޅިފައިވާ ބަޖެޓު ކަމަށް މި ބަލަނީ.

ކުޅު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުالله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑުގެ ހަމަ އެންމެ ފުރަތަމަ ސުވާލު. ދެން މިއީ ހަމަ ކޮންބައެއްތޯ މިކަމުގައި ހުރި އިނގޭތޯ. ދެން މި ވަގުތު ވެސް ރައީސްގެ ހައިސިއްޔަތުން މުއައްސަސާތަކަށްދެނީ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރުން މި ގަވާއިދު ޚާއްޞަކޮށްގެން ހުރިހާ ދާއިރާތަކުގައި، މިސާލަކަށް ކައުންސިލްތަކާއި، މިހެން ހުރި ބައެއް މިނިސްޓްރީތަކުގައި އޮތް ދާއިރާތަކުން މިސާލަކަށް އެ ބޭފުޅުން އެ ގަވާއިދުތަކާ، މިއަދު ވެސް ގަވާއިދުތަކާ ވަރަށް ބޮޑު ދިމާލުން މި ގަވާއިދުތަކާ ބޭނުންކުރާ މިންވަރުގެ ކޮންމެއަކަށް މިންގަނޑުތަކެއް މި ދިރާސާތައް. ޕޮއިންޓް، ނަންބަރު އިސްލާހުތަކުގެ ކަނޑައަޅައިދޭ ވިސްނުން ހުންނަނީ؟ ނޫނިއްޔާ ޚިދުމަތްކުރަނީ ދިވެހި ދައުލަތުގެ ރައްޔިތުންނަށް ކުރެވޭ ފަދައި، އެ މުވައްޒަފުން އެއް ޖަމާގެ މުއައްސަސާތަކުން ކުރާ ތަފާތު އިނާޔަތްތަކުން ބަދަލުގައި، މި ރާއްޖޭގައި އެހެން ހަމަ ދިމާލުން ދިނުން ހަމަ ވަރަށް ގިނަ ބަޔަކު، އަޅުގަނޑުމެން ޖާގަ ދޫކޮށްލާފައި، ކަމަށް އެކަށީގެންވާ މުސާރައާ އެއްގޮތަށް ނުވަތަ ބޭނުމެއް ޒާތުގެ އިންތިޒާމުތަކުން އެބަ ހިނގަމުންދޭ. އަޅުގަނޑަށް ފެނޭތޯ ހުރި މަޢުލޫމާތު ފޮނުވައިލާނީ ބައްދަލުވުން އެ ބައެއްގެ ޝައުގުވެރިކަން އެބަހުރޭ ހަމަ މި ޒާތުގެ ހިނގަމުންދާކަން. ކޮންމެ ދިރިއުޅޭ ވެސް ބޭނުންވާނެ. ކޮމިޝަނުގެ އިސްލާހުތަކުން ވިސްނުން ނުވެދޭނެ ހިދުމަތް

މި ބުނާ ނަންބަރުގެ ވަރުކޯރުގައި، އެކަނިވެރިކަމާ ދުސާރަ ތިރިގައި، މިސާލެއްގެ ގޮތުން، މިހާރު ފެށޭ އެބަހުރި ފަސް ހަމަޖެހޭ މިނިސްޓްރީއެއް އެބަހުރި މަސައްކަތްކޮށްފައި ކުރާ. ހިނގާ ކިޔަމާ ޖުޑީޝަރީގެއަށް ހަރަކާތް، އިމާރާތްކުރުމާއި މިހެން ހުރި ފަންނުގެ ކަންތައްތަކުގައި މި ހުއްދަ ދީ، މި މަސައްކަތްތަކުގާ ތިން ހަމަޖެހޭ މިނިސްޓްރީއެއް އެބަ އޮތް. ހަމަ ކޮންމެ މިނިސްޓްރީއެއްގައި ވެސް އެބަހުރި ހަމަ އަތުރިބޮޑުކަމަކާއި އިންޓީރިއަރ މިހެން ނަގާފައި. އެކަމަކު އޭގެ ބަދަލުގައި ކޮމިޝަނުގެ ވެސްނުން ނުގެނުގުޅުނުތަކާ، މިސާލަކަށް މި އޮތީ ވަރަށް ބޮކްސް ބަޖެޓު ކުރިއަށްގެންދާއިރުގައި އޭގެ އެއްބައި ވަކި ގޮތަކަށް ޑިވެލޮޕްކުރުމަށް، އެ އެއް ދިމާލަކުން އެހެން ފަހުން މަސައްކަތްކޮށްދެވުނު، އެ މިހުރިހާ އެކަނިވެރިކަމާ ދުސާރަތެރިގައި، ރައްދީފުރުސަތު އެ ޖުޑީޝަރީގެ ވެސްގުޅުން، އެ ވެސްނުރަކަން ދިއުމުގެ ވެސްނުމުން ނުބުރިނު؟ އެނިގެވަޖެއިގަންނަވާ ދީ ހަމަގަޅުޖެ މި ދެންނެވި އެއްޗެއް ވަރަށް ސާފުކޮށް؟ މިހާރު ހާދިސާ ވާ ގޮތަކީ، ހަމަގަޅުން މި ގަވާއިދުތަކުގައި ވަރަށް އުޅުއްދަންތެރި ތަނަގެ އެއްޗެހިތަކުގެ ނުކުމެ، ހަނދާންވާ ހިދުމަތް ހަމަގަޅުމުގައި، ދެން އެ ބާރުލުން ޖަވާބުދާރީކުރުމާއި ވާ ތަނަގަތަން ގޮސް އެދިޝަހަމްބާކޮށް ހިނގާ އެކަނިވެރިކަމާ ދުސާރަ ތިބޭން. އެހެންނޫނީ 8000 ރުފިޔާ، 7000 ރުފިޔާ ދުސާރައަށް ކޮންމެވެސް ގޮތަކުން ވަތް، ބަލަނީ ވަޒީފާއެއް ދީބާތީ. އެ މިހާގެ ވެސްނުމުގެ ނިސްބަތް އެހެން ދިމާއަކުން ދާކަން. ހަނދާންވާ އުފެއްދުންތެރިކަން ކުޅަވަނީ ހަސަލު އާދެ. ނަތީޖާއަކީ ހަސަލު ރަނގަޅުގައި މި އުފެއްދުންތެރިކަން ކުޅަވަނީ. އެކަމަކު އުފެއްދުންތެރިކަން ބޮޑުވެ، ޖުޑިޝަރީގެ ނަންބަރުގެ ވެސް ބޮޑުވެ ވަރުގަދަވެގެންދާނެ ކަމަށް ހަމަގަޅުން މި ގަވާއިދުތަކުގައި މި ގޮތަށް މިކަން ކުރެވިއްޖާ. ކޮބައިތޯ އެކަމުގެ ވިސްނުމަކީ؟

ދުރައްމަލު ނާސިރު ފާހަގަކޮށްލެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. ވެސްނުންފުޅުގެ ކުރިން ހަމަގަޅުން ވެސް ގަވާއިދުތަކާ. އެހެންނަމަވެސް، ޖަޑީޑަލީ ހަމަގަޅުމުގެ ނިޒާމު މިހާރު އެއީ ގޮތުން މިނިސްޓްރީތަކުން އުފެއްދެވޭގައި، މުސާރަޔާއި ކުރިއެރުވުމުގެ ހަރަކާތްތަކާ ގުޅޭ ކަންތައްތަކާ އެހެންނަމަވެސް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކުރިއެރުވުމުގެ މުސާރަޔާ ގުޅޭ ކަންތައްތަކާ އެއްގޮތަށް މިނިސްޓްރީތަކުގެ، އެ އޮޑިޓުތަކުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ވެސް ދެއްކި. އެހެންނަމަވެސް، މި ވިލާފާ ގޮތަށް އެ މިނިސްޓްރީއަކުން އެ މިނިސްޓްރީއެއްގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ކުރިމަތިން ބަލައި ބާރުތަކާ ދުވަހުގެ ފުރިހަމަ އިދާރާ އެއްޗެހި، މި ބިލާވަނީ ޖަޑީޑަލީގައި އެ ކުރުން އެހެން މަސައްކަތްތަކުގެ މަސައްކަތް ދުވަހުގެ އިދާރާ މި އަސަރުނުކުރާނެ އިންޑެކްސް. އެހެންނަމަވެސް، ހަމަގަޅުމުގެ ކުރިމަތިލުމަށް ބިލާގައި މި އިލްތިމާސްކުރަނީ، އެ މިނިސްޓްރީއަކުން ވަކިން ސަރުކާރުގެ ބަދަލުވިޔަސް، މި މުސާރަޔާ ގުޅުމާ އާދެ ދެއްކި. މިނިސްޓްރީތަކުގެ ބޭނުމަކީ ހަމަގަޅުމުން ވެސް. އެހެންނަމަވެސް، އެ މުސާރަޔާ

އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހެޅުއްވީ، ދެން އެ މެންބަރަކާ އެއްގޮތަށް މުވައްޒަފުންގެ އޮނިގަނޑެއް ތައްޔާރުކުރައްވާފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހުށަހެޅުއްވީމާ އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ބަލަން މި މަސައްކަތްތަކެއް ކުރާނެ އުސޫލު ރަނގަޅު މިންވަރަށްތޯ މި މުވައްޒަފުން ކަނޑައަޅަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތުގެ މަތިން އަޅުގަނޑުމެން މި މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ކަނޑައަޅަނީ އިނގޭތޯ. މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު އަދި ކަނޑައެޅިކަމުގައި ވިޔަސް އޭގެ މާނައަކީ އެ ހުރިހާ މުވައްޒަފުން އެ ވަޒީފާ ނޫން. އެއީ ދެން އޮންނާނީ ބަޖެޓަށް މި ބަޖެޓް ފާސްވާންޖެހޭ. އެ މިނިސްޓްރީގެ ބަޖެޓުގައި އެ މިންވަރަށް ފައިސާ ހުރި ކަމަށް ވަންޏާ އެ މުވައްޒަފުން ނެގެން ވެސް އަންނަނީ. އެހެންވީމާ، މިގައި ވަރަށް ބޮޑެތި އެބަހުރި ފުރުޞަތުތަކެއް މި ވިދާޅުވާ މޭޒުގައި ހިނގާ ކަމަށް ވަންޏާ. އެހެންނަމަވެސް، ކޮމިޝަންގެ ހައިސިއްޔަތުން މިއީ ސަރުކާރަށް ލަފާދިނުމުގެ ދައުރެއް އަދާކުރުމަށް ޤާނޫނުގައި ވެސް ކަނޑައަޅާފައި. އަޅުގަނޑުމެން މައިގަނޑުގޮތުގައި އެކަކަށް ގާތްގަނޑަކަށް ހަމަ ފަރާތަކުން އެންމެ ... ކަނޑައެޅިފައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިއީ މިގައި ދެން މި ދިމާވާ ގޮތް އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އަޅުގަނޑު އަދި އެއް ސުވާލުކޮށްލާނަން އިނގޭތޯ. ރައީސްގެ ވަޢުދުފުޅުގައި، ދެން ރައީސްގެ ވިސްނުންފުޅުގައި އެއީ. ރާއްޖޭގައި އެބަ ތިބި ރިޓަޔަރމަންޓްގެ ޢުމުރުގައި، ކަނޑައެޅިފައި އޮތް ނިޒާމުގެ ޢުމުރުގައި ވަރަށް ވަރުގަދަ ހަމަ ކިޔަވައި ތިބި ވަރަށް ހުނަރުވެރި ތަޖުރިބާ ބޭފުޅުން މި ވަގުތު ގޭގައި. އެ ކަންތައްތަކުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ހިފެހެއްޓުމަށް މިހާރު ވިސްނުން ހުރި؟ ނޫނީ އެކަމާ ގުޅޭ އެއްވެސް މަސައްކަތްތަކެއް އެބަ ކުރެވޭތޯ؟ އެ ފަންނުގެ މީހުން، މިސާލަކަށް މި ޑޮކްޓަރުން އެންމެ ގިނަ ދުވަހު ސިއްޙީ ދާއިރާގައި ޚިދުމަތްތެރިންނާއި އެހެން މިހެން މީސްމީހުން އެބަ މި ވަގުތު ގޭގައި. އެއީ ދެން ރިޓަޔަރ ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ހަމަ ޢުމުރު ހަމަޖެހުނީ. އެހެންނަމަވެސް، އެ މީހުންނަކީ މިއަދު ވެސް ހަމަ ހަރަކާތްތެރިވެ ވަރު ހުރި، އެ މަސައްކަތްތަކަށް ނިކުމެވޭ މިހާރު. އަޅުގަނޑުމެން މިކަމަށް ނިކުތުމުގެ ފުރުޞަތު، އެ މިހާރު ނިކުތުމުގެ ގޮތަށް ... އެދޭތޯ. އެބަ އެބޭފުޅުންނަށް. އިސްކޮށް ކަންކަން ... ޚިދުމަތްތަކުގެ ހުނަރު ނިކުތް، މި ޙާލަތުގައި ދުވަސްވީ ހުރި ހުރިހާ ކަންކަމެއް ... ބައިވެރިކުރުމަށް ... ވިސްނުން؟

މުޙައްމަދު ނާޞިރު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! ސިވިލް ސަރވިސް ގާނޫނު ބުނާގޮތުން އުމުރުން 65 އަހަރު ވީމާ އެއީ މެންޑޭޓަރީކޮށް ރިޓަޔަރކުރަންޖެހޭ އުމުރެއް ގޮތަށް މި އޮންނަނީ ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، 65 އަހަރުން މަތީގެ އެއްވެސް މީހަކަށް ސިވިލް ސަރވިސްގައި މަސައްކަތެއް ނުކުރެވޭ މިހާރު ގާނޫނު އޮތް ގޮތުން. އެހެންވީމާ، ފުރަތަމަ ޖެހޭނީ ގާނޫނު ހުރަސް ނައްތައިލަން. މިހާރު އަޅުގަނޑު ހިތުން މަޖިލީހަށް އެބަ އޮތް ކަންކަމުގެ ބިލެއް ހުށަހަޅުއްވާފައި ރިޓަޔަރމަންޓް އޭޖް 75 އަހަރަށް ދެއްތޯ އުސްކުރުމަށްޓަކައި. އެހިސާބުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މަގު ފަހިވެގެންދާނެ. ދެން އެބަހުރި މި ވިދާޅުވާހެން ހަމަ ޔިނަ ދުވަހު މަސައްކަތްކުރައްވާފައި، 65 އަހަރު ނުވެ އަދި ރިޓަޔަރކުރައްވާފައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުން. 55 އަހަރުން ފެށޭ ރިޓަޔަރކުރެވޭ ގޮތަށް މި އޮންނަނީ. އެކަމަ ބޭފުޅުންނަށް އަލުން ހިދުމަތަށް ވަޑައިގަންނަވަން ބޭނުންފުޅުވެއްޖާ އެ ފުރުސަތު ތަނަވަސްކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކޮށްގެން ކޮށްދީފައި ހުންނާނެ ހެޔޮ ދާއިރާގައި ވެސް. އެގޮތުން، ވަކި ކަހަލަ މަސައްކަތްތަކަށް ނޫނީ އެ ބޭފުޅުންނަށް އިސްކަންދޭފަދަ ތަރުތީބެއް ކަނޑައެޅުމަށް ޖާގައި އިޢުލާނުކުރުމުގައި ތަރުތީބުތަކެއް ކަނޑައަޅާފައި އޮންނާނެ. އެހެންވީމާ، އެ ތަރުތީބުތަކުގައި ހިމެނިގެން ހުރި ފަރާތްތަކަށް އަލުން އިޢުލާނުކުރެވޭ އެންމެ ފުރަތަމަ ކުރީ އިޢުލާނަކުން އެ ފުރުސަތު ކުރިއްވުމުގައި ހުރި ފަރާތްތަކަށް ހަމަ އެ ވަޒީފާ މި ދެންނެވި ކާމިޔާބުކޮށްދެއްވާނެ ވެސް ހުށަހެޅޭނެ އެ ވަކިން މަސައްކަތް ބޭނުންވާ ދާއިރާއަކުން. އެހެންވެއްޖިއްޔާ އެ ކާމިޔާބުކޮށްދީފަ ނުދޭ އުސޫލުން މިހާރު ވެސް ގެނެސްދިނުމުގައި ހުންނާނީ. ދެން އެހެންނަމަވެސް، 65 އަހަރަށްވުރެ މައްޗަށް ދުރުކޮށް މި ގާނޫނީ ހުރަސް ދުރުކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކަން ހާސިލުކުރެވޭނެ ކަމަށް މި ބަލަނީ އިސްލާހު.

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލުން:</u>

އާދެ! އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ކޮމިޓީ ނާއިބުގެ މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީ.

<u>ކޮމިޓީ ނާއިބުގެ މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީ ފާހަގަކޮށްލުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މުޙައްމަދު. މަރުޙަބާ ނާޝިދު. އަޅުގަނޑު ސުވާލު އަޅުގަނޑަށް މުޤައްރިރުގެ ބަހުރުން ވެސް ވަރަށް އަހުލު ޝުކުރުވެރިވަން. އަޅުގަނޑަށް ވެސް ބޮޑުކަމާ ކުރިމަތިވާ ހުރި. ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންގެ އަސްލު މަސައްކަތެއްގައި ގެންގުޅެންޖެހޭ އުސޫލުތަކުން، އެ މިހާރުގެ ޖީސީއީއިން އާދޭ ރަނގަޅު ނޫން ކަމަށް. 8 ގަޑިއިރު މަސައްކަތް ކުރާ އިރު ގްރޭޑުގައި ހުރިކުރާ ވަގުތު ވަރަށް ބޮޑު މަޑުކަމަށް. އާދެ ސަރަހައްދު އާއިލީ ބައްދަލުވުން ދެވޭ ޒާތުގެ އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ނުދެވި، ވަގުތު ދިގުދެމިގެންދޭ. ދެން މި ބޮޑުވާނެ، މި 5 އަހަރުގެ

ދައުރުގައި ކިހާވަރަކަށްތޯ އެ ކަންކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް ބަލައި މަސައްކަތްކުރުވީ؟ އެއްވެސް ފިޔަވަޅެއް އެޅުނުތޯ؟ ކުރިއަށް އޮތް ތާނގައި އެ މަސައްކަތްތަކުގެ ވަގުތުގައި އެ މުވައްޒަފުން މަސައްކަތްތަކުގައި އުޅުއްވާނެ ގޮތަށް ކަންކަން ކުރުމުގެ ވިސްނުމެއް ކޮބައިތޯ؟

މުޙައްމަދު ނާސިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ރައީސް ގަބޫލުކުރައްވާނެ ސިވިލް ސަރވިސްގައި ބަޖެޓްތަކުގައި މި ޗާޓް ބޭސްލައިން މަސައްކަތް ތާނގައި ކުރުވާން ނިޒާމެއް މި އޮންނަން ޖެހޭ. ހުރިހާ ގެއިން 8 ޖަހާއިރު އައިސްފައި 2 ޖަހާއިރު ގެއަށް ދިޔުމަށްފަހުގައި މަސައްކަތްތަކުން ދިރުމެއް ނުން މިގައި މުހިންމީ. ގެޖެހުން ކަމުގައި ފިޔަސް އައިސްފައި ރަނގަޅު މަސައްކަތެއް ރަނގަޅު މަސައްކަތްތަކައް ކޮންމެއް ނިންމުން މިގައި މުހިންމުވަނީ. ކުރިން ރައީސްޖީ ކުރިން ދެންނެވިހެން މި އެކަން ކުރެވޭން މި އިންނިސް މަސައްކަތްތަކުގެ ޕަރފޯމަންސް ގުޅިގެން މަޖިލިސްކުރެވޭން ސަރވިސް ބަލަހައްޓަންދެން. ކުރިގައި ވެއްޖެއްޔާ ކޮންމެ އަހަރަކު ނިޒާމުކުރެވޭ މި އިވެލުއޭޝަނުގައި ކުރީ މަސައްކަތް. ދެން އެ ސުޕަރވައިޒަރު ޑިސިޕްލިނަރީ ޕްރޮސެސްތައް ނުކުރެވޭ ހާލަތުގައި އެ ފަރުވާ ފުރަތަމަގައި އޮޅޭ ކުރިން މަސައްކަތް ކުރަނީ ހިލޭ ކަމުގެ ފައިދާ. އެކަމު މިހާރު މި ގޮތް، ރައީސް މި ދެނެނގެން ކޮންމެ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ތެރެއިން ޕަރފޯމަންސް އެޕްރައިޒަލް ކުރާއިރުގައި މި ދެނެނގެ ގޮތަށް ސުޕަރވައިޒަރު އެބަޖެހޭ އެ ޑިސިޕްލިނަރީ ޗެކްލިސްޓް ވެސް އޮތީ ރަނގަޅުކޮށްފައި، މަސައްކަތު ކުރާ މިންވަރަށް މޮނިޓަރިންގައި، މަސައްކަތްތަކަށް ފުރުޞަތު އަދި ވަގުތު ވެސް މޮނިޓަރ ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، އެ ޑިސިޕްލިނަރީ މަސައްކަތް މިގައި ކުރާނެ ކަމަށް ވަޒީފާ ރައްޔިތުންގެ ޕަބްލިކަކަށް ނަންނަން ސަރވިސްއާއި ނަންނަން ބަޔާންކުރެވިގެން. މި ނުކުރެވި ދޭ ވިލުބުރާ ގޮތަށް މުއައްސަސާތަކުގައި، ބޭނުމަކީ އޮތީ ކުރަން ވަޒީފާ މިކަން މިވަނީ. އެހެންވީމާ، މިހާރު ރައީސް މި ސިވިލް ސަރވިސް ޑިސިޕްލިން ކުރާނެ 1 އަހަރު ދުވަ. އެހެންވީމާ، މިގެ ގޮތުގައި ވެސް އެބަ އެކުލެ ނުލިބޭގޮތަށް އެބަ ހުސްވެގެންދާ. އަދި އިތުރުން ރައީސްގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށް ވެސް ގޮތްތަކަކުން ތައްޔާރުވުމުގައި އޮންނަނީ. ކޮންމެ އިދާރާއަކުގައި ވެސް ކިޔާ.އާދު ކުރެވޭ އިންނަނީ ކުރިޔަށް އިސްކޮށްދެނީ. އެހެންވީމާ، އެ ބާރުވެރިގެ ފޮރަމަށް އެޕީލް ނުނީ ވެބްސައިޓުގައި ވެސް އެ އެންމެންނަށް. އަދި ކަސްޓަމަރުންނަށް އެ ދި ޑިސިޕްލިނަރީ ކޮމިޓީ ބަލައި. އެމެން ލިބޭ ޕީޖޭބޯޓް ރައީސްގެ ކޮމިޓީ ސަރވިސް ބޭނުންކުރާ ސިސްޓަމަކީ އެ ހަރަކާ ޕީޖޭބޯޓަށް މިހާރު ނަގަމުން ދިޔަނީ. ނަގާފައި އެ އިދާރާތަކުގައި ލިބޭ ޕީޖޭބޯޓް، މި ގޮތަކީ އިދާރާތަކުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ބޭނު ކުރުން ލިބޭ ޕީޖޭބޯޓަށް ހަމަ ފޮނުވައިގެން ރަނގަޅުކުރުމަށް އެ އިދާރާތަކަށް އެންމެގެ މަސައްކަތް ވެސް ކުރަމުން ދަނީ. އެހެންވީމާ، ރައީސް ގަބޫލުކުރާ

ޓޭޕުގައި މި ސިސްޓަމުތައް ރަނގަޅުކުރުމާ، ރަނގަޅަށް ޓްރޭނިންގ ކުރުމަށް ފުއްދުމާ މި ކަންތައްތަކަށް ވެސް ބަޖެޓު އަންނާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ.

މުލަކު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަޢުފަލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. މަރުޙަބާ. އާދެ! އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލު އަޅުގަނޑު އަމާޒުކޮށްލާނީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޑެޕިއުޓީ ކޮމިޝަނަރަށް މި ކޮމިޓީގެ، ހައިލައިޓުކޮށްލެވި ދާއިރާއަކަށް، ހަމަ ރީ-އޮގަނައިޒޭޝަނަށް. އާދެ! ހަމަ މި ބަޖެޓާ ދެންނެވިފަދައިން ހަމަ މަޖިލީހުގައި މި ވަގުތު ހަމަ ބިލެއް ވަނީ ހުށަހެޅިފައި އިނީ. ރީ-އޮގަނައިޒޭޝަނުގެ ބިލެއް. މަނިކުފާނު މި ބިލާ ދޭތެރޭގައި ދެކެވަޑައިގަންނަވަނީ ކިހިނެއްތޯ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ. އަދި ދެވަނަ ސުވާލަކީ، މިގެ ސަބަބުން ސިވިލް ސަރވިސްގެ މި ބޭޖު ޚިދުމަތަށް ވާނީ ކޮން ފައިދާއެއްތޯ؟ އަދި ގެއްލުމެއް ވާނަމަ ވާނީ ކޮން ގެއްލުމެއްތޯ؟ އެއީ އަޅުގަނޑު ދެވަނަ ސުވާލު. ދެން ތިންވަނަ ސުވާލަކީ އެބަ ބަދަލުކުރުމުގެ ދަރަޖައިގައިކަން އިނގޭ. އެއީ ބަދަލުކުރުމުގެ ދަރަޖައިގައި، އެއްގަލަ މި ބޭނުނީ ޑިޕާޓްމަންޓް ކުރިއަށް ގެންދާނީ. އަސްލު ވެލި މި ބޭނުނީ މިގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑުމެން ރިޓަޔަރކޮށްލާނީ މިވެނި ތަޖުރިބާކާރު ބޭފުޅުންގެ ތަޖުރިބާގެ އެހީގައި އިތުރަށް ސިވިލް ސަރވިސްގެ މި ޚިދުމަތްތައް، މި ބޭޒް ޖީލު އިތުރަށް ބިލްޑުކުރެވިދާނެ. އެހެންވީމާ، މަނިކުފާނު މިއާއި ދޭތެރޭ ދެކެވަޑައިގަންނަވަނީ؟ އެ ތިން ސުވާލު އަޅުގަނޑު އިނގޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

މުޤައްރިރު ނާސިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި ކޮންމެ ތަނެއްގައި ވެސް މި އެކްސްޕީރިއަންސާއި ޔޫތު މިކްސް ވީމަ ރަނގަޅު ނަތީޖާއެއް ނިކުންނާނީ. ހަމައެކަނި ހުސް ޒުވާނުންތަކެއް ބިއްލަކޮށް އެ ތަޖުރިބާއެއް ނެތިއްޖެއްޔާ ރަނގަޅު ނަތީޖާއެއް ނުނިކުންނާނެ. އެހެންވީމާ، މި ދެމެދު މިކްސްވީމަ ރަނގަޅު ނަތީޖާއެއް ނިކުންނާނީ. ދެން ބިލު ހަދައިގަތުމުގައި މިހާރު ސިވިލް ސަރވިސް ގާނޫނުގައި މި އޮންނަ މެންޑޭޓަރީ ރިޓަޔަރމަންޓް އޭޖު، 65 ވީމަ ރިޓަޔަރކުރަން ލާޒިމު މިވަނީ. އެހެންވީމާ، ހިތަށް ރަނގަޅަކަށް ޕްރޮޕޯޒް ކުރިއަސް އެ މުވައްޒަފުންގެ ޚިދުމަތުގައި ވަރުގަދަކަމުގައި އަދި ހަކަތަ ހުރި ކަމުގައި ވިޔަސް މި ރިޓަޔަރމަންޓް ވާކަށް ނުޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އެ ބޭރުގައި ދުއްވައިލީމާ، ގާނޫނުން ބޭރުގައި

ދެއްވައިދީފަ ދެން މި ވަނީ އެ ވޯކްޝޮޕި ކަމަކަށް ދެއްތޯ. އިޚްތިޔާރުގައި އެ ކުރަން ބޭނުމިއްޔާ ކުރެވޭނެތަން އޮތުމަކީ އެ ތަނަކަށް ކަމެއް އިނގޭތޯ. ދެން 75 އަހަރު ދުވަސްވީމަ، މިސާލަކަށް ދަންނަވާ ކަމަށް ވަނީ ޖަޕާނުގެ ދާއިރާގައި ވެސް ހަމަ ވަރަށް ތަޖުރިބާކާރު ބޭފުޅުން ތިއްބަވާނެ ހަމަ ދުވަސްވީ އިނގޭތޯ. އެ ކަހަލަ ތަޖުރިބާއަކީ ދުވަހުން އެ ލިބޭ ތަޖުރިބާއެއް ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، އެ ކަހަލަ ދާއިރާތަކުގައި މިސާލަކަށް 65 އަހަރުވީމަ ހުއްޓުވާ ކަމަށް ވަނީމާ ޚަސާރަތެއްކަމުގައި ޤައުމުގެ ބޭނުން އެންމެ ބޮޑަށް ނުހިފޭނީ. އެހެންވީ، ތަޖުރިބާކާރުންގެ، ރިޓަޔަރކުރަން ތަޖުރިބާކާރުންގެ އޮތް އޮތުން އިޚުތިޔާރީކޮށްގެން ދޫކޮށްލައިފިއްޔާ މި ދެންނެވި މަގުސަދު ހާސިލުވާން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އެހެންވީމާ، މި ބިލުން، އޭގެ މާނައަކީ ނޫން ޖެނެރަލުކޮށް ލިބޭ ފުރުޞަތު އަދި ގެއްލިދާނެ. މިހެން ދެންނެވިއަސް 65 އަހަރުވުމުން މަސައްކަތް ކުރާ ހުރިހާ އެންމެހާ ވަޒީފާގައި ތިބޭނެ މުހިންމުކަމެއް ނޫން. އޭގެ ތެރެއިން ކޮންމެވެސް ޕްރޮފެޝަނަލް އުޅޭތަން ރަނގަޅަށް މަސައްކަތްކުރާތީވެ، ފުރިހަމަ ސިއްރުގައިގައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުން އެ ކޮންޓްރެކްޓު ކުރައްވާނެ ކަމަށް ބަލަނީ. އެހެންވީމާ، މިއީވެސް ފުރިހަމަކޮށް ގެއްލޭނީ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަށް ނުބެލޭ. ދެން މިއީ ތަޖުރިބާކާރުން މުސްކުޅިވުމުގައި އަޅުގަނޑު ޖީ ސީ އިޖްތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަން އަށްވުރެ ވެސް މިގޮ ސަލާމަތްކޮށް ކަރައި. އެ އިޖްތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަމުގައި ދެން އަޅުގަނޑު އިތުރަށް ފިޔަވަޅުތައް އަޅުން، ވަކި އުސޫލެއް ދަންނަވަން އިނގޭތީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އެހެން މެންބަރެއްގެ އިތުރު ސުވާލެއް ނިމުމަކަށް އައުމުގެ ކުރިން، އެބަ ބޭނުމީ އިންޓަރވިއު ފަހަރަށް އިތުރު ކަމެއް ސާފުކުރަން.

މުޤައްރިރު ނާޒިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނޫން އަޅުގަނޑުގެ ނެތް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ބައްލަވައިލެއްވި ވަޒީރުންނަށް. (ވަގުތު ކުރުކޮށްލެއްވުން) .... ކުރިއަށް މި ގެންދަވަނީ. ދެން މި ބޭފުޅުން ސަލާމްކުރައްވާނެ އިނގޭތޯ. ސީދާ ދެން އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑު ޝުކުރެއް އަރުވަން. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ކުރުކޮށް ބައްދަލުވުން ނިންމާލަން. ގ ދުއްވަނީ ... ދެން ކުރިއަށް ގެންދާނަން.

ހުސައިން ޚާލިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. السلام عليكم و رحمة الله و بركاته. އަޅުގަނޑު ޚާލިދު، ފުރަތަމަ ޑިގްރީ ހާސިލްކުރީ [illegible] [illegible]. 1993 ވަނަ އަހަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 1998 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ސައިކޮލޮޖީ [illegible]. [illegible] [illegible]. ސައިކޮލޮޖީ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1 އަހަރު [illegible] [illegible]. [illegible] އަދި 2013ގައި. 2013ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] އަޅުގަނޑުގެ [illegible] [illegible]. އަޅުގަނޑު [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

ނުނގުޅުމުގެ މައްސަލަތަކާއި، މިހެންގޮސް މިކަހަލަ ބައިވަރު މައްސަލަތަކެއް އަދި. ދެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އާދޭހުގައި 5 އަހަރު ދުވަހު ޚިދުމަތްކުރުމަށްފަހު އަޅުގަނޑު ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އެސް.ޖީއެއްގެ މަގާމު އަދާކުރިން. މިއީ ދެން ވަރަށް ކުރު ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުގެ ކުރު ތަޢާރަފެއް ދިނީމޭ. ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު ހުޅުވައިލާނަން. އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއީލު އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއީލު އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ސީ.ވީއަށް ބަލައިލާއިރު އެންމެ ފަހުން މަސައްކަތްކުރެއްވި ކަމަށް މި އޮންނަނީ ނޮވެމްބަރު 2022 އާ ހަމައަށް. ދެން 2022 އިން ފެށިގެން މިއަދާ ހަމައަށް ކޮން މަސައްކަތެއްތޯ ކުރައްވަނީ؟

ހުސައިން ފާއިޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. ދެން އަޅުގަނޑަކީ އެކަޑަމިކް ހިސާބުން ވާތީ އަޅުގަނޑު އަމިއްލައަށް މިހެން އެއްކޮށް ލިޔުން، ޕްރޮފެޝަނަލް އެއްކޮށް ތަޢްލީމީ އެކަކަށް މުއައްސަސާތަކުގައި އަޅުގަނޑު ކިޔަވައިދެނީ. ދެން ކޮންސްޓިޓިއުޝަން މުއައްސަސާތަކާ ވެސް މިހާ އެއްކޮށް ކިޔަވައިދޭން އަޅުގަނޑު ދިރާސާ އިނގޭތޯ. ދެން އިތުރަށް އަޅުގަނޑުގެ ތަޢުލީމު އެނގިގެންދާ ގޮތުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ވަރަށް ގިނަ މުއައްސަސާތަކަށް ކިޔަވައިދެނީ. ވިލިނގިލީމާއި، ޕްރޮފެސަރ ތަޢާރަފުކުރިއިރުގައި، ކުރިން ދަރިވަރުންނާ އިނގޭތޯ އާދޭހެއް ހަދައިގެން. އެއީ މަގުގައި ގޮތެއްގައި އަޅުގަނޑު މުއައްސަސާތަކުގެ ދިރާ ގޮތެއް. އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއީލު އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސްޓްރަކްޗަރަށް ބޭނުންވާ ކަމަށް ތިމަންނަ ވިސްނަވާނީ؟

ހުސައިން ފާއިޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މަސައްކަތްކުރަމުން ދިޔައީ ވަރަށް އިޚްލާސްތެރިކަމާ އެކީގައި، ވަރަށް ހިތްވަރާ އެކީ. އަދި އެ ތަނަށް ވަރަށް ގިނަ ވަރަށް ބޮޑެތި ކުރިއެރުންތަކެއް ވެސް އަޅުގަނޑު ގެނައިން އިނގޭތޯ. ހަމަ މި ޒަމާނީ ޓެކްނޮލޮޖީ ވެސް އަޅުގަނޑު އެތާ ހުރިގޮން ގާއިމުކުރިން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަކަށް ނޭނގޭ ކިހިނެއްތޯ ކުއްލިއަކަށް އަޅުގަނޑުގެ ބޮލުގައި ތުހުމަތެއް އަޅުވާފައި އަޅުގަނޑު އެ ތަނުން ވަކިކުރީ އިނގޭތޯ. އެއީ އެއްވެސް، އަޅުގަނޑު ހަމަ الله ނަންފުޅުން ހުވާކޮށްލަމަ ނުބައި ކަމެއް ކޮށްފައެއް ނޫނޭނގޭ. އެކަމަކު ވެސް ބޮޑު ތުހުމަތެއްގައި އަޅުގަނޑު އެ ތަނުން ވަކިކުރީ.

<u>ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލު އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ކޮން ތާރީޚެއްތޯ އެއީ؟

<u>ޙުސައިން ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑަކަށް ފުރަތަމަ މިޖާއިން އަޅުގަނޑަށް ހަބަރު ލިބުނީ، ޖޭ އެތާނގައި ފަނޑިޔާރުންނަށް އަޅުގަނޑު ފުރަތި ކަމަށް. ފުރަތިކަމުގެ ތުހުމަތު. އެހެންނަމަވެސް، ފުރުން ޓްރައިބިއުނަލަށް މަސައްކަތް ހުށަހެޅުއްވިއިރުގައި އެ މީހުން ޓީމް އެ މަސައްކަތް، މި ދެންނެވި ފުރަތިކަމުގެ ކަންތައް އަނބުރާ ގެންނެވީއި. ދެން އެއަށްފަހު އެ މީހުން ތުހުމަތުކުރި މިހާރު ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި 30 ކުދިޔާ އެދި މާލިއްޔަތު ގަވާއިދާ ހިލާފުވާ އިނގޭތޯ. އަދި ހަމަ އެހެންމެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އަޅުގަނޑު ހޯދާކުރި ދުވަސްވަރުގައި އަޅުގަނޑު އެތާގައި ސިޔާސީ ބޭފުޅަކާ ބައްދަލުކުރަން މަސައްކަތްކުރި ވާހަކަ. އެއީ ވެސް ހަމަ ކަނޑައެޅިގެން ހަމަ ތުހުމަތުތަކެއް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު އެ ބޭފުޅާ ބައްދަލުކުރަން ނުވަތަ ކޮންބައެއްކަމެއްވެސް އެއްވެސް ސަބަބަކާ ނުނުންނާން. އެއީ މައިގަނޑު ތުހުމަތަކީ އަޅުގަނޑަށް މިހާރު އެ މީހުން ފާޅުން ކުރި ތުހުމަތަކީ އެއީ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ދެން އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިނަށް.

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ މަދުން ނަމަވެސް ބައެއް ސިވިލް ސަރވަންޓުން ރައްޔިތުން ހިދުމަތް އެ ދިބެގަންނައިރުގައި، ރައްޔިތުން ހިދުމަތް ހޯދަން އެ ތަންތަނަށް ދެކިފަ ނުވަތަ އެ ތަންތަނަށް ވަޑައިގަތީމާ، ވަރަށް ބިރުވެރިކަން ކުރޭ ގޮތަކަށް، ބައެއްފަހަރު އެއްވެސް ރިޝްވަތު ނެތިސް އާންމު ރައްޔިތުންނާ ދޭތެރޭގައި ކަންކަން ކުރިއަށްގެންދާ އަދި ޤަވާއިދުގޮތުން މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެން މަދުން ނަމަވެސް ފެނިގެންދޭ. މިގޮތުން މިކަން ކުރުވާއިރުގައި މި މަގާމަށް ހޮވިއްޖެ ނަމަ މިކަމުން އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ފެނިވަޑައިގަތީ ކޮބައިތޯ މިނިސްޓްރީގާ ގުޅެގެން؟ އަދި އެކަން ކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކުރައްވާ ކަމުގައި ވިޔަސް އެ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ރައްޔިތުންނަށް ފުރިހަމަ ތަކުލީފު އެޅުއްވުމާ އިދާރީ އެއްބާރުލުން ކުރިމަތިކުރާ ކަރަޕްޝަނާމެދު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބަލަހައްޓަނީ ކިހިނެއް ކޮމިޝަނުގެ މިކަމަށް ބަލާލުމުގައި އަބަދުވެސް ސިފަކުރެވޭ ބޮޑު ހިތްވަރު ދެވޭތޯ އެ ކޮމިޝަނަށް؟

ހުސައިން ފާއިޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ވަރަށް ރަނގަޅު ސުވާލެއް މި ކުރެއްވީ އިންޝާﷲ. ތިޔަ ހަމަ ވަރަށް ބޮޑު ތަފާތުތައް އިންޝާﷲ. ވަރަށް ބޮޑަށް އިޙްސާސް، ސިވިލް ސަރވިސްގެ އިޙްސާސް މި އޮތީ ވަރަށް ބޮޑަށް ގެއްލިފައި. އެހެންވީމާ، ކޮންމެ މުއައްސަސާއެއް ވެސް، އަދި ޚާއްސަކޮށް ސިވިލް ސަރވިސް ކަހަލަ ތަނެއްގައި ތަންފީޒުކޮށް އެބަޖެހޭ އިންޝާﷲ. އެ ތަންފީޒުކުރަން މިއަދު ދިމާވާ ގޮތްގޮތަށް ހާއްސަ ގޮތްތަކުގައި ދެރިޔާކުރެއްވިޔަ އިންޓެގްރިޓީއާއި އިންޑިޕެންޑަންސާ އިންޝާﷲ. މިއީ މައިގަނޑު ދެ ކަންބޮޑު. މި ކަންބޮޑުވުން ވަނީ މިހާރު ފުނަށް ވެފައި. އެހެންވީމާ، ކަރަޕްޝަނުން ހިމާޔަތް ކުރުމަށް އަމިލާ މި ވިދާޅުވާ ކަންތައްތައް ދިމާވާ އެންމެ ބޮޑު ސަބަބަކީ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ދާއިމީ ބޭފުޅުން، މުވައްޒަފުން މޮނިޓަރކޮށް، އެ މުވައްޒަފުންނަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކަށް ހަނދާންކުރުވުން އެބަޖެހޭ. މޮނިޓަރކުރުވުން އެބަޖެހޭ. ބައެއްފަހަރު ބައެއް ކަސްބުކުރުން، ހުރިހާ ކަސްބުކުރާ ކަންތައްތައް ކަސްބުކުރަމުން މި ވިދާޅުވި ކަހަލަ އިންސާނުންގެ ދިރާސާ ކަމާ ބެހޭ ފަރާތްތަކަށް ރިޕޯޓުކުރައްވާ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ރިޕޯޓުކުރުމުގައި ބައެއް ފަހަރު އަބަދުވެސް ދުވަސްވަނީ. އެންމެފަހުގެ ސަބަބުން ވާގޮތަކީ އަބަދު ވެސް އެކަން ކޮންޓްރޯލްކުރަމުން މި ދަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އޮތް ވާހަކައަކީ، އަޅުގަނޑުމެން އަސްލު މުވައްޒަފުން ނަގާއިރުގައި ވަރަށް ބޮޑަށް ފިލްޓަރ ކޮށް ބެސްޓް މުވައްޒަފުން ނަގަން އެބަޖެހޭ. މުވައްޒަފުންގެ އަޚްލާޤު ވަރަށް ބޮޑަށް ބަލަން އެބަޖެހޭ. މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު ބަލަން އެބަޖެހޭ. މުވައްޒަފުން އެކަކު އަނެކަކާ ދޭތެރޭގައި އޮންނަ ގުޅުން ކޮމިއުނިކޭޝަން ގާއިމުކުރުވުމާ، އެކަން ވެސް ބަލަން މޮނިޓަރކުރަން

އެބަޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް މި މަގާމު، މި ފުރުޞަތު ލިބިއްޖެ ކަމަށް ވަނީނަމަ އަޅުގަނޑު ކުރާނެ ކަމަކީ މޮނިޓަރިންގ ސިސްޓަމްތައް ގާއިމުކުރާނީ އިނގޭތޯ. މޮނިޓަރިންގ ސިސްޓަމްތައް ގާއިމުކުރުވޭނެ ގޮތަކީ ކޮންމެ މިނިސްޓްރީއަކަށް ވެސް، އޮފީހަކަށް ވެސް، އިދާރާއަކަށް ވެސް އެބައުޅޭ ދުވައްޖެހުނު ހާލަތެއް. އެއީ ޕީ.އެސް. އަދި ހަމަ އެހެންމެ އެސް.ޓީން ވެސް އެބަ ތިބޭ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ ޕީ.އެސްގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެއީ އެ މަސައްކަތްތަކަށް ބައްލަވާކުރުން. އެ ކަހަލަ ކަންތައްތަކެއް ދިމާވާ ކަމަށް ވަނީ ނަމަ ޕީ.އެސްގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއް އެއީ އެ މަސައްކަތްތައް ކޮމިޝަނާ ހަމަޖެހުން ގުޅުއްވުން. ގުޅުއްވަ ކޮމިޝަނުން ޖެހޭނެ އެކަން ބަލައި ތަރުތީބުކުރަންޖެހޭނެ. ދެން އަނެއް ވަހަކައީ، އަޅުގަނޑަށް އަސްލު ފުރަގަސްކުރުވޭ ވަރަށް ބޮޑަށް އިންތިޒާމުގެ ޙާޖަތު އަދި ހަމަ ރިސަރޗް ކަންތައްތައް ވަރަށް މަދު. ރިސަރޗް ހެދިފާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭނީ ކޮބައިތޯ މައްސަލަތަކަކީ. އަދި މިހާރު އަހަރެން އެހެން ވަހަކައެއް ދެއްކުމަކުން ނޫން އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ދެމެހެއްޓެނީ ޚިލާފެއް އަޅާނުލާ. އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް އެބަ ބަލަންޖެހޭ ރިސަރޗް ހަދާފައި ކޮބައިތޯ ހުރި މައްސަލަތަކަކީ. ދުވަހަކުން މި ގޮތަށް ތި ވިދާޅުވި ގޮތަށް މުޅިގައުމު ކަސްޓަމަރުންނާ ދޭތެރޭގައި ސަރވޭ ކޮށްފައި ހުރި ޚާއްޞަ ސަރވޭއެއް. ހަމަ ކޮބައިތޯ ޕީ.އެސް. މަސައްކަތުގައި ފުރުޞަތުދީ ޕީ.އެސް. މިހާރު ކަންތައްތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ދެނެގަތްތޯ ރިސަރޗްކޮށް ހަދައިގެން. އޯފް އިންޓަރނަލް ރިސަރޗެއް. އެއީ ހަމަ އެކަން އަސްލު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އިސްނަގައިގެން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް އެއީ. ރިސަރޗް ހެދުން. ހެދުން. މަސައްކަތަކީ ހަދައި ދެނެގަތުން. ދެން އަޅުގަނޑު އިސްލާހުކުރުމުގެ މި ފުރުޞަތު ލިބިއްޖެ ކަމުގައި ވަނީ ނަމަ، ޕީ.އެސްއުންނާ ރޭވުންތަކާއި ބައްދަލުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ބާރުއަޅާނަން. މިހާރު މި އޮންނަ ގޮތަކީ ދުރާލާ ޕީ.އެސްއުންނާ ބައްދަލު މި ކުރަނީ. އެގޮތް ބަދަލުކުރަން ފޮނުވައިގެން ނޫނީ މަސައްކަތް ނަގަފައި ޕީ.އެސްއުންނާ ބައްދަލުކުރަން ކޮބައިތޯ ހުރި މަސައްކަތްތަކަކީ ބަލައި ވާހަކަދައްކާފައި ހުރީ. އަޅުގަނޑަށް ހީވޭ މިގޮތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް އެބަދެއްކުން، މަޝްވަރާކުރުން މަދު އަދި ހަމައެއްކޮށް ކޮމިއުނިކޭޝަން ވެސް، ޓޫވޭ ކޮމިއުނިކޭޝަން އެބަޖެހޭ ވަރަށް ބޮޑަށް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ބޮޑަށް އެބަޖެހޭ ކޮމިއުނިކޭޝަން ރަނގަޅު ކޮމިއުނިކޭޝަން ސިވިލް ސަރވިސްގައި ގާއިމުކުރަން. މަޝްވަރާކުރުމުގެ އެބަޖެހޭ. އަދި ޕީ.އެސްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގައި އެއީ ދުވަހަކުން ފަރާތްތަކުން ނިމިގެން ކޮމިޓީ އެ މިންގެ ހުރި ކަންބޮޑުވުންތަކާ ބަލައި، އެކަން ފުރަގަސްކޮށް މިސާލަކަށް ޕީ.އެސްއާ ހަމައަށް އެއްވެސް ކަހަލަ މަސައްކަތުގައި އަމިއްލަ ކަމަށް ވަނީނަމަ ޕީ.އެސް އެކަން ބަލަންޖެހޭ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ހުރިހާ ވެސް މަސައްކަތަކީ ނުބައި ކަންތައްތަކެއް ދެކެވޭނެ. އެއްބަސްވުމަކަށް ވެސް އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ނުފޫޒަކަށް ބަލައިގެން ނުވާން. ކޮންމެ މީހެއް ކަމުގައި ވިޔަސް، އެ މީހަކު ބައްދަލުކުރަނީ ޤަވާޢިދުތަކާ ހަމައަށް ކަމަށް

ވަނީނަމަ ނުވަތަ ފާހަގަކުރެއްވުމުގައި ޝަރުތު ބަސްތަކެއް ބޭނުންކުރާ ކަމުގައި ވަނީ ނަމަ އެކަމަށް ފިޔަވަޅު އެޅުންޖެހޭނެ އިނގޭތޯ. އެޅުން ޖެހޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އަސްލު، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވޭނެ ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތައް އެބައުޅޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ފުރުސަތު ލިބިއްޖެ ކަމަށް ވަނީނަމަ އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް އިސްލާހުތައް ކަމެއް އެބަ އިހުތިޖާޖު ރަނގަޅުކުރުން އިނގޭތޯ. ދެން ކުރިން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަދީފިން ޕިލަރއެކާ އެއީ ތަނބަކާ އެއީ އިންޖިނިއަރިންގ. އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރކާ އެކީ އޮޕަރޭޝަނަލްކާ އެކީގައި މީހުންނާ މުޢާމަލާތުކުރުމާއި ތަރުބިއްޔަތުކުރުމާ ދެއްތޯ، މި ހުރިހާ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، މި ކަންތައްތައް އެބަޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ތެރޭގައި ނުވަތަ ސިވިލް ސަރވަންޓުން ތެރޭގައި ގާއިމުކުރަން އެބަޖެހޭ. ވަރަށް ގިނަ ކަންތައް އެބަހުރި އިސްލާހުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އުންމީދުކުރަން އިސްލާހުތަކެއްވެސްގެނެސް މި ސްޓާފުން ޖަވާބުދާރީވާނެ ކަމަށް.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ހުސައިން ފާހަގަކުރެއްވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. ދެވަނަ ސުވާލަކީ މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި ޕަރފޯމަންސް ރިވިއު މިހާރު ވެސް އޮވޭ. މޮނިޓަރކުރުން ވެސް މިހާރު އޮވޭ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ޕަރފޯމަންސް މޮނިޓަރކުރުމާ ހަރުދަނާކުރެވިދާނެ އެއްވެސް މަގެއް އެބަ އޮތްތޯއޭ؟ އެހެން މި ދަންނަވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ދުނިޔެ މިހާރު ބަދަލުވެއްޖެ. ޓެކްނޮލޮޖީ ބަދަލުވެއްޖެ. މިހާރު މިއީ އޭ.އައި ޒަމާން. ކުރެވޭނެ ކަންތައްތައް ބައިވަރު އެބަހުރިހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ. ސިވިލް ސަރވަންޓުން އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންނަށް ދޭ ޚިދުމަތް ދާއިރާގައި އެ މީހުންގެ ޕަރފޯމަންސް ބަލާ، އެ މީހުންނަށް އެ ފިޔަވަޅުއެޅި ނުވަތަ މޮނިޓަރކުރުމަށް ބައިވަރު ޓެކްނޮލޮޖީގެ ބޭނުމެއް މިކަން ކުރެވޭތޯ ގޮތްތަކެއް ހޯދުން މި މަސައްކަތް ކޮމިޝަނުން ކުރައްވާފައިވޭތޯ އަދި މިކަމަށް ވިސްނަވަޑައިގަންނަވައި އޮތީ ކިހާވަރަކަށްތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) މިހާރު ވެސް އޮވޭ، ދެއްތޯ؟

ހުސައިން ޒާއިދް ފާހަގަކުރެއްވުން:

އާދެ، މިހާރު ޕަރފޯމަންސް އެސެސްމަންޓުން ވެސް އޮވޭ، ދެއްތޯ؟ އަޅުގަނޑުމެން، އެޕްރައިޒަލް ފޯމު ވެސް އޮވޭ ދެއްތޯ؟ ކޮންޓްރެކްޓާ ނުވީ ދެން މުވައްޒަފުންގެ އަމަލުތަކާއި ކޮންޓްރެކްޓާ ގޮތަކަށް ވެސް އޮވޭ، އެހެންނޫންތޯ؟ ސްޓްރަކްޗަރއެއް އޮވޭ މިހާރު ވެސް. އެހެންނަމަވެސް އެ ހަރުދަނާ އެބަ ކުރަންޖެހޭ އިނގޭތޯ އެ ކަންތައްތައް. މިހާރު އަޅުގަނޑަށް މިސާލަކަށް މި ފުރުސަތު ލިބިއްޖެ ކަމަށް ވަނީނަމަ، އަޅުގަނޑު ކުރާނީ ކަމެއް އެއީ މިހާރު

ކޮމްޕްރިހެންސިވް އެޕްރޯޗެއް ސިސްޓަމެއް ގާއިމުކުރުން. ކޮމްޕްރިހެންސިވް އިނގޭތޯ. އެއީ ކޮމްޕްރިހެންސިވް ސިސްޓަމެއް ގާއިމުކުރުމުގައި އަޅުގަނޑު ބަލާނީ ކަންތައްތަކެއް އޮތް ޕްރޮފެޝަނަލްކުރުމުގެ ކަންތައް. މިސާލަކަށް ދުވާލަކު މި އޮންނަނީ ކޮންމެ ދުވަހަކު ވެސް މި އޮންނަނީ 6 ގަޑިއިރުގެ މަސައްކަތް ދެއްތޯ؟ އޮންނައިރުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ހިއްސާވާ މުވައްޒަފަކު، ބައެއް މުވައްޒަފުން، އަޅުގަނޑު އެންމެންގެ ވާހަކަ ދައްކަނީ ނޫން އިނގޭތޯ. ބައެއް މުވައްޒަފުން ގެއްލިގެންދާކަން ދުވަހުގެއިރު ވެސް ޕްރޮޑަކްޓިވް މަސައްކަތްތަކެއް ކުރާނެހެން އިނގޭތޯ. ވަރަށް ގިނަ ވަގުތު ބޭކާރުގައި ހުރެވޭ. މި ކަންތައްތައް ރަނގަޅުކުރުމަށް ބަލައި ކުރެވޭނެ ކޮބައިތޯ. މިހާރު ކޮންމެ ޑިޕާޓްމަންޓެއްގައި ވެސް ހުރޭ އެބަހުރި. ހުންނަ އިރު ހުރޭ އެބަޖެހޭ ޕްރޮސެސްތަކެއް ހަރުދަނާކުރަން. ޕްރޮސީޖަރތަކެއް ކަނޑައަޅާފައި ޕްރޮސެސްތަކެއް ހަރުދަނާކުރަން އެބަޖެހޭ. ހުރޭ މި ބޮނަސް ތި ބޭފުޅާ، ތި މުވައްޒަފު ޖެހޭނީ މިއަދު 2 ޖެހުމުގެ ކުރިން މި މަސައްކަތްތައް ނިންމަން އިނގޭތޯ. ރިޕޯޓުކުރަން ވެސް ޖެހޭނީ. ރިޕޯޓުކުރުވަން ޖެހޭނީ މި ކުރީ މަސައްކަތްތައް. އެކަން ކުރަނީ ތޯރު ހުރޭ، ހުރެކަން ހުންނަ މިހާ. ދެން އޭނާ އެ މަސައްކަތް ނިންމާލީ ކަމަށް ވަނީނަމަ؛ މިއީ އަޅުގަނޑު މި ދައްކަނީ މޮނިޓަރިންގެ ވާހަކަ އިނގޭތޯ. މޮނިޓަރކުރަން ޖެހޭނީ. އޭނާ މަސައްކަތް ނިންމާލީ ކަމަށް ވަނީނަމަ އޭނާއަށް އެ އޮންނަ އޭނާގެ ޑެސްކުގެ ދެކުރިން އޭނާއަށް ހަސްތަކުޑާ ވެސް ވާންޖެހޭ. ލައި ޓާސްކްތައް ކަމަށް ވަނީނަމަ އޭނާއަށް ފިޔަވައި ވެސް އަޅަން ޖެހޭ އިނގޭތޯ. މި ހުރިހާ ކަމަކީ ވެސް ވަރަށް ސާފުކޮށް ރިވިއު ކޮށްފައި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުތަކުގައި ގާނޫނުގައި ވެސް ލިޔެވިފައި އޮތްކަމެއް މި ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ، ކަންތައްތައް މުވައްޒަފުން ގުޅޭ ކޮށްފައި އޮތުމަށް. އެއީ ކޮންމެ ގޮތެއް ލިޔުމެއްގައި ވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންނަށް ވެސް ގޮތުގަ ޕޮލިސީ އެޕްލައި، މަސައްކަތުގެ އަށް ބޭނުން ވަރަށް ދަށް ކަމަށް. އެންމެ ފުރިހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އެ މިންވަރާ ހަމަވާ ލެވެލް ހުރިހާ އެފެކްޓް މި ރަނގަ ވަރަށް ރަނގަޅު އެފާ ކުރަން. މި ދަންނަވާ ވާހަކައަކީ ބަދަލު ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތުގެ މޮނިޓަރިންގ، އެ މިންވަރު ހުރޭ ބޭސްލައިން އެ ދާދި ޖެ ޖެ ލިސްޓް ދެއްތޯ؟ ދުވަސް ނިމުމުގައި ކުރެވޭ މަސައްކަތުގެ ކޮށް ނިންމާލީ. އަދި ދުވަހު އެ މަސައްކަތުގެ ބަލަހައްޓާ ކަމަށް ވަނީނަމަ ސުޕަވައިޒަރން ޖެހޭނީ ކިޔޫ ނުކުރޭ މަސައްކަތް. ކިޔޫ، ކޮބައިތޯ މައްސަލައަކީ. ކިޔޫ ޕްރިއޯރިޓައިޒް ކުރަން 2 ޖަލްސާއިރަށް. ދުވަހު ގެޖެހިމުން ކިޔޫ މަސައްކަތް ނުކުރެވޭ. އެއީ މިހާރަކަށް ހަމަ ބައެއް މުވައްޒަފުން ކޮށް ގަސްތުގައި ކުރާ ކަމުގެ އެއީ މަސައްކަތްކުރަނީ ނުލާގެ މަސްލަހަތު ބޭސްޑް، އިރުޝާދު ދީގެން ބަލަން ވާހަކަ ފައިނޭންޝަލް ވެސް ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލެއްއައީ ދިވެހި. ހަމަ އޯގަސް؛ އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދޭންނީ ކުރިން ވެސް ދެންނެވި އިންޓަރވިއު ދެއްތޯ. އޯގަސް އަސްލު ޕްރޮޖެކްޓްތަކުގެ ނުފޫޒު އަޅުގަނޑުމެންނަކީ. އެހެންވީމާ، ޕްރޮޖެކްޓްތަކުގެ

ފެންނާނީ މި ދަންނަވާހުން އެ ހުދެކަން ހުންނަ ބޭފުޅާ އެބަޖެހޭ ރަނގަޅަށް މޮނިޓަރކޮށް އޭނާގެ ޕާފޯމަންސް އެބަޖެހޭ ބަލަން ވަރަށް ރަނގަޅަށް އިނގޭތޯ. ޗު ދޫ ބިސްޓެއް ހަމަތަކި ކޮސްދު ދުވަހަކު ބާސްކެޓް ހަދަންޖެހޭ. އަޅުގަނޑު މި ތަޢާރަފުކޮށްދިން އިނގޭތޯ. ތަޢާރަފުކޮށްދިން. އަޅުގަނޑު އަންނަނީ މިސާލަކަށް އެ ތަނުގެ ޑިރެކްޓަރުން ހިންގަން އަންނަނީ ކަރުދާސްގެ ދަރުސް މަސައްކަތްކުރާ ދުވަސްކޮޅަށް ބާސްކުޅަފައި ކަނޑައެޅިގެންދާ. އެ ދުވަހު 2 ޖަރުމުގެ ކުރިން ޖެހޭނީ އެ މަސައްކަތްތަކެއް ނިންމަން. ނުނިމިއްޖެކަމުގައި ވަޒީފާގަ އަށެއް ދުވަހު ސްޓާފުން ވެސް ޖެހޭން ޔާދުވޮތް މި މަސައްކަތް ނުނިމުނީ. މިހާރު އޮފީހަރު ހިޖަން ވެސް ޖެހޭން އަޅުބުލުނުރަން. އާނަ ޖެހޭން އަރިދްލައަން ފިޔަވަން ތިމާސަމާނަ މަސައްކަތްކުރާ ނުނިމުނީ މިފަދަ ކަންތައްތައް ދިމާވާ ސަބަބަކީ. އެހެން ރަނގަޅުފިލާވަޅު ވަރަށް އަމިއްލައަށް ފުރުޞަތު އަޅައިގެން ފެސް ވަރަށް ފުރަފާތު އެ ހުރިހާ، ދިރާސާކުރެވޭ ހުރިހާ ވަރަށް ފުރަސްތާރާ އަމިއްލައިގެން ފެސް. އެހެންނަމަ، މިހާރަކަން އަހަރު ވާހަކަ އެހާމަ ނުވާކަމަށް މުސަރަ ބަލާފައި ނުވަތަ އެއްކަލަ އެންމެ މުޅި އެންމެ ރަނގަޅަށް މަސައްކަތްކުރާ ހަމަ ކާބިލް ފެސް މާލީ ނުރަސްމީ އިނގޭތޯ ދަރިވަރުން ބައެއް ހުރިހާ ކަންތައްތައް. އެހެންމީގާ، މީހުންނަށް ފުރުޞަތު އެދެމުންދާ އިއްވާލާ ބޭނުން ސަރުކާރުގެ އަދަދު. އަޅުގަނޑު ހަމަ ބައްލަވާފައި އެއްވަރު ވަރަށް ދިރިއުޅުން މިދާގަތް ކަންތައްތަކުގެ ރަނގަޅު ކަނޑައެޅިގެން އަބަދު އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑު ކާބިލް ދަރަނިވެރިކަން އަސާސީ މިގައި ވަރަށް ދުނިޔެ ކަމެއް އޮވޭ އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިވިލް ސަރވިސް ތެރޭގައި ތިއްބެވި ޕްރޮފެޝަނަލް ހާޒި، އެބަ ތިއްބެވި ވަރަށް ހައިޕީ ގާބިލުވެސް ކާބިލުން އެބަހުއްޓޭ އިނގޭތޯ އަޅުގަނޑުމެން ތެރޭ އިނގޭތޯ. އެކަމަކު ވާގޮތަކީ މި ކާބިލުންނަށް މި ކާބިލުން ކުރާ މަސައްކަތް ރަނގަޅު ފަރަގެއްގައި ތަނުގައި ތިބޭ މުސާރަ ދޭން ނުކުރެވޭތީ. ފާރަލަށް ނަގާ މި އޮފީހަކުން އަޅުގަނޑު ބަލައިލާއިރު ނަގާ ވަރަށް ރަނގަޅު ކާބިލް ފަރާތްތައް ވެސް މި ބަލަނީ އަނެއްކާ ވެސް ދޫކޮށް ބޭރުގެ މުސާރަ ދެވޭ ދުވަހު ކިހިނެއް. އެ މީހުން ފަރާތްތަކުން ބޭނުން ދީފައި ހުރި ޚާއްޞަ ބަދަލު ވާ އެހެން ކުދިކުދި ކުންފުނިތަކުން ސިވިލް ސަރވިސްއާ ގުޅުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުން ކަމަށް އޮފީސް އެހެން ފަރާތްތައް ބޭނުން ހިފާ ދަނީ. އަޅުގަނޑުމެން ސިޔާސަތު ހަމަޖެހޭނެ ގޮތެއް. ދެން އަނެއް ކަމަކީ؛ އަޅުގަނޑު އެހެން ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތްތައް ކުރިއަރާ އިނގޭތޯ. މި ސަރުކާރަށް ފާޑަށް ދިރާސާ ދެއްކުން.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަހިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފަހު ސުވާލެއްގެ ގޮތުގައި ކޮންޓްރިބިއުޓަރީ، ވަރަށް ގިނަ ސިވިލް ސަރވަންޓުން އެ މީހުންގެ މަގާމުގެ ކުރިއެރުން ނުލިބި ގޮތުންދުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށް. މިކަން ތަންފީޒުކުރެވޭނެތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ؟

ހުސައިން ޝާހިޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އުނަށް ވެސް އަސްލު ބިނާވެފައި އޮންނަނީ ހަމަ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާފައި ތިބޭނެ ޕީ.އެސް.އިންނަށް ދެއްތޯ. ޕީ.އެސް.އިންނާއި ދެން އެސް.ޓީނާއި މިސްމީހުން. އެހެންވީމާ، އަސްލު ކުރިއެރުން، ރަނގަޅަށް މަސައްކަތްކުރާ ބޭފުޅުންނަށް ގަވާއިދު އަދި ގާނޫނު އޮންނަ ގޮތުން އެ މީހުންނަށް ކުރިއެރުން ދޭންޖެހޭނެ. އެގޮތަށް ދެވޭނީ އަޅުގަނޑު ކުރިން ދަންނަވައިދިނުން އަސްލު އެ މީހުންގެ މަސައްކަތުގެ ރަނގަޅަށް މޮނިޓަރކޮށް، އެ މީހުންގެ ޕަރފޯމަންސް އެސެސްމެންޓް ހެދާ ކަމުގައި ވަނީ ނަމަ އިންސާފުވެރިކަމާ އެކީގައި އިނގޭތޯ އެއްވެސް ކަހަލަ ނުފޫޒެއް ނައިސް. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު ވާގޮތަކީ ނުފޫޒު އަޅުގެ ސަބަބުން ވާގޮތަކީ ބައެއްފަހަރަށް އެއްކަލަ ކުރިން ދަންނަވައިދިނުން ހަމަ އެ ދެންނެވި ރަނގަޅު މަސައްކަތްކުރާ ކުދިންނަށް އެ ރަނގަޅު ވާހަކަ ނުދެވި މި ދެވޭނީ އެއްކަލަ މަސައްކަތްނުކުރާ މީހުންނަށް އިނގޭތޯ. އެހެންވެސް ވެފައި އެބަހުރި. ދެން، ކުރިއަށްގެންދަނީތޯ؟

(ބަންދު ވަގުތަށް ކޮމިޓީ މެދުކަނޑައިލުއްވުން) ސުވާލު ރިޕޯޓްކޮށްދެއްވާ.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ހުސައިން ޝާހިޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގާނޫނުގައި ސިވިލް ސަރވަންޓުންނަށް ދޭން ލާޒިމުކޮށްފައިވާ އިނާމުތަކާއި، އަދި އެ ބޭފުޅުންގެ ކުރިއެރުމާ، އެގޮތަށް ޕްރޮމޯޝަންދިނުމުގައި މިހާރަކަށްވުރެ އިންސާފުވެރިކަމާ އެއްކޮށް ޕްރޮމޯޝަންދިނުން ގޮތެއް އެބަ އޮތްތޯއޭ؟

ހުސައިން ޝާހިޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! މިހާރު، ކުރިން އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިދިން އަސްލު ޕީ.އެސް.އިން އެބަޖެހޭ ވަރަށް ރަނގަޅަށް ބަލަން އެ މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތްތަކާއި، މޮނިޓަރކުރަން އެބަޖެހޭ. އެ މީހުން ޕަރފޯމަންސް ބަލަން އެބަޖެހޭ. ބަލާފައި އެ މީހުންނަށް އެ ހައްގުވާކަމުގައި ވަނީނަމަ އެކަން ކުރަން ފެށިދާނެ އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑު މި ފުރުސަތުގައި ތިބެއްޖެކަމުގައި ވަނީނަމަ އަޅުގަނޑު ކުރާނީ ކަމަކީ ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ބާރުއަޅާނަން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް

މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތްތައް ބަލާބަލަން މޮނިޓަރކޮށް ޕީ.އޭސް ގުޅުވިދާނެ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކުރުން. އަދި ހަމަ އެހެންމެ އެކި މުވައްޒަފުން ކުރާ މަސައްކަތްތައް ވެސް ހިއްސާކުރުން. އަދި އެ މިނިސްޓަރު ޑޭޓާގެ ކުރިއެރުމާއި ކަންތައްތައް ވެސް ކުރެވޭނީ އަދުގަނޑުމުން އަސްލު ރަނގަޅަށް މޮނިޓަރިންގެ ސިސްޓަމެއް ގާއިމުކުރެވިގެން ރަނގަޅަށް މޮނިޓަރކުރެވޭނެ. އެހެންވީމާ، ގަވާއިދުގައި އޮންނަ ގޮތަށް އިސްލާހުތަކެއް އަދުގަނޑުމުން އެބަ ފުރުޞަތުތަކަށް ތޭރަ އެ މިނިސްޓަރުގެ މަސައްކަތްތަކާއި ހަރުދަނާކޮށް ބަދަލުކުރުމަށް އިނގޭތޯ. އަދި ހަމަ އެހެންމެ އެ މިނިސްޓަރު ޑޭޓާ އިސްލާހުތަކެއް ދިނުމުގައި އެއްވެސް ކަހަލަ ތަފާތުކުރުމެއް ނުވެގެންދާނެ އިނގޭތޯ. އެއީ އެ މިނިސްޓަރު ޑޭޓާ އެއްކަލަން ވާތީ. އަނެއްކާ އަނެއްކާވެސް ބަލާއިރުގައި ހައްގުވާ އެއްކަލަ އެ މިނިސްޓަރު ދެއްތޯ އިސްލާހުތަކާ. މަސައްކަތް ކުރާ ކުރިންނަން ހައްގުވާ އެއްކަލަ އެއީ. ދެން އެހެންވީމާ، އެ ކަންތައްތައް ކޮމިޝަނުން ކުރަންޖެހޭ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ އިނގޭތޯ. އެކަން ކުރެވޭނެ ގޮތަކީ މި ދެންނެވިހެން ޕީ.އޭސް ގުޅުވިދާނެ އެ މަޢުލޫމާތުތައް ކޮމިޝަނާ ހަމައަށް ގެނައުމުން. ގެނެސްދީ ކަމަށް ވަނީ ނަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ އިސްލާހުތައް ފެންނާނެ ކަމަށް.

ރައީސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެއްވެސް މެންބަރެއްގެ އިތުރު ސުވާލެއް؟ އަޅުގަނޑު ފުލިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ފުލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. ވަރަށްބާ އިނގޭތޯ. އާދޭ! ކުރިން އިތުރު މެންބަރުން ކުރި ސުވާލުތަކުގެ ޖަވާބުން އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ފާހަގަކުރެވިއްޖެ ވަރަށް ބައިވަރު ކަންކަން އިސްލާހުކުރަން އަދި ވަރަށް ބައިވަރު އިންވެސްޓްމަންޓް ގެންނަން ބޭނުންވާކަން. ދެން އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، މި މަގާމަށް ތި ކުރިމަތިލައްވާ މީހުން ވެސް ސިވިލް ސަރވިސްގައި ހުރި ގޮތުގެ އަސާސީ ފައިލްތަކާ ހުރި ދެއްތޯ؟ އަދި އެއާއިލާގައި ބަޖެޓާއި އަދި ދެން ވެސް ހުރި އެހެން ދަތިތަކެއް އަސާސީ ދެއްތޯ؟ އެހެން މި ދަތިނަށް އިންޖީނުގެ އަޅުގަނޑުމެން ދެން މިގޭ މިސާލަކަށް ވަޒީފާ، މި މަގާމު ހުސްވުމުން މިގޭ ހަރުއަކަ މަސް ފަހުން ބައްދަލުކުރިމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަންދާޒާ މި ދިމާ ޖަވާބަކާ ބަޖެޓު ނުވޭ. އެހެން ކަންކަން ނުވޭ. މިވަނީ ދަތިތަކާ ހުރުމަކީ އެއްވެސް ކަމެއް ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ބޭނުންވަނީ މި ދަތިތަކާ ހުރިހާ ވެސް ކުރިއަށް ދަތި ބަޖެޓުން. އެހެންވީމާ،

އަޅުގަނޑުގެ މި ސުވާލަކީ މި ދަތިތަކާއި، މި ގޮންޖެހުންތަކާ މިހާރު ވެސް ހުރި ހާލަތާއިގެން ތި ބަދަލުތައް ގެނައުމުގެ ޔަޤީންކަން ހޯދިގެންތޯ މި ކުރިމަތިލެއްވީ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ހުސައިން ޝާއިޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅަށް އެނގޭ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގައި ނޫނީ ސިވިލް ސަރވަންޓުންގެ ތެރޭގައި ހުރި މައްސަލަތައް، ކަންބޮޑުވުންތަކާ އެއްކޮށް އިނގޭތޯ. އެނގި ހުރެ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތިލީ. ދެން އަޅުގަނޑު އަސްލު ކުރީއްސުރެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އޮފީސްގައި މަސައްކަތް ކުރި އިރު ވެސް ހަމަ ވަރަށް ބޮޑުނުނިވި ކަމެއް އެއީ މި ދާއިރާ ރަނގަޅު ކުރުން. ސިވިލް ސަރވިސް އިނގޭތޯ. ކުރިން، އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލިހެން ވަރަށް ގިނަ ޝަކުވާތައް އާދޭ މި ދާއިރާއާ ބެހޭ ގޮތުން. ސިވިލް ސަރވަންޓުންނާ ބެހޭ ގޮތުން އަދި ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން ވެސް. އެހެންވީމާ، ގޮންޖެހުންތައް އެބަ ހުރި ބައިވަރު އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު މަސައްކަތް ކުރަނީ، އިދާރީކުރުމުގެތެރެއިން މަސައްކަތް ކުރަނީ މި ގޮންޖެހުންތައް ނައްތައިލުމަށް ބަލައި ނޫނީ ސިވިލް ސަރވަންޓުންނަށް ރަނގަޅު މާޙައުލެއް ޤާއިމުކުރުމަށް ބަލައި. ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތް ހުރި ކަންތައް ކޮށްދިނުމަށް ބަލައި މަސައްކަތް ކުރަނީ. ކުރީގެ ޕީ.އެސް.އެމް އިނގޭތޯ، ކުރީގެ ރިޕޯޓްތަކުގައި ވެސް ޕީ.އެސް.އެމް އެކުލެވޭ ގޮތަށް އަދި ހަމަ އެހެންމެ ސިވިލް ސަރވަންޓުންގެ ތެރޭގައި ތިބި ވަރަށް ތަޖުރިބާ ހުރި މީހުން ހިލޭ ގޮތަށް ކޮމިޝަނަށް ތަޢާރުފުކުރަން، އެކުލަވައިލަން. ކޮމިޝަނުގެ އެކުލަވައިލާފައި އެ ޤާނޫނުގެ މަސްވަރާގެ ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން އެއީ ވަރަށް، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ފެށިގެންދާ ވަރަށް ތަޖުރިބާ ހުރި ބޭފުޅުން އެބަ ތިއްބެވި، މި ސުލްޙަ ރަނގަޅުކުރާ ބޭފުޅުން އެބަ ތިއްބެ. އެހެންވީމާ، އެ ބޭބޭފުޅުންނާ އެއްކޮށް މަސައްކަތް ކުރަން އެ ބޭފުޅުންގެ ތަޖުރިބާ ހިއްސާކުރުން އެކްސްޕީރިއަންސް ހިއްސާކުރުން މަސައްކަތް ކުރަން ގެންދަން. ދެން މިގޮތަށް، އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ މިހާރު ވެސް އެކްސްޕީރިއަންސް ބޭނުން ވެސް ހުރި، މުހިއްމު ކަމެއް ވެސް އިނގޭތޯ. އެ އެކްސްޕީރިއަންސް ބޭނުންވާ ތަން ވެސް ހުރި ހިނދު ޕީ.އެސް.އެމް ނުވަތަ ހަމަ އެހެންމެ ސެންޓަރ ކޮމިޝަނުން ކަމެއް، އެކްސްޕީރިއަންސް ބޭނުންވާ މަސައްކަތްތަކަށް އެކަށީގެންވާ ބޭފުޅުން. އެހެންވީމާ، ބޭނުންވާ ގޮތަށް ފުރިހަމަ ކޮމިޝަނެއް އެކުލަވާލުމުގެ މަސައްކަތް ކުރުމަށް ވެސް ހަމަ ޢަމަލީގޮތުން ބަލަން. ދެން ރިޕޯޓުގެ މަސައްކަތަށް ބަދަލުކުރަން ގެނެވޭ. ދެން ޙިއްސާކުރަން ފުރުޞަތު މި ޤާނޫނުގެ ތަފާތު ކުރުމުގެ އަސްލު ވަރަށް ބޮޑަށް މި މަސައްކަތަށް ފުރިހަމަ ވެސް ހުރީ. އެ މަސައްކަތަށް އަޅުގަނޑު ކުރިމަތި މި ވީ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުގެ އެބަ ހުރި اللهގެ ރަޙްމަތުގެ ތެރެއިން އެ ކާމިޔާބީ ވެސް. އެކަން ރަނގަޅުކުރުމުގެ ކާމިޔާބީ ވެސް އެބަ ހުރި. ދެން އެކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު އެކަންޏާކަށް ނޫން. އަޅުގަނޑު ޖުމްލަ ކަމާ ބެހޭ ފުރުޞަތަކާ މަޝްވަރާކުރަން ޖެހޭ.

މިސާލަކަށް، އޮފީސްތަކުގައި އެބަ ތިއްބަވާ ދެއްތޯ ސިވިލް ސަރވިސްމުވައްޒަފުންނާއި އަދި ސިޔާސީ ގޮތުން އައްޔަންކޮށްފައި ތިބޭ ބޭފުޅުން ވެސް އެބަ ތިއްބެވި. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުންނާ އެކު ވެސް އެބަ ޖެހޭ މަސައްކަތްކުރަން ކުރަން. ކިޔުނުއްޔޯ ކަންތައްތައް ބައްލަވާލެއްވީ. އެހެންވީމާ، މި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގައި ހުރި މަސައްކަތްތަކަކީ ބައްލަވަންކުރުވޭން މަސައްކަތްތަކެއް ނޫން. ބައްލަވަންކުރުވޭން. ބައްލަވަންކުރުވޭން ގޮތަށް ސްޓްރެޓެޖީތައް ރާވަން އެބަ ޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން. ކުރިން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރިން އަސާސީ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގައި އިސްލާހު، މި ދާއިރާއަށް ކުރިން ނަގާ ރެކްރޫޓްމަންޓް، ނަގާއިރުގައި އެބަ ޖެހޭ ވަރަށް މެރިޓް ބޭސްއަށް ދާން. އެއްވެސް ކަހަލަ ނުފޫޒު، އާއިލީ ނުފޫޒެއް ވެސް އަދި ސިޔާސީ ނުފޫޒެއް ވެސް އޮތްކަމަށްވަންޏާ. އެ މެރިޓް ބޭސްގެ އެބަ ޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން ފޯކަސްކުރަން. ކޮންޓްރޯލް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ ނަގަން. ނުލިބޭ ވާން ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ މެކަނިޒަމް މި ޖެހޭ މަސައްކަތަށް ވެސް މަދުވާން އިނގޭތޯ. މިހާރު ވަގުތީ އަސާސީ އަދި ކަރުދާސް ކުރިން ނުލިބޭ ގޮތަށް ފުރުސަތު މިސާލަކަށް އިޖުތިމާއީ ނުފޫޒު ސަލާމަތް ވަގުތީ ފެންވަރާ ފުރާއިގައި ހަރުދަނާ އުޅެނީ. ޓްރާންސްފަރ އުޅެނީ. އެހެންވީމާ، އެބަ ޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން ފުރިހަމަ ބޭސްއިން ކުރިން ނަގަން އެބަޖެހޭ. ދެން ހަމަ އާއިލީ ނުފޫޒު އެބަ ޖެހޭ މަސައްކަތްކުރަން. އާއިލީ ނުފޫޒު އެބަ ޖެހޭ ނަތީޖާ ދޫކުރާ ސްޓްރެޓަޖީއެއް ގާއިމުކުރަން އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތަކަށް ބައްލަވައިގެން ޓެކްސް. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާއި ޕީ.އެސް.އައިންނާ އަދި ޖަމާގެ މުއައްސަސާ ކުރާ ތަރުތީބުން ވެސް ދެކޮޅުވެރިކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާކުރާ އެ ބޭސްއަރު ބޭނުންކުރާ ލައިސަންސް ޕަބްލިކް ހިދުމަތް ބެލެހެއްޓުމަކީ ވެސް އިނގޭތޯ. މި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް. ޖެންޑަރ ބޭސްއަރ ބާއްވާ ބޭނުންކުރުން. އެހެންވީމާ، މި މަސައްކަތަކީ ބައްލަވަންކުރުވޭން ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭ ސްޓްރެޓަޖީތައް ރާވާން. އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފަށް.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޙްތަރަމް ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ޑރ. ފާޠިމާ ކޮށްލާނަން ބާރުއަޅާލާ ސުވާލަކީ، ދެން ފާޠިމާ އަޅުގަނޑާ އެކުގައި ތިބޭ މުއައްސަސާތަކުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ބެހޭ ގޮތުން ސުވާލު ކުރަން. ފާޠިމާގެ ދެން ހެޔޮ ކަމުގައި ތިބި ވެސް ދެން ވަރަށް ރަނގަޅަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. ދެން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން ސިޔާސީ ބޭފުޅުން ސުވާލު ކުރަން، މިހާރު މި

ކުރިމަތިވެސް ހަމަ އަނެއްކާ ވެސް ހަމަ ރާއްޖޭގެ ވަރަށް ބޮޑު ހަމަ ޗެލެންޖިންގ ދާއިރާއަކަށް. ދެން މީގެ ކުރިމަގައި ވެސް މި މަސައްކަތްތަކުގައި އުޅުނީ ދެން އައިސް. އަޅުގަނޑަށް ބުނެވިދާނެހެންނޯ މިސާލަކަށް، މިހާ ބޮޑު ޗެލެންޖެއް އޮތީ ދާއިރާއަކަށް ނުކުންނައިރުގައި ރައްޔިތުން މިއަދު މި އުއްމީދުކުރާވަރުގެ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަކަށް މީ ބޭފުޅާގެ ހީ ބޮޑުމުގެ ދަށުން ޤާނޫނީގޮތުން ފުރުސަތު ދިނުމަށްޓަކައި ކިހާ ވަރަކަށް ގެންދެވިދާނެތޯ؟ ވަކިން ޚާއްސަކޮށް އަޅުގަނޑު ހަމަ އެޑްރެސްކޮށްލަން ބޭނުންވޭ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ބޮޑު އާބާދީއެއް މި އޮންނަނީ ރަށްރަށުގައި. ރަށްރަށުގައި މިހެން ހުރި މުއައްސަސާތަކުގައި އެބަ އޮތް ވަރަށް ބޮޑަށް. ދެން މި ރާއްޖެ އޮތް މިހެން ވެސް އެ މަސައްކަތު އެބަ އޮތީ. ސިޔާސަތަކަށް އެ ކަމަކަށް އެޑްރެސްކޮށްދެވޭ މި މުއައްސަސާއިން ރައްދުދޭނެތޯ؟ މިގައި ދެ ކަމެއް ފާހަގަކޮށްލަން. އެއް ކަމަކީ މި ކަންކަން ނިޔާލަތުގެ ފަރާތުން ފަރުވާތެރިވުން ވަރަށް ބޭނުން ފަރާތުން އެކުލަވައިލެވިފައިވާ ސިޔާސަތުތަކަށް ބަލާއިރު އެއް ކަމަކީ ވަކި ގޮތަކަށް ސިޔާސަތު ސިވިލް ސަރވިސް ސިވިލް ބޮޑު ހުރިހާ ރަށްރަށުގެ ހިންގުންތެރިކަމުގެ ކަންކަމަށް ހާސިލްކުރުމަށް ވެސް މުހިންމު ރަށްރަށުގައި ސިޔާސަތު ހިމެނޭ ކަމަކީ ކޮމިޝަނާއި ދެމެދު ރިޕޯޓް ދިރާސާކުރި ކަމުން ރަނގަޅު ގޮތުގައި ދެކެން. އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގެ ހުރިހާ މެންބަރުން ވަރަށް ސިފައަކަށް ބޭނުންވާނެ.

ޙުސައިން ފާއިޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ކުރިން އަޅުގަނޑު ވާހަކަދައްކަމުން އަސްލު ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް އެއީ ރިސޯސް ހުރުން އިނގޭތޯ. ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ކުރާނެ އަޅުގަނޑަށް މި ފުރުސަތުގައި ދިވެހިރާއްޖެ ކަމަކީ ވީނަމަ އަޅުގަނޑު ޕީ.އެސް.ޑީން ޑިފެންސްގެ ސަރަހައްދު، ނޫން ކޮމިޝަނުން އިންސްޕެކްޝަން ރިސޯސް ހަރުދަނާ ދިރާސާކުރުން. ކޮބައިތޯ ހުރި މަސައްކަތަކާއި، އަދި އެންމެ ފަހުން ކޮމިޝަން މަސައްކަތްތައް. އަދި އެންމެ ފަހުން ބަލާލި ގޮތުން ބޮޑެތި ކާމިޔާބީތަކެއް ވެސް މި މަސައްކަތުގައި، އެއްވެސް ގޮތަކުން ދޭން ބޭނުން ކޮމިޝަނުން ސާބިތުވާ ކަމެއް، އަސްލު ދެވޭ އެއް ކަމަކީ މިސާލަކަށް، އެސް.ޓީން އެ އިޖުތިމާޢީ ކަރަންޓްސްޕޮންޑިންގކަމެއް. އެސް.ޓީން ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ދެ އެ ސާބިތުވެސް އިންޑިޕެންޑެންޓް ހަރަކާތް އޭނާ ބޭނުމާއި ކަނޑައެޅުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ބަލާލިއިރު އެސް.ޓީގެ ހުރިހާ ސިފަތަކުގެ ރިޕޯޓް. އެއްކޮށް، ކޮމިޝަނުގެ ވަގުތު ގާނޫނުތަކާ އެއްވެސް ކަމެއް އެ ފަހަރު ހިމެނުނު ކަމަކަށް ކޮމިޝަނަށް ވެސް ވަކި ގޮތަކަށް ވިދާޅުވި. އެކުލަވާލެވުނު އެ މުއައްސަސާގެ ސަރަހައްދަށް ވެސް އެސް.ޓީ އެއް ގިނަ ބޭނުމެއް ކުރިން އިންޑިޕެންޑެންޓްކޮށް ކޮމިޝަނުގެ ހިނގާ މަސައްކަތް. އެކޮށް، އެ މުއައްސަސާގެ ރައްޔިތުން ވެސް ސިޔާސަތު ސާބިތުކޮށް ވެސް. ދެން ގިނަ ދުވަސް ހިމެނޭ ގޮތުން ސިޔާސަތު އެކުލަވާލުން. މިގޮތުން އަޅުގަނޑު ދެކޭ ބޭނުމާ ކޮމިޝަން

މިސާލަކަށް އެސް.ޓީ.ޑީ ފަދަ އޮންނަން ވާޖިބު ބައެއް. ކޮރަޕްޝަނާ މަސައްކަތްތަކާ ކޮބައިކަން. އަދި ފެންބޮޑުންނަށް ފަދަ އިނގޭތޯ އެ މީހުން ކޮރަޕްޝަނާ ކަންތައްތަކާ ކޮބައިކަން ފަދަ. އެހެންވީމާ، ފެންބޮޑުންނާއި އެސް.ޓީ.ޑީނާ ދެމެދުގައި އޮންނަ އެ ތަފާތުކުރުން ނަހަމަ ޔަކުވާން ދެބައި މީހުން ވާހަކަ ދައްކައިގެން ކޮބައިތޯ ހުރި މައްސަލަތަކާ ބަލައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ކަމަކީ، ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި ފެންބޮޑު ވި ޤާނޫނުތައްވެރިން ފުރަތަމަ ހުށަހަޅާ ކަމަކީ ދިރާސާކުރާނީ މައްސަލަތައް ދެނެގަތުމަށް ޖަހައި. ދިރާސާކޮށްގެން އެ މައްސަލަތައް، ހުރި މައްސަލަތަކާ ބެހޭ ގޮތުން އެސެސްމަންޓެއް ހަދައި. ހަދާފައި އެ މީހުންނަށް އަންގާނީ މިހިރި މިހިރި މައްސަލަތަކީ މިއީ. އެހެންވީމާ، އެ މައްސަލަތައް ކަނޑައެޅުން ޒިންމާދާރުން. ޒިންމާދާރުން ގޮތުގައި ފަދަ އަޅުގަނޑު އަންގާނަން އެ މީހުންނަށް. މިހިރި މިހިރަ ގޮތަށް ކަންތައް ކޮންޓްރޯލް ތަނަވަސް ވާނެތީ ހިފޭވާއި. އެހެންވީމާ، ކޮންމެ ގޮތެއް ވިދާޅު އަޅުގަނޑު ވަރަށް ދިރާސާކުރާ ހިތްވާ މީހެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޭނުން ބާރު އަޅާނަން ދިރާސާކުރަން. ދެން ހަމަ މި ސުވާލު އެއްކަލަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަން އޮތް ވާހަކައަކީ މި ޕޮލިސްގެ ބައި އިނގޭތޯ، ވަޒީފާދާރުން އެބަ ޖެހޭ. މިހާރު އެސް.ޓީ.ޑީނަށް ފަދަ، ޕީ.އެސް.އައިއެންއަށް ފަދަ އެބަ ޖެހޭ އަސްލު ޕޮލިހިސްގެ ދޮށް. އެއީ ކޮންޓިނިއަސް ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓު. އެއީ އެއް ފަހަރާ ދޭ ޕޮލިހިސްގެއެއް ނޫން މިއީ. ހަމަ ކޮންޓިނިއަސްލީ ދެންޖެހޭނެ. ޖެއްމަން އަންނަ ބަދަލުތަކާއި އަދި ކޮންމެ ސަރުކާރެއް ފަދަ މި އަންނަނީ އާ މެނިފެސްޓޯއަކާއިގެން އެހެންނޫނީ ވަނީ. އެހެންވީމަ، އެ މެނިފެސްޓޯގައި ހުރި ކަންތައް ފަދަ އެބަ ޖެހޭ ވަރަށް ބާރަށް އަންގައިދީފައި. ޕޮލިސްކުރަން އެބަ ޖެހޭ. ގޮތްކުރަން އެބަ ޖެހޭ. ދެން ސިވިލް ސަރވިސްޕޮލިސީ އޮންނަ ސިޔާސީ ގޮތުން ހައްލުކުރާނެކަމެއް މިއީ މިހާރު ފަދަ ރަނގަޅު ގުޅުމެއް ގާއިމުކުރަން އެބަ ޖެހޭ. އަދި ހަމަ އެހެންމެ، ރަށުގެ ކައުންސިލުތަކުގެ ފެންބޮޑުންނާ ފަދަ ރަނގަޅު ގުޅުމެއް ގާއިމުކުރަން އެބަ ޖެހޭ. ދެން އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު އިޝާރާތްކުރަން މި ޓްރެއިނިންގ ތަރައްޤީ ކަމަށް ވަނީ ނަމަ، މިހާރު މި އޮތް ޕޮލިހިސްގެ ޑިޕާޓްމަންޓު ހަރުދަނާކުރުމަށް. އަދި އެސް.ޓީ.ޑީން ގެންގޮސްފައި އެ މީހުންނަށް ޕޮލިހިސްގެ ފާޑަށް ދޭނަން އިނގޭތޯ. މިއީ އެއްޗެހިތަކެއް ފަދަ އަޅުގަނޑު އެކަށީ ކުރުވާން ކަންތައްތަކެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، ހަމަ ދެން މިއީ ފެންބޮޑުންނާއި އަދި އެހެން ޖަމާއަތްތަކާ ފަދަ ގުޅިގެން މި މަސައްކަތްކުރެވޭތޯ އަޅުގަނޑު ބަލާނަން އިނގޭތޯ. އެކަމަކު، ފުރަތަމަ ހަމަ އެންމެ މުހިންމު ކަމަކީ ދިރާސާކުރުން. އަދި އޮޑިޓު ފަދަ ކޮރަޕްޝަން އިނގޭތޯ ތަންތަން. އަޅުގަނޑުކަން ހިއްސާކުރާ އޭގާ އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް އޮޑިޓު ފަދަ ކުރާގެންނެވެ. އެހެންވީމާ، އިންޓަރނަލް އޮޑިޓު ސިސްޓަމް ފަދަ ގާއިމުކުރަން އެބަ ޖެހޭ. މިހާރު ފަދަ އޮންނަން ކަންނޭނގެ ސިސްޓަމެއް. އޮތް ސިސްޓަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، ރަނގަޅަކަށް އެކަމެއް ނުކުރޭ. އެހެންވީމާ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގައި ހުރި އޮޑިޓްކުރާ ސެކްޝަން ފަދަ ވަރުގަދަކުރަން އެބަ ޖެހޭ މި ކަންތައްތައް ބެލުމަށް. މިހާރު އެންމެ

ބޭނުން ޖެހޭ މައުލޫމާތަކީ ފައިނޭންސް މައުލޫމާތެއް. އެވެސް އެބަ ޖެހޭ އޮޑިޓުކުރަން. ދެން ގޮސް މި އޮޑިޓްކޮށްގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭނީ ދެއްތޯ ދެން ހުރި މައުލޫމާތަކީ ކޮބައިކަން ވެސް އަދި ރިސްކުތަކާ ހަދައިގެން ވެސް. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑުގެ ވަރަށް ބޮޑު ޝަކުވާއެއް އެބަ އޮތް ރިސްކްރިކޯޑްކުރުން. ދިރާސާކުރަން ހުރި މައުލޫމާތެއް ދެނެގަތުން. ދެނެގަތުމަށްފަހު އެ މައުލޫމާތަކަށް ބަލައިގެން ގެންދިއުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އިތުރު ސުވާލެއް ނެތީމަ އަޅުގަނޑު. ނިންމައިލުމުގެ ކުރިން އެބަ ޝުކުރު އަޅުގަނޑުމެން އިންޓަރވިއު ފުރުޞަތަށް އައިސް ކަމަށް ސާފުކޮށްދެއްވުން.

ޒުހައިން ޒާއިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ފުރުޞަތަށް ދެއްވީތީ. ދެން އަޅުގަނޑު ސާފުކުރާކަށް ވަކި ކުޑައެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ އަޅުގަނޑަށް މި ފުރުޞަތު ލިބިއްޖެ ކަމަށްވާނަމަ އަޅުގަނޑު މި ބޭފުޅުންގެ އިންސްޓިޓިއުޝަން ސަޕޯޓުކުރަން. އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ އަޅުގަނޑުގެ ހުރި ތަޖުރިބާއާއި ނޮލެޖު ބޭނުންކޮށްގެން މި ދާއިރާ ތަރައްގީކުރުމަށް ވަރަށް ބޭނުން މަސައްކަތްކޮށްދޭން އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑު އަސްލު ވަރަށް ބޭނުންވާ ކަމެއް އަދި އެބަ އޮތް މި ބޭފުޅުންނަށް ދަންނަވައިލަން އިނގޭތޯ. އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ތަޖުރިބާއަށް ބިނާކޮށް މި ދަންނަވަނީ. މި ޕްރޮބޭޝަން މި ދިރިހުރުންތޯ، ތިން މަސް ދުވަހުގެ ޕްރޮބޭޝަނެއް ދެއްތޯ. މި ޕްރޮބޭޝަންގެ ޕީރިއަޑުގެ އެބަ ޖެހޭ ބަލަހައްޓަން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުގެ ތަޖުރިބާގައި 3 މަސް ދުވަހުގެ ޕީރިއަޑެއް އޮތީމަ ވަގުތީގޮތަކީ އެ މުވައްޒަފަކު ވަރަށް ރަނގަޅަށް މަސައްކަތްކޮށްދޭނެ. އެ 3 މަސް ދުވަސް ތަމްރީނުގައި ދާއިމު ވުމަކީ ބަލާއި. އެހެންވީމަ، ދާއިމީވުމަކަށް، 3 މަސް ދާއިމުވުމަކަށް ދެން އެ މުވައްޒަފު ވަރަށް ބޭނުން ޒަރޫރީވާތީ. އަޅުގަނޑު މަސައްކަތްކުރާނީ އިނގޭތޯ. މި 3 މަސް ދުވަހުގެ ބަލަހައްޓައި އެއް އަހަރު ދުވަސް ޕްރޮބޭޝަން ޕީރިއަޑުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅަން. 1 އަހަރު ބެލުމަށް އެ މުވައްޒަފުގެ ޕަރފޯމަންސް ވަރަށް ރަނގަޅަށް ދަނޑިވަޅަށްވާނެ އިނގޭތޯ. ވަރަށް ރަނގަޅަށް ދެނެގަނެވޭނެ. އަސްލާ ބަދަލު ސަރަހައްދު މި ވަކި ބޭފުޅުން ވެސް، ޙާސިލުކުރަން ވެސް ވަރަށް ބޮޑު ފައިދާތަކެއް ލިބިގެންދާނެ. އެއީ ބައެއް ފަހަރަށް މުވައްޒަފުން އެބަ ހުރޭ ހަމަ ކުރީ ދުވަސްކޮޅެއް ވާއިރު ކުރެވިގެންދާނެ އިނގޭތޯ. 3 މަސްދުވަހު އެއްގޮތަކަށް ނުޖެހި މިވަރު ވެސް ކުރޭ އެބަ. އެހެންވީމާ، އެ ކަންތައްތައް މަދުކުރުމަށް ބޭނުން ނުވަތަ މިނިމައިޒްކުރުމަށް ބޭނުން 3 މަހުގެ ބަދަލުގައި 1 އަހަރު

ދުވަހުގެ ޕްރޮބޭޝަން ޕީރިއަޑެއް ދޭން. 1 އަހަރު ތެރޭގައި މުއައްސަސާއަށް ވެސް އެކަ ފޯރުވުން ފައިދާތަކެއް ލިބޭނެ. އަދި އޭނާއަށް ވެސް ފައިދާތަކެއް، އަދި ރައްޔިތުންނަށް ވެސް އެކަށީގެން ކުރެވޭނެ އޭނާގެ ޕްރޮފެޝަނަލް ވަރަށް ރަނގަޅަށް އެސެސްމެންޓްވެސް އެކުން ހަދާ ކަމަށް ވަނީވެސް. އެހެންވީމަ، ރައްޔިތަކަށް، އަސްލު ރައްޔިތުންގެ ތަޖުރިބާއި، ތަޖުރިބާގެ މައްޗަށް ބިނާކުރެވިގެން އަސްލު މި 3 މަހުގެ ޕްރޮބޭޝަނެއް މިއީ އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް ނޫން. އެކަށީގެންވާ މުއްދަތަކީ 1 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތު.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިސްމާޢީލް ޝަހުދުވެރިކަން ބަޔަކުބައި ވަގުތީގޮތުންދެއްވީ.

<u>ހުސައިން ޝާފިޢު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ. السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓާލުން)

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ. ޑރ. ޒިޔާ މޫސާ، މ. ފައިޒާބާދު. ޑރ.އަން ރައްޔިތުންގެ ދަންނަވައިލީ، އެއްކަލަ ގެސްޓުސް އެއްކޮށް ފޮނުއްވާލާ ސިޓީ ސަރުކާރުން ލިޔުންތައް އޮންނަކަމަށް މި ބާރާ އިންޖީނިޔަރުން. ދެން އިންޖީނިޔަރުގެ ހުރިހާ ބޭފުޅުން ވެސް ސަލާމަތުކުރައްވާނީ އިނގޭތޯ. ރައްޔިތުންނަށް ސިވިލްގައި އެބަ ހުރި ޑރ.ދާ ބޭނު ވަރަށް ތަފްސީލު އިނގޭތޯ. އެހެންވީމަ، ވަރަށް ހުށަހަޅާފައި ކުރީ ތަޢާރަފުވެއް.

<u>ޒިޔާ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިޖުތިމާޢީ މުޤައްރިރު. ރައްޔިތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ބަޔާނަށް ވިސްނާފައި ބޮޑަށް. ރައްޔިތުން ފުރަޒަކާތުގައި ބޭނުންވާ ކަންކަމުގެ ވަކި ހުރި. އަ ކަންކަމަކާއި ފުރަޒަކާތްތަކުން އިނގޭތޯ. ދެން ރައްޔިތުންގެ ނަން މިހާރު ދީ ބޭފުޅުންނަށް އިނގޭ ނޫނޭތޯ. އޭނާއަށް ވީމާ، ރައްޔިތުން، ރައްޔިތުންގެ ތަޢާރަފު ރައްޔިތުން ގެންނަން ބޭނުންވި ރައްޔިތުންގެ ހުރި 3 ސިފައެއްގެ މައްސަލަ. އެއީ ރައްޔިތުންގެ ނޫނަސް، އިލްމާއި ރިލްމު ހުރި

ކިހާވަރަކަށްތޯ؟ ދެން އަޅުގަނޑުގެ ތަޖުރިބާއާއި އަދި އަޅުގަނޑު މޮޓިވޭޝަން، ޝައުގުވެރި ހުރީ ކީއްވެގެންތޯއޭ. މި 3 ކަމަށް ބޭސްކޮށްގެން އަޅުގަނޑު އަޅުގަނޑުގެ ތަޖާރިބު ދޭން ބޭނުންވަނީ. އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަކީ ތަޖުރިބާ 3 ޤައުމަކުން ތަޢުލީމު ހާސިލުކޮށްގެން ހުރި މީހެއް. އެއީ ފުރަތަމަ ޗީނުން. ދެން ނިއުޒިލެންޑުން، ދެން ޔޫ.ކޭއިން. މިގޮތައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، އިންޓަރނޭޝަނަލް އެކްސްޕޯޝަރގެ ވާހަކަ. އަޅުގަނޑަށް ދުނިޔޭގެ އެކި ތަންތާނގައި ކަންކަން ހިނގާ ގޮތް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އެ ކަމަށް ލޯ ހުޅުވިފައި ހުރި ވާހަކަ ދަންނަވައިލަންވެގެން. ދެން އަޅުގަނޑުގެ ޕީ.އެޗް.ޑީ ނިމުމަށްފަހު އަޅުގަނޑު ދެން ދިރާސާވެރިއަކަށްވީ ދެއްމީ. ޕީ.އެޗް.ޑީގެ މާނައަކީ އެއީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދިރާސާގެ މަސައްކަތްތަކުން. ވަރަށް ގިނަ އިންޓަރނޭޝަނަލް އާރޓިކަލް، ޖަރނަލްތަކުގައި ހުންނާނެ އާރޓިކަލްތައް ޕަބްލިޝްކޮށްފައި. ހަމަ އާގެ އިތުރުން އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރޮސީޑިންގްސްގައި އަޅުގަނޑުގެ ކޮންޓްރިބިއުޝަން ވެސް ހުންނާނެ. އެންމެފަހުން އަޅުގަނޑަށް ކުރެވުނު މަސައްކަތަކީ އިސްލާމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ބޭންކުގެ ސްޓްރެޓަޖީ ޑޮކިއުމަންޓް އަޅުގަނޑު ކުރި މަސައްކަތެއް. ހާ.އަދި އިން އެޖެންޑާ ކުރެވުނު އެދުވަސްވަރުގެ މަސައްކަތެއް. އެ ޑޮކިއުމަންޓް ވެސް އަޅުގަނޑު ދުވިން ޑޮކިއުމަންޓްގައި އަޅުގަނޑުގެ ކޮންޓްރިބިއުޝަން ފެނިގެންދާނެ. ފެނިފައި ހުންނާނެ. މިހާރު ވަރަށް ޝާއިއުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި އޮތް ޑޮކިއުމަންޓުގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ. ދެން އާދޭ އިތުރުން އަޅުގަނޑުގެ ނޭޝަނަލް ކޮންޓްރިބިއުޝަނަކަށް ބަލާ ކަމަށް ވަންޏާ، އަޅުގަނޑަކީ އެން.އެޗް.އާރު.ސީ އެއީ ނޭޝަނަލް ހެލްތް ރިސަރޗް ކޮމިޝަނުގައި 2 ދައުރަކުގައި މަސައްކަތް ކޮށްފައި، ހަމަ އެއާއެކުގައި އިސްލާމިކް މިނިސްޓްރީގައި އިންނަ ޚާއްޞަ ސްކޮލަރޝިޕް ކޮމިޓީގައި މަސައްކަތް ކޮށްފައި ހުރި މީހެއް. މާނައަކީ އަޅުގަނޑުގެ ތަޖުރިބާ ހުރި ހަމައެކަނި އެޑިޔުކޭޝަން ދާއިރާއަކު ނޫން. މަލްޓި ސެކްޓަރިއަލް ތަޖުރިބާ އެބަހުއްޓޭ ކޮންޓްރިބިއުޝަން ދިނުމުގައި ވެސް އަދި ހަމަ އެއާއެއްގޮތަށް ދިރާސާތަކަށް ކުރުމުގައި ވެސް. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ކުރި ދިރާސާތަކަށް ލީޑްކޮންސަލްޓަންޓާއި އަދި ބިދޭސީ ފަންޑަރުން ގޮތުން ކޮންޓްރިބިއުޝަން ހުރި ދިރާސާތަކަށް ހުންނަނީ އޭ.ޑީ.ބީއިން ފަންޑުކޮށްފައި. ސީއައިން، ޔޫ.އެން.ޑީ.ޕީއިން. ހަމަ އެއާއެއްގޮތަށް އެންމެފަހުން މި އަހަރު 2025 ގައި އަޅުގަނޑު ކުރި ރިސަރޗުގެ މަޢުލޫމާތު ބޭރުގެ މައްސަލައާ ގުޅޭ ޕޮލިސީ މާލެ ސިޓީ ކައުންސިލުން މި ހުރި ދިރާސާގެ ބެލުމުގައި ވެސް އަޅުގަނޑު ހިމެނޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ތަޖުރިބާ، އަޅުގަނޑުގެ ކޮލިފިކޭޝަން ހިމެނި މަލްޓި ސެކްޓަރިއަލް ތަޖުރިބާ. ދެން ދެވަނައަށް ތަޖުރިބާ. އަޅުގަނޑަކީ އާފަރ ބޯޑުން އިދާރީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޚިދުމަތްކުރި 17 އަހަރަށް ވުރެން ވެސް ޑިރެކްޓަރ. ބޯޑުން އިދާރީ 17 އަހަރަށް ޑިރެކްޓަރ. އަޅުގަނޑު ޑިރެކްޓަރ ފުރަތަމަ އެކްސްޕީރިއަންސަކީ ޑިގްރީ ނިންމާފައި ސްކޫލްތަކަށް ޖޮއިންކޮށް އެތަނުގެ ޑިޕާޓްމަންޓް ހެޑްކަމުގެ. އެއީ

އަޅުގަނޑުގެ ފުރަތަމަ ތަޖުރިބާ. ދެން އޭގެ ފަހުން އަބަދުވެސް ހުންނާނީ އާ ޖުޑީޝަލްސަރވިސްގެ މުއްދަތަށް ދެނެސް،
އޮފީހުގެ ޕޮލިސީތައް ހަދައި، އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތް، އޮފީހުގެ ކަންކަން ފިނޭންސްކުރުން.
އެއީ ވިޔާ ކޮރަޕްޝަން ޗެއަރމަންކަމުގައި ވެސް ހުރެ އާ ޕްރޮސިކިއުޝަނަށް މުއްދަތަކަށް ގެނައިން. ހަމަ އިއްތިފާޤަކީ 2015 ގައި
މަޖިލީހުން ޕްރޮފެޝަނަލް ބަދަލުކުރި ދާއިމީ. އެ ވަގުތު އަޅުގަނޑު އެ ކަމާ ޖެހިންކަން، އޮފީހުގެ ރިސާޗް
ސެންޓަރަކަށް ޕެންޝަން ކުރިން. ދެން މި ވަގުތުގައި ހަމަޔަށް ހުރިހާ ޕްރޮސެސްތަކެއް ބަދަލުކޮށް އެ ޕްރޮސެސްއެއް
ގަސްދުކޮށް ޕްރިވެންޝަން އެސްޓޮބްލިޝްކުރަން ކުރާ މަސައްކަތްތަކާއި ކުރި ވަގުތު ކަމަކަށް ވިއިރު ޕްރިސީ ކޮމިޓީގެ
ހޯދަން ވެސް ކުރި، ތެއްޔަރުކަން ވެސް ކުރި އަޅުގަނޑު އެކަން ނިމުންދަކަން. ހަމަ އިއްތިފާޤަކީ ޕްރިއަކަންހުރި
އަޅުގަނޑުގެ އޮފީސް ބޭނުމަށް މަސައްކަތްތަކެއްކުރީ 2016 ގައި އަޅުގަނޑު އިންޓަރނޭޝަނަލް އިންވެސްޓިގޭޝަން
ކޮންފަރެންސް. ވަރަށް ބޮޑު ކޮންފަރެންސެއް. އަދިވެސް ހިނގަމުންދާ ކޮންފަރެންސެއް. ހަމަ އިއްތިފާޤަކީ
ޕްރިވެންޝަންގެ ފުރަތަމަ އިންޓަރނޭޝަނަލް ޓްރޭނިންގ މުއްދަތުކުރިން. އޭގެ އެޖެންޑާކަން ކުރިން އަޅުގަނޑު އެ
މަޖުމަޢީ ހުރިހާ ދުވަހަކު. ދެން އަޅުގަނޑުގެ ވެސް އަސާސީކަމެއް ލިބުނީ އަޅުގަނޑުގެ ތަޖުރިބާ ފުޅާކަމާއި
ފުރުސަތެއް ގެއްލުނީ ވައިސް ޗެއަރޕަރސަންކަން 2019 ގައި ވީ ހިސާބުން. އަޅުގަނޑުގެ ދަރަނި ވަރަށް މިނަ
ޖުޑީޝަލްކަމަށް އަދި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ މެންބަރު ފުރާވެގެންދިޔަ. އެކަމަކު ވެސް އަޅުގަނޑު ޕްރޮސެކިއުޓަރުން
އަންގައިކަ ވެސް އާ ކަމެއް ކުރަމުން ގޮތެއް. އެގޮތުން އަދި.ޓީ.އެމްގެ އިންޓަރނޭޝަނަލް ރިޕޯޓަން ޖުޑީޝަރީ
އަޅުގަނޑު މުއްދަތު ގެނައި، އޮފީހުގެ ޕްރިސިޕަލް ހަދައި، އެ ބޭނުން މުވައްޒަފުން ބޭއި، މަސައްކަތްތަކުން
ޓެކްނިކަލް އިންނަވާ ދަރިވަރުންނަށް އިންޓަރނޭޝަނަލް އެކަށީގެންވާ ދާއިރާ ފުރި އަޅުގަނޑުގެ ޖީ.ޕީ.އެސްއޭކަން ހުރި.
އޭގެ އިތުރުން އަޅުގަނޑު ފުރާގެކަންތަކަން ބޭނުމަށް، އަދި.ޓީ.އެމްގައި ފުރަތަމަ ހޯދުން ސްކޮލަރޝިޕެއް ޖުލައިން. މުހިން
ވެސް ކުރިން ހުންނާނީ އަދުސްޓެސްޓިފިކޭޓެއް ހަވާލުކުރަން ބައްޕާ ހަދާލައި. އެކަމަކު އޮފީހުގެ އިންޓަރނޭޝަނަލް ހުރި
ފުރަތަމަ ސްކޮލަރޝިޕެއް ޖުލައިގެ ހޯދަން ކުރި އަޅުގަނޑު. އާދޭ ވިދާޅުވިކުރި އަޅުގަނޑު. އެއީ އަޅުގަނޑު ވަރަށް
ފުރިހަމަވާ ކަމެއް. ދެން އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ތަޖުރިބާ. ސަޕޯޓުދިނުމަށް، ދެން މާލީ ލިޔެކިޔުމާ ކޮބައިތޯ. އަޅުގަނޑަކީ
ވަރަށް ކަންކަން ދަސްކުރަން ބޭނުންވާ މީހެއް. އަޅުގަނޑަކީ ސަރުކާރު ދެ ބޭފުޅުން ފުރަމަތި ކަމެއް. ދެންމިއަދު،
އަޅުގަނޑު ވަޒީފާ ބޭނުންކުރަން ކަނޑައެޅި ފުރަފެއް މުސްތަޤިބިލުގައި ބޭނުންކުރި ފުރަތަމަ ހާރި. ހަމަ
ދަށުގެ ވަރުގައި އެއީ ކަންތައްތަކެއް ދަސްކޮށް ކަމަކު ބޭނުއި، އެ ދަށުގެ ވަގުތުގައި ވަޒީ ހުންނާނީ
ބޭރުގެ ކޮންފަރެންސްތަކުން. އެއީ ވިޔާ ކޮށްދޭން ޕްރިވެންޝަން ބޭނުންކުރި ދަށުގެ ވަގުތު ވެސް ޕްރިވެންޝަނާ އެސްޓޮބްލިޝްކުރި
ދަށުގެ ކަމަށްވާތީ، ވަރަށް މިނަ ކަންކަން ދަސްވެގެންދިޔައީ. އެހެންވީމާ، ލިއްބި ޗާންސް ލިބުނުގެ ޝުކުރުއާދާ

އަބަދުވެސް ކިޔެވުމުގެ ޝައުގުވެރިކަން ހަމަ ހުރި. ދެން ދެވަނަ ކަމަކަށް އިނޮވޭޝަން. އާ ކޮންމެއްޗެއް ވުޖޫދަށް ގެނައުމުގެ ޝައުގުވެރިކަން ހުރި. އަޅުގަނޑުގެ ޚިދުމަތުގައި ހަރަކާތްތެރިވެ ކޮންމެ ފިޔަވަޅެއް ދެއްކުމަށް ހުންނާނީ. ދެންމެ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލި އެ ކޮންމެއްޗެއް. ދެން އަޅުގަނޑަށް ޖެހޭ ޑިޕާޓްމަންޓް. ވާނަމަ އަޅުގަނޑު ވަރަށް މިހެން ގޮތުގައި އުޅޭ ހިތްވޭ. މިހެން ޖެހުމާ މަސައްކަތްކޮށްކުރާކަށް ނޫން. މިހެންނާ އެކީގައި މަސައްކަތްކޮށް ކުރަން. ވާހަކައާ އަޅުގަނޑުގެ ޕްރޮފެޝަނަލް އެކްސްޕީރިއަންސް. އެހެންވީމާ، އެ ޕްރޮފެޝަނަލް ގޮތުން މިހާރު ވެސް އަޅުގަނޑު ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތް ފާހަގަކުރެވޭނެ. މިއީ ސަރުކާރުގެ މަސައްކަތުގައި އަޅުގަނޑު ބައިވެރިވެފައިވާ ގޮތް. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޗެއާ! އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ ފުރުސަތުއަރުވާނަން ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިނަށް.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޙައްމަދު. ހަމަ ކުރަންޏާ ބައްޕަޅުގައި ވެސް ހަމަ ވަރަށް ފުރިހަމަ ބައްޔަކުވެއް ދެއްކި. އަޅުގަނޑު ސުވާލު މެނުވީ ސިޔާސީ ކަމަކާ ކުރިމަތިލުމުގެ ޢިލްމު ހިނގަނީތޯ؟ ނުވަތަ ކޮން މަޑުކޮށްލެއްވޭތޯ؟ ނުވަތަ ކޮން ކަމެއް ހުސްވެ ހުއްޓޭތޯ؟ ނުވަތަ ކޮން ކަމެއް ވުޖޫދަށް ގެނެސްދޭނޭތޯ؟

ދިބާ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޗެއާ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ދެންމެ ވެސް ދަންނަވައިލިހެން އަޅުގަނޑުގެ މައިގަނޑު މަގުސަދަކީ އާ ކަމެއް ކޮމިޝަނަރުންގެ މަގުސަދު. އަޅުގަނޑުމެން އަބަދުވެސް ވަރަށް ގިނަ ފަހަރު ވާހަކަދައްކާ އެއީ އެއް ބޮޑު ބައެއްގައި ދިނުމަށް މަސައްކަތް ކުރިމަތީގައި އޮޑިޓް ޖުއިލިޓީ ހުރި އަނގަބަހުންތޯ؟ އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުކޮށްލަން ވެއްޖެއްޔާމު މިޖޫރީ އާ ކަމެއް ދަސްކޮށްދޭން އަޅުގަނޑު ހޯދަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މައިގަނޑު މަގުސަދަކީ އާ ކަމެއް ދަސްކުރުމަށް. ހަމަ އެއާއިއެކީގައި އަޅުގަނޑުގެ ނޭޝަނަލް ކޮންޓްރިބިއުޝަން ފުޅާ ބޮޑުކަމަށްވީމާ. މިހާރު ހަތަރު އެޖެންސީތަކުން އަޅުގަނޑު ކޮންޓްރިބިއުޝަން ދީފި 17 އަހަރު އަޅުގަނޑު މި ދެންނެވި ޚިދުމަތުގައި ހުރެގެން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭ ސިވިލް ސަރވިސްއަކީ އޮފަރ ބޮޑީ ބޮޑުއެއްގެން މުވައްޒަފުން ހިމެނޭ މި

ވަގުތު، ތަނަކަށް ވީއިރު އަޅުގަނޑުގެ މި ހުރި ސްކިލްތައް، ދިރާސާކުރުމުގެ ސްކިލްތައް ހަމަ އެއްޗެކޭގައި އިންޓޫޝަން ގެނައުމުގެ ޓޫރު، މިހުންނާއި އެކި މަސައްކަތް ކުރުމުގެ އެ ސްޓްރަކްޗަރކަން މި ކަންތައްތަކަށް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވަރަށް ފަސްޓަރިން ޖޮގްރަފިކަލީ މިހާރު ވެސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަކީ އެހެން ފުވައްމުލަކަށް ގެންދިއުމަކަށް، އަޅުގަނޑު ތަސައްވުރު ވެސް އެބަހުރި ޓޫރުން އައްސަވައިލީމާ އާގެ ތަފްސީލު ދޭނަން އަޅުގަނޑު އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެހިސާބަށް ގެންދިއުމަށް ބަލައި އަޅުގަނޑު ދެންމެ މި ދެންނެވި އިންޓަރނޭޝަނަލް އެކްސްޕޯޝަރ ހުރިހާ ސްކިލްތަކަކީ ވަރަށް ބޭނުން ބޭނުންކުރެވިދާނެ ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭތީވެ، އަދި ދަސްކުރުމުގެ ޝައުގުވެރިކަމުގައި އަޅުގަނޑުގެ ޚިދުމަތް ފުރާކުރުމުގެ ޝައުގުވެރިކަމުގައި އަޅުގަނޑު މި ކަމަށް ކުރިމަތިލީ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ހުސައިން ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

މި ވިދާޅުވީ، މި ވިދާޅުވި ކުރީގައި މަސައްކަތް ކުރެއްވި ތަންތަނުގައި އެ މަސައްކަތް ކުރެއްވި ދުވަސްތަކުގައި މިހާރު އެ ތަންތަން އޮޑިޓް ފާސްވެފައި ހުންނާނީ؟

<u>ދިޔާ މޫސާ ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

އަޅުގަނޑު މި ދެންނެވީ ތަންތަން އޮޑިޓް ކުރެއްވަން ޖެހޭ ވާހަކައެއް ނޫން އިނގޭތޯ. މިހާ އެއް ކަލެއްގައި ގިނަދުވަހު އެކި ކަމަކަށް ވަންޏާމު މިހާ އެއްޗެތަކަށް...

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ހުސައިން ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

އެ އަމިއްލަ މިހާރޯ؟

<u>ދިޔާ މޫސާ ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

އަމިއްލަ މިހާ، އާދެ! އެހެންވީމާ، ޚަރަންކުރުމުގެ މަރުޙަލާއެއް ނެތް. އެއީ އާ އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ކޮމިޓީ. އެއީ އެހެން އަޑުޖެހިއްޖެކަން މިހާ ގެންދިއުމަށް ހުޅުވައިލާފާ ފުރުސަތެއް. ޚަރަދު ފޯނުގެ ޚަރަދިންގެ މައިގަނޑު އަސާސް އެއީ. އެހެންވީމާ، އެއީ މައިގަނޑު އެއްޗެކޭ. އެއާ އެކޭގައި ހަމަ އަޅުގަނޑުގެ ކޮންޓްރިބިއުޝަން ފުރާކުރަން ހަމަ އިންޓަރަސްޓް ހުރެގެން.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ މި މަގާމަށް ކަމަނާ ހޮވިވަޑައިގަތުމުން، ނަމަ މި ތަނަށް ގެންނަވާނެ މި ވިދާޅުވާ އިންތިޚާބީ އިނގޭތޯ، މި ވިދާޅުވާ މުޅި ގޮތުގައިވެސް ބޭނުންވާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިހާރު ވިސްނާފައި ކަންތައްތަކުގެ އެންމެހާ، މަގާމަށް ކުރިމަތިލާއިރުގައި ވެސް ހުނަރާއި އެ ކަންކަމަށް ވިސްނާފައި. ޝުކުރިއްޔާ މި މުޅި އިންތިޚާބީ އައިޑީއާއެއް އެބަ އޮތޯ މި ކަމަށް، މި މުއައްސަސާތަކުން ހައްދުކުރަން ސިޔާސީ ސަރަހައްދު؟

ދިޔާ މޫސާ ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އަޅުގަނޑުގެ ވިސްނުމުގައި އެބަހުރި. އަޅުގަނޑުގެ ތަސައްވުރުގައި އެބަ އޮތް މިހާރު އޮތް ސިޔާސީ ސަރަހައްދު އެހެން ފޮނުވައިލަކަން ގެންދިއުމަށް. މިހާރު ވެސް ސިޔާސީ ސަރަހައްދެއް ވަރަށް ބޮޑަށް އެސްޓަބްލިޝްވެގެން އޮތް ތަނެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. 2016 ގައި ފެށުނުއިރުވެސް އާދައިގެ ވަރަށް ގިނަ ތަރައްޤީތައް އެ ތަނަށް އައިސްފައި އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، އެ ދަފުތަރު އެހެން ދަފުތަރު ގެނައުމުގެ ތަސައްވުރު އަޅުގަނޑު މި ގެންގުޅެނީ. އާދެ އެކަށީގެންވާ ހަމަ ސިޔާސީ ސަރަހައްދު ފުރިހަމަކޮށްގެން ހުރިހާ ބައެއް ކަނޑައަޅަން. އެއް ކަމަކީ އެޑިޝަނަލް. އެޑިޝަނަލް ކަނޑައެޅުމާއި ދާއިމީ މުވައްޒަފުންނާއި ބެހޭގޮތުން ވިސްނުން އެބައުޅޭ. މަނިކާ ޝުކުރިއްޔާ ފުރުޞަތުދެއްވާތީ؟

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ކުރިއަށްދާނަމޯ؟

ދިޔާ މޫސާ ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ކުރިމަތިލުމުގެ އެ ކަމަކީ މަސައްކަތް ފަށައިދޭ ކަމަށް ވަނީތާ. އެއީ ތާރީޚުގެ، ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ބާސްފައިން ހަދައި، ތާރީޚީ ސިފަތައް އެހެން ހެދުމަށް ކުރިމަތިލާ ތަނެއް ތަރުތީބު ކުރަން ވާނީ. އެހެންވީމާ ސިޔާސީ ސަރަހައްދު ގިނަގުނަ، އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ވިސްނުން ހުރި ގޮތެއް. އެ އެޑިޝަނަލް ގެނެސްދޭން. ސަލާމް ސިޔާސީ ސަރަހައްދު ވަރަށް ބޮޑަށް އެހެން ވެސް ގާނޫނުތަކެއް ހުށަހަޅާ، މި ބޮޑު ދާއިރާއަކަށް ފާހަގަކުރަން ކަންނެތީ އެއްކޮށް. ވަރަށް ގިނަ، ފަސްއަހަރުގެ، ފަސްއަހަރަށް ފުރުޞަތު ލިބޭނެ. އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ސިޔާސީ ކަމަކަށް ކުރިއަށްގެންދާ ކަންތައްތައް

މިއީ. އެހެންވީމަ، ޚިދުމަތް ތަނަވަސްކުރުން، ބައިވެރިކޮށް ކަންކަން ކުރުން އެއީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. ހާއްސަކޮށް މިހާ، ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތް ދޭ މިހާ ބޮޑު މުއައްސަސާއެއްގައި. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނެއް ނޫން. ހަމަ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ދަށުގައި ތިބޭ ހުރިހާ ތަންތަނަކުން ވެސް. އެހެންވީމަ، ބައިވެރިކޮށް ދެވޭން ގޮތަކީ ކޮމިއުނިކޭޝަން ރަނގަޅުކުރުން އެއީ އެއް ގޮތް. މި ޖަލްސާގައި އެއީ އެހާ އުނދަގޫ ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން އީމެއިލްއަކުން ހަމަ އޮޓޮމެޓިކަލީ ދާގޮތް މި ހަދައިދީނީ ޗެޕްޓަރ ދާއިރު މިވެނި ދުވަހަކުން މި ވެނި ދުވަހަކަށް އަޅުގަނޑު ނޫޓިސްއެއް. ހަމަ އެ އޮޓޮމެޓިކްކޮށް ސިސްޓަމުން އެއީ، މިހާރު ކޮންސަރނެއް ރޭޒްކޮށްލިއުމާއި އެ ކޮންސަރން ވަގުތުން ޖަވާބުދިނުން. އެނާ އަރުވާ ފަހުން ގެރައިގެން ތިމާންނަގެ ކޮންސަރން ލިބިއްޖެކަމުގެ. އެއަށް އެބަ މަސައްކަތްކުރަމުންދަނީ. އެ ސޮފްޓްވެއަރ ޑިވެލޮޕްކުރަނީ އިލްޓިޒާމްކޮށް ޑޭޓާ ސިސްޓަމް ތެރެއިން ބޭނުންކޮށްގެން ކޮންސަރން ޓްރެކްކުރެވޭނެ. މިވެނި ދުވަހެއްގެ ތެރޭގައި ތިއަރު އެޓެންޝަންކުރަންވީ ގޮތުން. ރަސްމީ ކަމަށް ވަންޏާ ރަސްމީ މި ސަބަބަށް ޓަކައި. އެ ކޮމިޝަނަށް ފައިލުކުރެވިފައިވާ ޝަކުވާއެއް އަޅުގަނޑު ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް ދެން ތަފާސްހިސާބު ސިސްޓަމްގެ ބަދަލުގެ ތަފުސީލު. ދެން އަޅުގަނޑުގެ ތަފާސްހިސާބުގައި އިން ދެވަނަ ކަމަކީ، އޭޖެންޑާ. ފޮނުވައިގެން މި ދެނިހާނަ ހުށަހަޅާ ކޮލިޓީ ސެޕްޓެމްބަރ މަހުގެ ސްޓެޓިސްޓިކްސް ބޭނުން ސަރވިސްގައި ރިވިއު. ފޮނުވައިގެން އެއް ޕްރޮސީޖަރގެ ހިއްސާ، ހަލާކަށް އެއްކަލަ. ކޮމަންޑް ރިސްޕޮންސް ދިނުން ދެވޭނީ. ޑިސްޕެރިޓީ ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ނިކުމެ ރަނގަޅު ޑިޕާޓްމަންޓް. ދެން ހަމަ ހަނދާން ދަށުގެ އަޅުގަނޑުމެން ބައްދަލުކުރުމަށް ޕެރަމީޓަރު ނިޔަލަށް މި ޓީޑީސީ ހިނގާ މަސައްކަތް ގޮތް. ބޭނުން ކުރުމަކީ ޕްރޮސެސް ސެޓު ރަނގަޅުކޮށް މި ސިސްޓަމްގައި އެއަށް ބަދަލުކުރުމުން، މި ކޮމްޕްލެއިންޓް ސަރވިސް ރަނގަޅަށް ބަލަހައްޓާ ޑިޕާޓްމަންޓްގެ ޕްރޮފެޝަނަލް ކަނޑައަޅާ އެކްސްޕެކްޓޭޝަން ތަފާސް. ދިވެހި ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ވަރަށް ބޮޑު ކާމިޔާބީ. ސޮފްޓްވެއަރ، ހަރުދަނާކުރުމަށް ތިބެ ސިސްޓަމް ބަދަލުގެ ތަފާސްހިސާބު، އަޅުގަނޑުމެން ދެން އެކަން މިހާރު ކުރަމުން. އެއީ ކޮމިޝަނަށް އެއަށް އިތުރަށް ޕްރޮސެސް ތަފާސްހިސާބު. އެއީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. ރިޕޯޓުތައް އިސްލާހުކުރެވިދާނެ ސަރވިސް ކަންކަމަށް ހާއްސަކޮށް ހިތުވަރު ދެނީ. ސިވިލް ސަރވިސް އެބަ ބޭނުންވަނީ. އަޅުގަނޑު ކޮމިޝަނަށް ކުރުމަށް ހާއްސަކޮށް އެއީ ސަރވިސް ޚިދުމަތެއް ބަދަލުތަކެއް. ހަމަ ކޮމިޝަނުން އެއްބަސްވެފައިވާ ކަމުން ދެން ހުރި މި ކަންކަން ގެނައުން ފަހަރެއް ކުރުމުގައި. އެހެން ރައްޔިތުން، ވަރަށް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ. ސިވިލް ސަރވިސްގެ ވިއުގަ ވަރަށް ފަރުވާތެރި ކަމަކީ ފުރަތަމަ. އެކަމަކު، އެއީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ހުށަހެޅުމަށް އެކަން އޭރު ބާކީ ކަމަކީ ހުރި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ތަފާސްހިސާބު ހުރި

ބައެއް ތަންތަން އަދިވެސް ވަރަށް ފުރަތަމަގައި އެބަ އުޅޭ އިންޖަރުމުސް އޮޅި ބޯކްސްޓޮކީ. ރަނގަޅުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް އެބަ ހުއްޓޭ. އެހެންވީމާ، މި ޖަލްސާގައި އޭ.އައި ބޭނުންކޮށްގެން އައިޑެންޓިފައިކުރުން ރަނގަޅުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް. ހަމަ އެއާއެކީގައި އެކަކަށް ސިސްޓަމްތަކެއް ގާއިމުކުރުން. އަޅުގަނޑުގެ ތަސައްވުރުގައި އޮތީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގައި މި ބޮޑު ވަޒީފާ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ދަށުގައި މި އޮންނަނީ ހުރިހާ މިނިސްޓްރީތަކެއް، ގަވަރމަންޓު ހުރިހާ މިނިސްޓްރީތަކެއް. އޮންނަ އިރު ވިޔާގެއެއް އިންނަންޖެހޭނެ އެއްޗެއް ތަންތަނުގައި ވާ ކަންތައްތައް ސިވިލް ސަރވިސްއަށް އެނގޭނެ ކަމަކަށް. ޓެކްނޮލޮޖީކަށް ކަމަށް އުނދަގޫ ކަމެއް ނޫން މި ޖަލްސާގައި. އެހެންވީމަ، ބޮލި އެޕްލިކޭޝަން، ދެން އެޕްލިކޭޝަން ސިސްޓަމް ސިވިލް ސަރވިސްއިން ހުޅުމަލޭގެ ދޮރުވީސް ރަޔިތުން ރަޖިސްޓަރ ކަމަކަށް، އެ ހުޅުމަލޭ ބަޖެޓްގެ ކަމަކަށް ގޮތަކަށް. އެހެންވީމާ، އެކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް ބޭކާރު އަމާޒުތަކާ ދިމާވާ އަޅުގަނޑު ކުރިން ދެންނެވި ގޮތަށް، އެ އަމާޒުހާސިލުކުރުމަށް ކުރަން ކުރުމަށް، އެ ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓް ރަނގަޅުކޮށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ގޮތެއް. ސަބަބު.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރުސްވާން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ކޮމަށް ގަބޫލުކުރައްވަންތޯ މިހާރު މި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ވަގުތު މަދުކޮށްގެން މުވައްޒަފުން ނުވަތަ ސިވިލް ސަރވަންޓުންގެ ފްލެކްސިބަލް ރަނގަޅުކުރެވިދާނެ ކަމަށް؟

ރިޔާ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ވަރަށް މުހިންމު ސުވާލެއް. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ދުނިޔޭގެ އެކި ތަންތާނގައި ހިނގަމުންދާ ކަމުގެ ވާހަކަ ތި ދެންނެވީ. ބައެއް ޤައުމުތަކުގައި އެބަ ހުރި 4 ދުވަހަށް ވުރެ މިހާރު ވަގުތު ކުރުކޮށްފައި. އަޅުގަނޑުގެ، މިހާރު ސިވިލް ސަރވިސް ނޫނީވެސް މުއައްސަސާތައް އެކަން ވުރެ އަޅުގަނޑު ތަޖުރިބާ ހުރި މުއައްސަސާތައް ވެސް މި ބޭސް ވެފައި މި ގޮތަށް އެކަށީގެން ބިނާކުރެވޭ. ވަކި ދުވަހެއްގައި ސަރުކާރުން އިން ކޮށްފައި ވަކި ދުވަހެއްގައި ސަރުކާރުން އަޅުގަނޑުމެން. އޭގެ ނަތީޖާ އަޅުގަނޑުމެން ކަމަކަށް އެދާ ރަނގަޅު ކަމަކަށް ނުވެސް. އޭގެ ތެރެއިން އަޅުގަނޑުމެން ފެނުނު ތަޖުރިބާއެއް މިހާރު ވެސް އެއީ ވަޒީފާގެ ފުރުސަތުދޭނެކަމެއް. އެއީ ބައެއް ބޭބޭފުޅުން ވަރަށް ދުވަހަށް ސަރުކާރުން ކޮންމެވެސް. އެކަމަކު އެއް ވަޒީފާގައި އުޅުއްވާތީ ގެއްލެނީ އޮފީސް ދުވަހު ދުވަހަކު. މިހާ ދުވަހު ކޮޅުމުކަމާ މިހާރަކަށް ގެއްލިގެން ކުރިން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ވިސްނުމުގައި ތަޖުރިބާ ވެސް، އެއީ ކޮ.ކަ ތަންތަން ވެސް އަޅުގަނޑު ތަޖުރިބާކޮށް ކަންތައްތަކާ، އެއީ އޮފީސްގައި ވެސް ޖީއްބަދައިގެ ގޮތުން ވެސް

މަސައްކަތްކުރީމަ ސައިން އިން ކޮށް ސައިން އައުޓުކުރަންޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ކުރެވުނު ތަޖުރިބާއަކީ އެ ބޭފުޅުން ބަލަނީ ބޭނުން މަސައްކަތަކަށް. ކޮންމެ، އިންޓަނީ މަސައްކަތްތަކަކަށް ހަވާލުކޮށްފައި. މަސައްކަތްތަކަށް ނިންމަން ވަގުތު ދިނީމަ. އެހެންވީމާ، ޕަރަފޯމަންސް މި ބަލަނީ އެ އިންޓަނަ ވަގުތަކަށް އެ މަސައްކަތް ނިމުނީމާ. ނަތީޖާ ވެސް ދޫ ސައިން އިން އޮ ސައިން އައުޓް. އެއަކަށްވުރެން ބަލަނީއެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ނަޒަރުގައި ކުޑަކުރުން އެއީ މަސައްކަތެއް ނޫން މިކަހަލަ ސިވިލްސަރވިސް، ވަރުގަދަ ސިވިލްސަރވިސް ބިނާކުރުމުގެ ގޮތުން ގާއިމުކުރުވިއްޖެއްޔާ. އެކަމަކު މިހާރު ރާއްޖޭގެ ކަރުދާސްކަރު ހުރީ އެހެއްޓެން.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން.

<u>ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ. ޕާރލިމެންޓުގެ މާލީ ސިޓީ ކައުންސިލާ ގުޅިގެން ބޭރުލީގެ ދިރާސާއެއް ކުރައްވާ ކަމަށް. ދެން ޕާރލިމެންޓަށް ފައިދާވާނެތޯ ހަމަކުރެވުނީ ކޮންކޮން ކަންތައްތަކެއްތޯ؟ އަދި މި ދިރާސާކުރުމުގެ މަޤްޞަދަކީ ތަޖުރިބާކުރުމުގެ ކޮންކޮން ކަމެއްތޯ؟

<u>ދިބާ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ދިރާސާއިން ބޭނުން ފޯމިއުލަރައިޒް ޖެނެރަލައިޒްކުރަންވެގެން މަސައްކަތްކުރި ރިޕޯޓަރަކަށްތޯ، މިސާލަކަށް ޕާލަމެންޓުތަކުން ރިޕޯޓު ހަދައިގެން ބޭނުންކުރާ ފޯމެޓްތަކުން. ރިޕޯޓް އެޑިޓަރުންގެ މާލީ މި ސްޓާފަކު، މިޤާނޫނުގައި ގެންގުޅޭ. އާންމުންނަށް ފޯމެޓްގަނޑު ގެއްލުމެއް ނުލިބޭ ރިޕޯޓަރަކަށްތޯ ހެއްޔާ. އެއަރޕޯޓްގެ އާއިލީ ކޮބައިތޯ. އެހެންކަމަށް ކަންތައްތަކަށް ބަލާފައި ހުރި ދިރާސާއެއް. ދެން މިއީ ކޮންޓްރޯލް ކޮޅުޖަހާ މިކޮޅު ގެއްލޭ ދިރާސާއެއް ހުރި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު އިންނާނެ ފުރިއްމަތީއެއް ދިނީމަ. އެ ފުރިއްމަތީއެއް މިހާރު ޕާރލިމެންޓް ވެސް ޕާރލިމެންޓްރީ ގާއިމު ކުރާނެ ފުރިއްމަތީއެއް ނަންބަރު ހުށަ ފިލާވަސް ކުރާނެޓަކުގެ ފުރިއްމަތީއެއް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން އެ ފުރިއްމަތީއެއްނުން ފުރިޝާރީ. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑުމެން ފުރިއްމަތީ ވެސް އެތައިންކޮ އެބަ އެ ފުރިއްމަތީއާ. އަޅުގަނޑު އެއްޗެއްބަލާ ހަނގުރާމާއެއް ނުވޭ އަދަދެއް އިންގުމަތީ. ބޮޑު އަދަދެއް އިނީމައެއް އެހާ ބޮޑުކަން އަދި އެ ވަރަށް ފިޔަވާލެއް ނޫން ވެސް ހުރީއެއް. އެހެންވީމާ،

އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަވީ މި ޗެލެންޖް އަސްލު މުއައްސަސާތަކާ ބަޔާންކޮށްގައި ވަރަށް ބޮޑު މުއައްސަސާއަކާ. މިއަދު ހޮލިސްޓިކް ނަޒަރަކުން އެބޮޑުޖެހުނުކުރިއްޖެއްޔާމުން ވަރަށް ކުރު މުއްދަތަކުން ތިބޭގައި މިއީ ވަރަށް ބޮޑު އިސްތިއުރާކޮށްގެން ހިނގައިދާނެއޭ. އެއީ ހަމައެކަނި ޝާއިޢު ޒުވާން ރައްޔިތުން ވަޒީފާގެ ފަރުވާން. މިހާރު ވަސް ނުކޮ މިހުން ގޮސް ވަގުތުކަމުގައި ހިމެނެމުގައިސަރައިވަން ތިބޭން ފަރުން އަޅުގަނޑުވާން ކަހަލަ ގޮތްކަން. އެކަހަލަ އިންތިޚާބުތަކާއި ގުޅޭތުނެއްކަށް ނުރޯ. ދެން އަނެއްކާ ވާގޮތަ، އަޅުގަނޑުގެ ހަމަ ދިރާސާކުރީން ފެންނަ ކަމެއް، މި ގާތިން އާޖީވާ ފަރާތްތަކުން ގެންގޮސް ޒާތީ ޤާނޫނީގޮތުން ކަންތައްތަކުގެ ތަރުއްގައި ނަރުތަކުރަވާ އެތާ ބަހުރުވަރު. އެތާނގެ ގާބިލު މުއައްސަސާތަކުގެ އިތުރުވެގެން މި ދަނީ. އެހެންކަމުން ބަޔަކު ބެލުމާ ހަމަ، މިކަހަލަ މުއައްސަސާތަކާ ބަދަލުގައި ވަރަށް އަހަރެން ހޮލިސްޓިކް ނަޒަރަކުން، އެއީ ހަދާފައި ޓްރާންސްފޯމޭޝަން، މި ބެލެހެން ނަޒަރަކުން ޓްރާންސްފޯމޭޝަންގެ ފިހާރަތްތަކުގެ ނަޒަރަކު ދިމާވާ، އަ ފިހާރަތް މުއައްސަސާއިން ނުފުއްސަވާކަން ކަންބޮޑުވުން، މިކަހަލަ ކަންތައްތައް ކަންބޮޑުވުމުގައި ޒުވާނުން ބަޔަކު ހާހާހާ ކަހަލަ މުއައްސަސާއެއް. ހަމަ އެއާއިލައި އެއްކޮޅަށް ރައްޔިތުންގެ އިންތިޚާބު ވަރަށް ވަރުގަދަވެގެން ކަހަލަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވޭ ދިޔައީ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

މެންބަރުންގެ އިތުރު ސުވާލެއް ނެތީއްޔާ ނިންމައިލުމުގެ ކުރިން އެބަ އޮތޯ އިންޓަރވިއު ފެށުމުގައި އެއްވެސް ކަމެއް ސާފުކޮށްލަން؟ އާދެ!

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހިމް ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ދެންމެގައި ހަމަ އިތުބާރުކުރި މެންބަރު މިހާރު ނަސީމް ފެށި އެ ދަންނަވައިލި ގޮތަށް އަޅުގަނޑުގެ ހަމަ ހިތްއަރާ އެއްކަލާ ބޮޑުކަމުގެ މުއައްސަސާއަކަށް ބަދަލުވެ ހުރިހާ ބަޔަކު ތި ބާރު ދި ހެދި ދިރާސާގައި މި ޓްރާންސްފޯމޭޝަން ދިމާވިއްޔާގައި އެއްވެސް ވަރަށް ޓްރާންސްފޯމޭޝަން ދިމާވެގެން އޮންނާނެތީ މި ކަމުގައި މުޅިގައި، މި ކަމުގައި ޓްރާންސްޕޭރަންޓް ފިހާރަތް. ރިސްކްބޭސްޑް ރިސްކްބޭސްޑް ފިހާރަތް ވަކިވަރަކަށް ވަކި ފޯރުކޮށްދޭތޯ ގެންދެވުން ބަލައި ވަކި އަހަރުތަކަށް ބަދަލުވެދޭން އަރަދެވޭ އެއްވެސްވަރެއްގެ ކަހަލަ ޓްރާންސްފޯމޭޝަން ދިމާވާނެތީ.

<u>ދިޔާ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލިން މި ދިރާސާއަކީ ކޮލިޓޭޓިވް އެކްސްޕްލޮރޭޓިވް ވެސް އޮތް ދިރާސާއެއް. މާނައަކީ އިންޓަރވިއުތައް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކޮންޑަކްޓުކޮށްގެން ގެންދިޔަ ދިރާސާއެއް. އެންވަޔަރަންމަންޓް މިނިސްޓްރީގާ މި ކަހަލަ މިނިސްޓްރީތަކާ. އެހެންވީމާ، އެ މަޝްވަރާތަކުގެ ތެރެއިން ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ރެކޮމެންޑޭޝަން ނެރުނިން ވަރަށް ބޮޑެތި މާލިއްޔަތުގައި ވިޔަފާރިވެރިން ބޮޑެކަން އިލެކްޓްރިކް ވެހިކަލްސް އެއްކޮށް ބޭނުންކުރުމަށް ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައި ހުންނާނެ. އެހެންވީމާ، އެންވަޔަރަންމަންޓް ޕޮލިސީ ޕާސްޕެކްޓިވުން ވެސް އެ ދިރާސާގައި ވަރަށް ގިނަ ރެކޮމެންޑޭޝަންތައް ހުންނާނެ. އެގްޒެކްޓިވް ކޯއޯޑިނޭޝަން މި ވަގުތު ސިވިލްސަރވިސް ނުވެއެއް އާދޭ އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަދި އޮތީ އެއްވެސް ކަމެއް ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންފުޅު ފާހަގަކުރެވުނީ.

<u>ދީބާ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ނޫން، އަޅުގަނޑުގެ ނެތް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޝަހުދުވިރާން ބަހައްޓަވައިގެން ވަޑައިގެންނެވީތީ.

<u>ދީބާ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިޖްތިމާޢީ ވެސް އިޖްތިމާޢީ މުޢައްސަސާތަކުން ގެންދަވަން މި ފުރުޞަތުދެއްވީ ކޮމިޓީ ބަލައި. ތެންކިއު އިނގޭތޯ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުރުން)

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

السلام عليكم. އުސްތާޛާ ބަދުރިއްޔާ މޫސާ، ދަފްތަރު ނަންބަރު: ރސ2414. އުސްތާޛާއަށް އަޑުގަނޑުވުން މި ދަންނަވައިދީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ފޮނުއްވަން ނުކުމަން މި ބާއްވާ އިންތިޚާބުގައި ބައިވެރިވެވޭގޮތަކަށް. ދެން ސީ.ވީގައި ވަރަށް ތަފްސީލުކޮށް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ޚުލާސާކޮށް ހަމަ ކުޑަ ތަޢާރަފެއް ދެއްވަބަލަ.

<u>ބަދުރިއްޔާ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެމްބަރު. އަޑުގަނޑުގެ ތަޢާރަފުގައި ދަންނަވާ ކަމަށް ވަންޏާ ފުރަތަމަ ތަޢުލީމު، ދެން މި ވިދާޅުވިހެން އަޑުގަނޑު ހުންނާނީ ވަރަށް ތަފްސީލުކޮށް ލިޔެފައި އެބަހުއްޓޭ. ދެން އަޑުގަނޑު 3 ދާއިރާއަކުން އެކަމަކު އިންނާނީ ތަޢުލީމު ހާސިލުކޮށްފައި. އެއީ އެކައުންޓިންގް އެންޑް ފައިނޭންސްއާއި، ދެން އެކައުންޓިންގް އެންޑް ފައިނޭންސްގައި އޮނަރސް އެއްކޮށް އަޑުގަނޑު އިންނާނީ. އެއީ އަޑުގަނޑު ސާވާއަށް ވެސް ކިޔަވާފިން އިނގޭތޯ. ޓާޗަރ އިންސްޓިޓިއުޓް އޮފް މެނޭޖްމަންޓް އެކައުންޓިންގ 2 އަހަރު ކިޔަވާފައި ދެން އަޑުގަނޑު ހުއްޓައިލީ. ދެން އޭގެ ފަހުން އިންނަނީ އެޑިޔުކޭޝަން، ބިޒިނަސް މެނޭޖްމަންޓް ދެއްތޯ 2 ދާއިރާއިން ކިޔަވާފައި. ދެން އާގައި ވެސް ޑިގްރީ ހަދާފައި މާސްޓަރސް ވެސް ހެދިން އިނގޭތޯ. ދެން އޭގެ ފަހުން އަޑުގަނޑު އިންނަނީ ގޮތުގެ ދާއިރާއިން. ގޮތުގެ ދާއިރާއިން ވެސް އިންނަނީ ޑިގްރީ ހަދާފައި، ދެން މާސްޓަރސް ވެސް ހަދާފައި. ދެން ތަޖުރިބާއަށް ބަލާއިރު ގާތްގަނޑަކަށް 32 އަހަރުވެސް އަޑުގަނޑު މިހާރު ސަރުކާރުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަން އިނގޭތޯ. 1989 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން މި އުޅެނީ ހަމަ ސަރުކާރުގައި. ދެން 3 އަހަރު އިންނާނެ މެދުކަނޑާލާފައި އުޅެފައި. އެއީ އަޑުގަނޑު ފުލްބްރައިޓް ސްކޮލަރޝިޕް ހޯދިން އިނގޭތޯ ޑިގްރީ ހަދަމުން. ދެން އޭގެ ފަހުގައި ހަމަ ސަރުކާރުގައި.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! އަޑުގަނޑު ފުރުސަތުއަރުވާނަން ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝަހީމަށް.

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެމްބަރު. އަޑުގަނޑުގެ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ މަސައްކަތްތަކުގެ މާޙައުލުގައި ޖިންސީފުރައްސާރަ ރިޕޯޓު ނުވަތަ ގޯނާކުރުން ހަރުދަނާކުރުމަށް ބަލައި ކުރެވިދާނެ ނުވަތަ ކުރައްވާނެ މަސައްކަތަކީ ކޮބައިތޯއޭ؟

ބަދުރިއްޔާ މޫސާ ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިނގޭތޯ. ޖުރިސްޕްރޫޑަންސް އިވޮލުއޫޝަނާ ގުޅޭ ގޮތުން މިހާރު ހުރިހާ ތަނެއްގައި ވެސް ކުރެވެމުންދާ ކަމެއް ދެއްތޯ ޖުރިސްޕްރޫޑަންސް އިވޮލުއޫޝަނަކީ. ގަވާއިދުތަކެއް ހެދިފައި އޮތަސް، ދެން ފޮތުތައް ލިޔެފައި އޮތަސް. ސިވިލް ސަރވިސްގައި އަދި މި އިންސްޓިޓިއުޝަނަށް ހަމަ އެވްރީ ވެސް ބެންޗްމާކްތަކެއް އެ ބަދަލުވުން އެއްކަހަލަ އެބައިނޫނު ދެއްތޯ މިހާރު އޮންނަގޮތުން ސިސްޓަމްތައް ހަދާލަން. އޭގެ ތެރެއިން އޮޕްރޭޓް ވެސް މޮނިޓަރކުރަމުންދާން.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބުރާހީމް ހުސައިން ވާހަކަދައްކަވުން:

އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ހަރުދަނާކުރުމަށް ޖަހައި ކުރައްވާނެ މަސައްކަތްތަކަކީ ކޮބައިތޯއޭ؟

ބަދުރިއްޔާ މޫސާ ވާހަކަދައްކަވުން:

އާދެ! ދެން އަހަރެން ވެއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ މި ދެންނެވީ އެ މިހާރަކަށް ހަވާލުކޮށްފައި ހުންނަ ގޮތްތަކެއް ހުންނާނެ ފެންނަން ދެއްތޯ ސިސްޓަމުގެ ތެރެއިން. ދެން އެ ގޮތްތަކުން ހާރަކަތްތަކީ އެޕްލިކޭޝަން ބޭނުން ކުރަނީ ސުޕަރވައިޒަރުން އަސްލު ޑިބޭޓްކޮށްނު އިނގޭތޯ. އެއީ ސުޕަރވައިޒަރުންގެ ރިލޭޝަންޝިޕްތަކާއި ޖާބު އެސަސްމަންޓުގައި މުވައްޒަފުން ތިބެން. އެގޮތަށް މުވައްޒަފުން ސުޕަރވައިޒަރުންގެ ދަށުން ލައިގެން ބަލާކަމަށް ވަންޏާ އެހެންނަމަ ބޭފުޅުން ހިއުމަނިޓީ މުވައްޒަފުން ގޮތް އެޕްރައިޒަލްކުރޭ. ގޮތްސް އެޕްރައިޒަލްކުރަން ޖާގަ ޖުރިސްޕްރޫޑަންސް ފެންނާނީ. އެގޮތަށް ހަރުދަނާ ކުރަން ވަންޏާ އަޅުގަނޑަށް ހިތާކީ ޖުރިސްޕްރޫޑަންސް ރަނގަޅުވެގެންދާނެ. ސިސްޓަމް ރަނގަޅުކުރެވޭނެ ކަންތައްގެ އެގޮތަށް މޮނިޓަރކުރުން ކުރަން ވަންޏާ ރަނގަޅަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން:

އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން ކުޑާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފަށް.

ކުޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފު ވާހަކަދައްކަވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޙައްރިރު. އަޅުގަނޑު ހަމަ ކޮންގްރެޗުލޭޓް ބޭނުންވޭ ހަމަ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ކުރިމަތިލައްވައިގެން އުޅުއްވާތީ، އެ ފުރުޞަތު ލިބިއްޖެއްޔާމު ރައްޔިތުންގެ އަހަރެން ތަރައްޤީކުރަމުގައި މި އުޅޭނީ، ކޮންސިޓިއުޝަނަލްތަކައި މި އުޅޭނީ ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުން. މިއަދުގެ ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުން މި އެޕްރައިޒަލް އެ ތަރުތީބުން

އަދިވެސް އެއްޗެހިތަކެއް ވެސް ހުށަހަޅާނުލާތޯ. އެ ކަންކަން އިޝާރާތް ހުށަހަޅާލާކަން އެ މީހުން ޖަވާބުދާރީކުރުވުމައި އެކަން ތަންފީޒުކުރަން ކުރުވުމަށް ކޮން ކަހަލަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރާނީ އެއްޗެ ބަލައިލަން ބޭނުން؟

ބަދުރިއްޔާ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް. މިހާރު އެހާ ގާތުން އަސްލުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ސީދާ ނުބެލިދާނެ އިނގޭތޯ. އެހެންވިއްޔާކަމު ވެސް އެބަހުރި ދާއިރާ ބަލާނެ ސިސްޓަމްތަކެއް. މިސާލަކަށް، އެ ބޭފުޅުން އޮޑިޓް ރިޕޯޓް މި ރިލީޒުކުރައްވަނީ ދާއިމީ. އޮޑިޓް ރިޕޯޓް ރިލީޒުކުރާ ކަމަށް ވަންޏާ އޮޑިޓް ރިޕޯޓުން އެ ބޭފުޅުންގެ ޕަރފޯމަންސް އޮޑިޓް ބައްލަވައިލާ. އަސްލުގައި އާދި ވެސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާ ކަމަށް ވާނަމަ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ދެން އެކަން ފިޔަވަޅު އެޅިގެންދާނީ. އެހެންނޫނީ ފައިޖައްރާ ވާން ގޮތަކީ ވަކި ހިސާބަކުން ބަޔާން މިހާރު ނޯޓިސްގެން ފުރުޞަތުދީގެންނާން އެ ބައްދަލުވުމުގެ ފުރިހަމަކުރަން ހިނގާފައި ހުރިއްޔާ ލިޔެ. ދޮން މި ދެންނެވިހެން އަސްލުގައި ކަމެއް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ކުރާ ކަމަށް އެއްޗެއް ކަމަށް ގޮތުގެ ގޮތަކީ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އިނގޭތޯ. ކުރިޔަކީ ސިޔާސީ ގޮތުން ގޮތަކީ، ފުރިހަމަކުރަން ބޭސް އެއްޗެއްތަކެއް ހަމަ ގޮސްގެން ދައުލަތުގެ ސަޕޯޓް ހިއްސާ ކުރާ ގޮތަކީ މުވައްޒަފުންގެ ޒިންމާ އަދި ހީވަނީ މިހެންނެވެ. އެހެންވީމާ، އެ ބައްދަލުވުމުގެ ވެސް، ކައުންސިލްތަކުގައި ތިބި ބައްދަލުވުމުގެ ވެސް އަހަރު ފަހު އިރު އެބައްދަލުވުން އެ އަހަރުގެ މުއައްސަސާތަކުން ފޮނުވާލުމުގެ ކުރަމުން ގޮތުގައި އެ ބައްދަލުވުމާ ހަމަޖެހިގެން ކަންކަން ކުރާކަށް ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ގެންދަވާ ވެސް ކުރަމުން ދަނީ. ދެން މިހާރުގެ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގޮތުގައި ކަމަށް ވަންޏާ މި އިންތިޒާމު ފުރަތަމަ އަހަރު ދުވަހު 3 މަސް. ފުރަތަމަ ޖަނަވަރީ މަސް ދުވަހު އިރު ކުރިން އަހަރުދުގެ ވެސް އެބަޖެހޭ އެ މީހުންގެ ޖެންޑާގައި ހުށަހަ ކަންކަން ލިޔުން އެބަޖެހޭ އިނގޭތޯ. ކުރީ ކަމުގައި އަހަރު މި އަހަރު ގޮތުގައި ކުރާނީ. އަހަރުގެ ޖެންޑާތަކަކީ ކުރަހަމަމެ. އެ ލިޔުމަކީ ހުށަހަ އެއްޗެހި އެކުލަވާލުމާތޯ. އޮޑިޓް.ރިޕޯޓް ހަމަވެސް، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ހަމަވެސް، ބޭނުމެއްގެން ކުރިއަށް ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ގޮތުގެ ޖަވާބުދާރީވާން ކަމުގައި. ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ.

ކޮލި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަދި އެއް ސުވާލުކޮށްލާނަން. މިވެގެން ރައްޔިތުން މިނިސްޓްރީތަކުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ މިހެން ގޮތުގައި މި ބޭސް ސިވިލް ސަރވިސް ބޮޑެތި ދުވަސް، ދެން ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުއައްސަސާތަކުން އޮތް ކަންތައްގެ ވާހަކަ ކަނޑައެޅިފައި.

އޮންނައިރުގައި އެކަމަކު މިސްކިތްތަކުގެ މަސައްކަތު މީހުންނަކީ އެ މީހުންގެ މަސައްކަތުގެ ގަޑި މި އޮންނަނީ ބަންގި ގޮވާ ކޮންމެ ވަގުތަކީ އެއީ މަސައްކަތުގެ ގަޑި ގޮތުގައި. އާދެ 15 މިނެޓު ކަނޑާނެ 20 މިނެޓު ކުރީގައި 1 ގަޑިއިރު. 1 ގަޑިއިރު ކުރިން ފެށިގެން އެ މީހުންގެ މަސައްކަތުގެ ގަޑި ފެށޭނީ އެ. ދެން މަސައްކަތު ގަޑި ނިމޭނީ އެ ދުވަހުގެ ނަމާދު ގަޑި ނިމުނީމަ. އެހެންވީމާ، ދުވާލުއްގައި މިގޮތަށް އޮންނައިރުގައި އެއްކަލަ މަސައްކަތުގެ ގަޑި އެބަ ވަރަށް ބޮޑަށް އިތުރުވޭތޯ. އެކަމަކު އެ ވަގުތުތަކުގައި އެ މީހުންނަކަށް އިތުރު ގަޑީގާ އެއްކޮށްސައެއް ނުވޭ. އެއީ އެންމެ ހަމަޖެހޭ ގޮތެއްތޯ؟ ނޫނީ އެހެން އޮޕްޝަނަކުން ފެށޭއިރު އެކަން އިސްލާހުކުރެވޭނެތޯ؟

ބަދުރިއްޔާ މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ފަސް ނަމާދު ވަގުތު ފަސް ގަޑިއިރު އިންނާން ދެއްތޯ. ދެން އާދޭ އިތުރަށް މި ވިދާޅުވާހެން ނިމެންދެނަކަށް އެ މީހުން ތިބޭ ކަމަށް ވަނީ އިތުރު ވަގުތު އެބަދޭ. ދެން މަސައްކަތުގެ ގޮތުން ބަލާ ކަމަށް ވަންޏާ، އެހާ ގިނަ މަސައްކަތެއް ނޫން ކުރަންޖެހޭ ދެއްތޯ. މީހުންގެ މުސާރަ ކަނޑައެޅިފައި މި ހުންނަނީ މިހާރު އޮންނަ ގޮތުން ފެށޭއިރާ މަގާމުތަކަށް ކުރަންޖެހޭ ދެއްތޯ. މަސައްކަތްތަކަށް ނޫން. ދެން ގާނޫނު އޮންނަ ގޮތުން ފެށޭއިރާ އިތުރު ގަޑިކަމަށް ކަނޑައަޅާފައި އޮންނަ ކަމަށް ފެށޭއިރާ އިތުރު ގަޑީގެ ފައިސާ ދޭންޖެހޭނެ ދެއްތޯ. ދެން އިތުރު ގަޑި ނޫން ގޮތަށް، މިސާލަކަށް އެ މީހުންގެ ގަޑިއަކީ މިއީ އެގޮތަށް ލިޔުމު އެގްރީމެންޓު އެ މީހުން މަސައްކަތަށް ނުކުންނަ ގަޑިއަކަށް ވަންޏާ، ހަށްއެހެން ބާކީ ނުހުރެ ދޭންޖެހޭ. އެކަމަކު ހަމަހަމަ އުސޫލުން ކަންކަން ކުރުމަކީ ގަވާއިދުތަކުން ގާއިމުކުރެވިފައިވާ ކަމެއް ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، އިތުރު ގަޑީގައި މަސައްކަތް ކުރަންޏާ އެއީ އަދުގަނޑު ހިސާބު އަރަނީ އެއީ ހަމަ އޮންނަ ގޮތަކަށް ހަމަ އިތުރު ގަޑީގެ ފައިސާ ދޭންވާނެ އަސާސްގައި އެމީހުންނަށް ދެއްތޯ. އެއީ އަދުގަނޑު ދެއްކޭ ގޮތަކީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދުވަފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަޒީލް، ސުވާލެއް އެބަ އޮތްތޯ؟

ދުވަފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަޒީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޙައްރިރު. އާދެ! މިހާރު ވެސް ހަމަ މަގާމެއްގައި، ކޮމިޝަނެއްގައި މަސައްކަތްކުރައްވަމުން މި ދަނީ. ދެން ކުއްލިއަކަށް ޕިއްވެގެންތޯ މި މަގާމަށް ސަރުކާރުވެރިކަން އުފެދިގެން މި އެޕޮއިންޓުކުރައްވާނީ؟ އަދި ހޮވިއްޖެ

ނަމަ، މި ތަނަށް ކޮން ހަދަފަ ބަދަލުތަކެއްތޯ ގެނެސްދެވޭނީ؟ މައިގަނޑު ތިން އުސޫލު އަށިގެންވާ ބަދަލު ހަމަށް ހަމަޖެހޭ ދެކޮޅުވެރިގެންނަވާ ތިން ހަމައާ އެކީގައި ދަންނަވައިދެއްވުން އެދެން.

ބަދުރިއްޔާ މޫސާ ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މިހާރު ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން މި ދަނީ ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޝަނުގައި. މި ވިދާޅުވިހެން ހަމަ ކޮމިޝަނުން އައީ އިނގޭތޯ. ދެން އެ ތަނުގައި ވެސް އަޅުގަނޑު މި އަދާކުރީ، މި ކުރަމުންދާ މަސައްކަތްތަކާ ހަމަ ބޮޑަށް ހަމަ ހިއްވަރުން ރިސާޗް މަސައްކަތްތައް މި ކުރަނީ އިނގޭތޯ. ދެން އޭގެ އިތުރުން އަޅުގަނޑު ފައިނޭންސާ ވެސް ހަވާލުވެ ހުންނަނީ. ފައިނޭންސް އެކައުންޓިންގއާ ވެސް އަޅުގަނޑު. ދެން މިހާރު ގާތްގަނޑަކަށް 22 ވަރަކަށް އަހަރު ވަޒީފާ އިނގޭތޯ އަޅުގަނޑު މިހުން ޕަބްލިކް ސެކްޓަރ، ސޯޝަލް ސެކްޓަރ، ހުރިހާ ގޮތްތަކުން ނުކުމާ. އޭގެ ތެރެއިން ގާތްގަނޑަކަށް އަހަރު ވަނީ 15 އަހަރަށްވުރެ ގިނަވާނެ ހަމަ ހިއްވަރުން ރިސާޗް އެއްޗެ ފައިނޭންސް މަސައްކަތްތަކާ ވެސް. ދެން މިހާ ގިނަ ދުވަހު ދެން މަސައްކަތްކުރުމުގެ ތަޖުރިބާއާއެކު ކޮމިޝަނަށް ލިބިއްޖެ. ދެން ބައެއް ކަންކަމުގައި ކުރެވުނު ކޮމިޝަނުގެ އެހެން ސަފާރަތުން ނުވެވުނު ދެއްތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ހުށަހަޅާ ރިޕޯޓްސްތަކެއް ހުށަހެޅޭ. އެކަމަކު ރިސާޗް ރިޕޯޓްސްތަކާއި އެކުގެ ބޮޑު ކަންތައް ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުކުރެވޭ ކަންތައްތައް އޮޅުމެއް. ދެން ފުރިހަމައެއްގެ ބަޖެޓް ލިބިގެން، ރިސާޗަރސް އެވޯޑްތަކަށް ތަނަކަށް ގޮސްފި ހަމަތަނުން ވަރުގާ އަޅުގަނޑުގެ ނިވަރާ ކަންތައްތަށް ކުރަން ފުރުސަތު ލިބޭނެހެން. މިއަދާހުރެ ގޮތަކަށް ދަންނަވާ ހަމަ ވަރުގާ، އެއްކަމެއް ވެސް ޝަކުވާއެއް މުސާރަ ބޮޑު ނުވެން ދެއްތޯ. މަގާމުގެ ކުރިއަރުން ނުލިބެން. މި ކަންތައްތަށް މި ހުންނަނީ ދެއްތޯ؟ ދެން އަޅުގަނޑު އަސްލު މި މަގާމުން ކުރިމަތިލި އިރު އަޅުގަނޑު ހިތަކުރީ ކޮންމެހެން ހަމައެކަނި މުސާރަ ބޮޑުވުމެއް ނޫނޫ އަސްލު މުވައްޒަފުންނަށް ބޭނުންވަނީ. އެ މިހުން މާޙިއްލާބުވުމަށް ޖަރާއި އެ މީހުންނަށް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒިންމާގެ ހާލަތު ދެއްތޯ؟ އަޅުގަނޑު ބަޖެޓުގައި މަސައްކަތްކުރާތީ އަޅުގަނޑަށް އެނގޭ އަސްލު ދަތިކަން ހުރި ވަރަށް. ފައިނޭންސް ވަރަށް ރަނގަޅަށް އަންނައުން އެނގޭ އިނގޭތޯ. އަށްއެއްޔުން ދަންނަވާ ކަމަށް ވަރަށް މި ދުނިޔޭގެ ބަޖެޓް ފައިނޭންސަށް އަޅުގަނޑު މަސައްކަތްކުރާތީވެ ބަޖެޓުގެ ގާތަށް ދެން ވިސްނުނުވާމާ ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، ތާއީ އިނގޭތޯ. ދެން މިހާ ދަރިއެ ދުވަސްވަރުތަކުގައި މުސާރަ ބޮޑުކުރަމުލާ ކުރިއަރާފައިނުވާ ކަމުގައި ތާހާ، ތަރައްޤީކުރަންވާތަށް ގިނަ މުވައްޒަފުން ތިބި ތަނެއްގައި، ހުރިހާ އެންމެންނަށް ފަހި ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް މުސާރަ ބޮޑުކުރަން، އެއްފަހަރާ އެހެން ނުވާނެ ކަމަކަށް ކުރިޔާ ތޯ. މި ދުވަސްވަރަށް، އެހެންވިޔަސް، ގޮތަށް ބޮޑުކުރަމުން އަ

ބާޒުވުންނަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެވިދާނެ އެއްޗެއް. މިސާލެއް ދަންނަވާ ކަމަށް ވަންޏާ، އަޅުގަނޑު އަސްލުގައި ހުރިން، އަބަދުވެސް މި ބޭނުންވާ ކަމެއް އިނގޭތޯ. ސިވިލް ސަރވިސްއަށް ނިސްބަތްވުން އަސްލުގައި އެންމެ މުސާރަ ހުރޭ ތަން. އެހެންވެއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ ޕީއެލްސީ އާއި މީހުންނަށް ނުލިބޭނެ އެހެން ކަންކަމުން ފައިދާތައް. މިސާލަކަށް ދަންނަވަންޏާ ކޮންޓްރެކްޓް ސްޓާފުންގެ އިތުރުކުރުން. ދެން ސަރުކާރުގެ ގްރޭންޓްއެއްގެ ދަށުން އާ މީހުންނަށް ލުއި ލޯން ލިބޭނެ ގޮތް ހަދައިދިނުން. ދެން އަނެއް ކަމަކީ ގޮތުން ދެން މިސާލަކަށް، ސަރުކާރުން މި އިޖުތިމާއީ ހައުސިންގ ސްކީމުތަކުން އިތުރަށް ފުރުޞަތު ލިބުން. އެއީ ވެސް ހަމަ މުވައްޒަފުން ޑިޕޮޒިޓްކުރުމަށް ކުރެވިދާނެ ކަންތައްތައް. އެހެންވީމާ، މިކަހަލަ ކަންތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުގެ ވެސް ސާފުއެއް އޮޅުގެން ތަފާތުކުރުމުގެ މި ދާއިރާއަށް އައިސްގެންނޭ ހިތަށްއަރާނީ އެހެން އަޅުގަނޑު. ދެން އަޅުގަނޑު ހޮވިއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ، އިނގޭތޯ، މިސާލަކަށް އެހެން ވެއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ؛ އެއްކަލަ މިހާރު މި ވަޒީފާތަކަށް މީހުން މި ހޯދިޔާ ދެއްތޯ ކޮލެޖް ބޭސްކޮށް މި އިންނަނީ. ކޮލެޖް ބޭސްކޮށްގެން ވަޒީފާތަކަށް މީހުން. އެކަމަކު އަސްލު މިސާލަކަށް، ބަޔޮލޮޖީ، ޖެންޑަރ ހަދާއިރު ހިނދުވަން. އެހެންވީއިރު ވެސް މި މިހާރު އާ މި ކަނޑައަޅާ ގޮތުން މިހާރު ނުވެދާނެ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ސްކިލްއަށް ބާރުލުން. އެއީ ވަޒީފާއާ ދިމާވާ ޓްރޭނިން ކުރުމުން ވަޒީފާތަކަށް މީހުން ނެގޭ ކަހަލަ ގޮތަކަށް، ސިވިލް ސަރވިސް އެއްގޮތަށް ހިއްސާވާ އެހެން ގޮތެއް. ދެން މި ދުވަސްވަރު ގޮތަށް ޑިޕާޓްމަންޓް ކުރުވުން ކަންތައްތައް ކުރެވިދާން. އަޅުގަނޑުމެން ބޭން ދެއްތޯ މިސާލަކަށް ސިޓިން، ސިނިއަރ ލެވެލްގައި، ވަރަށް ފަހުން އެ ބާރުވުން ތަރައްޤީކުރި ދެއްތޯ ސްޓްރަކްޗަރ ހުރިތަން ސިވިލް ސަރވިސް އެހެނަސް ބާރުވުމެއްގެ ތަރުތީބު މި ސިނިއަރ ސިވިލް ސަރވިސްގައި މަސައްކަތްކުރާ ވެއްޖެއްޔާ ސްޓްރަކްޗަރގެ ދާއިރާއިން މި އިންނަނީ ވަކި ވަރެއް ދިރުއި އަނެކަކަށް. އޭނާ ބައިމިވެއްޖެއްޔާ އޭނާ އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން އޮތް ހަރަކާތްކުރެވިދާނެ. ބައިމިވެއްޖެއްޔާ އޭނާ ބޮޑުދާ ކަމަކަށް ހަރަކާތްކުރެވިދާނެ. މިކަހަލަ ކަންކަން ތަރައްޤީކުރެވިދާނެ މި ޕްރޮސެސް ހަރަކާތް ނުކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އެއީ ދެވަނަ ކަމެއް ބޭނުން ކަމެއް. ދެން އަނެއް ކަމަކީ، މިސާލަކަށް މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ހިމެނި ރިސަރވްކޮށް ކުޅޭ ވަކި ކަންކަމުގެ ސިވިލް ސަރވިސްގައި ދެއްތޯ؟ ބޭނުންތަކެއް ކޮންކޮން ފައިދާއެއްކަންތޯ ޕްރޮމޯޝަން އަޅުގަނޑުމެން ސްކިލް ބޭނުންތަކެއް. އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން ބޭނުންތަކެއް. އަޅުގަނޑު ހަނގުރާމާ ގޮތުގައި 2024 ވަނަ އަހަރު އެބައިން، ނޭޝަނަލް ހުށަހަޅަން ނިޒާމް އަންނަނިވި ސްޓްރެޓަޖީ ހަރުދަނާކުރުމަށް، ދެއްތޯ، ހަރަކާތް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން މިނިސްޓްރީން. އާދައި އިން ގޮތުން ވެސް އަސްލު މި އުޅުނީ ރިސޯސް، އެއްކަލަ އެބައުޅޭ، ސްކިލް ގެއްލުމެއް އެބައުޅޭ އިނގޭތޯ. މިސާލަކަށް ތަނެއް އެބައުޅޭ. އަދާކުރާ ވަޒީފާއަށް ލާޒިމްކުރާ އޭނާގެ ޚިދުމަތް މިސާލަކަށް ވަނީ. ދެން އެ އަޅުގަނޑު އަސްލު ހިތަށްއަރާ އެ ގޮތް

ދެންގަންވިއްޖެ ކަމަށް ވަންނީ ސިވިލް ސަރވިސްގެ މިހާރު އެ ގޮތް ހުރި ތަންތަން އެ ފުރުވައިލެވިދާނެ. އެއީ އަޅުގަނޑު ކުރަން ގަސްތުކުރާ ކަމެއް އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެބަ އޮތް މެންބަރަކު އެއްވެސް ސުވާލެއް ނޫނީ ކަމެއް ސާފުކޮށްލަން؟ (ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓުން) ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޝައުގުވެރިކަން ބަހައްޓަވައިގެން ވަޑައިގެންނެވީތީ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓުން)

ޖާހިދަތު މުނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު އަދި ކޮމިޓީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ފުރަތަމަ ވެސް ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރުއަދާކުރަން މި ނަން ފޮނުއްވާފައި އޮޅިފަ ވެސް. އަދި މި ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑަށް މި ވަގުތުކޮޅު ދެއްވީތީ ވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުގެ ނަމަކީ ޖާހިދަތު މުނާ / ވާދީއާގެ، ގއ. ވިލިނގިލި. ދެން މުޤައްރިރު ވެސް ފާހަގަކުރައްވައިފި، ސިވިލް ސަރވިސް އެބަ އޮތް، އަޅުގަނޑު ވަރަށް ކުރުކޮށް ދަންނަވާލާނަން. ތަޢުލީމީ ގޮތުން ގއ. އަތޮޅު މަދަރުސާއިން ދިރާސާ ހަމަކޮށް. އޭގެ ފަހުގައި އަޅުގަނޑު ޑިޕްލޮމާ ހެދީ ކޮލެޖު ވެސް ކޮމިޓީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން. ދެން ބެޗްލަރ އޮފް ބިޒްނަސް މެނޭޖްމަންޓް އެންޑް މާކެޓިންގ ހަމަ އެމް.އެން.ޔޫއިން ހެދީމައި. އޭގެ ފަހުގައި އަޅުގަނޑު މާސްޓަރސް އޮފް ބިޒްނަސް މެނޭޖްމަންޓް މި ހެދީ 2016 ވަނަ އަހަރު ވިލާ ކޮލެޖް، އޭޝިއާ ޕެސިފިކް ޔުނިވަރސިޓީ މެލޭޝިއާގެ ސަޕޯޓާއެކު. ދެން އެންމެ ފަހުން އަޅުގަނޑު މި ނިންމައިލީ ޑޮކްޓަރ އޮފް ފިލޯސަފީ ބިޒްނަސް މެނޭޖްމަންޓް 2002 ވަނަ އަހަރު. އެއީ މެނޭޖްމަންޓް ސައިންސް ޔުނިވަރސިޓީ އިން މެލޭޝިއާއިން. ދެން ވަޒީފާ އަދާކުރި ތަންތަނަށް ބަލާ އިރު، އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑުގެ ކެރިއަރ ފަށައިގަތީ ގއ. އަތޮޅު އެޑިއުކޭޝަން ސެންޓަރުގައި މަސްދުން. ދެން އެއީ 2005 ވަނަ އަހަރު. ދެން އޭގެ ފަހުގައި އަޅުގަނޑު ޑިރެކްޓަރަން މާލެ ބަދަލުވުމާ ގުޅިގެން ދެން އޭގެ ފަހުން އަޅުގަނޑު މާލޭގައި ދިރިއުޅުން މި އަންނަނީ. ދެން ޑިރެކްޓަރ ނިންމައިލުމަށްފަހުގައި އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ޗީފް އިންސްޕެކްޓަރ ކޮލިޓީ އެޝުއަރަންސްގައި. އެކަނިގައި އުޅުމުން ގޮތުގައި މިނިސްޓްރީއަން ބަދަލުވީމާ އެޑް.މިން.އަރު ޗީފް ސަރވިސްގެ މަގާމު އަރުޓަކްޓަށް، ދެން އަޅުގަނޑު އެ ތަނުން ބަދަލުވެ ޕްރޮފެޝަނަލް ސިވިލް ސަރވިސް އެއް ހަދަން އެންމެ ފުރަތަމަ ކޮމިޝަނުގެ އިސްވެރިއެއް ގެ ސިވިލް ސަރވިސް ޓްރެއިނިންގ ސެންޓަރުގެ

މަގާމު އަޅުގަނޑު އަދާކުރީ ޕްރޮފެޝަނަލިޒަމާއެކު ހުޅުމާލޭގެ ގޮތުން. ދެން އޭގެ ފަހުގައި އެ ބޭނުން އަޅުގަނޑުމެން އަންހެނާ ފަސް ޕްރޮފެޝަނަލް އަޅުގަނޑު ބަދަލުވީ ފޮރިންޕޮސް މިފަދަ ކައުންސިލްގެ ޖެނެރަލްބޯޑަށް. ދެން ހަމަ އޮފީސްގައި ހުރިހާ ޖެނެރަލްބޯޑު ޑިރެކްޓަރުއެއްގެ މަޤާމަށް އަޅުގަނޑު މި ބަދަލުވީ. ގޮވަނަތަކަށް 8 އަހަރު ވަންދެން މަސައްކަތް ކުރީ ހަމަ ކައުންސިލުގައި މަސައްކަތްކުރާދުވަހު ޕްރޮފެޝަނަލް ސްޓަޑީޒްއެއްގެ މަޤާމަށް މި ބަދަލުވީ. އޭގެ ފަހުގައި އެންމެ ފަހުން މަސައްކަތް މި ކުރީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ސިވިލް އެންޑް ކޮމަރސް ގަވަރމަންޓް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނަށް. ދެން ކުރުމުގެ ކުރިން މަސައްކަތް ވަޒީފާގެ މާހައުލުގައި އެއީ އަޅުގަނޑު. ދެން ޗީފް ކޮމިޝަނަރުކަމަށް ބަދަލު އިރު، އެކްސްޕާޓް ސިން މިފަދަ އެތަކެއް ޗީފް އޮޑިޓް، މަޝްހޫރު ދައުލަތު އޮޑިޓް 2024 ވަނަ އަހަރު ފިނޭންސް. ކުރިއަށް އެރުވުމަށް އޮޑިޓް، 2022 ވަނަ އަހަރު ބަލައިން ފިނޭންސް. ދެން އެކްސްޕާޓް ރިސާޗަރ ހަމަ މި އިއްޔެ، 2022 ވަނަ އަހަރު. އެއީ ފިނޭންސް އަހަރެން އިންޑިޔާއިން ބާއްޖާ އެކޯޑިއަން ފިނޭންސް. އަދި ފިނޭންސް ވާނެ ޗީފް އޮޑިޓް، 2019 ވަނަ އަހަރު ޕޮލިސީގެ އޮޑިޓް ދޫކުރިގައި ބާއްޖާ އިރު އެ އޮޑިޓް ފަސް ފިނޭންސް ވާނީ. ދެން އޭގެ އިތުރުން، މި ވަގުތު ހަމައެކަން އަޅުގަނޑު 11 ޤައުމު ދުނިޔޭގެ އެކިއެކި ސަރަހައްދުތަކުގައި ޖަލްސާތަކުގައި ޝާމިލްވެފައި މިވަނީ. އެ ހުރި ޤައުމުތަކަކީ ފަސް ދުވަހު ސިނގަ ސަރުކާރު ކޮމިޝަނުތަކުން އަޅުގަނޑު ހަރުގައި ހުރި ދުރުސާއަން ބޯސްޓަކުގައި ހުރި ރިސަރޗްތަކުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވޭ. ދެން އޭގެ ތެރެއިން 10 ކޮންފަރެންސްއެއްގައި އެކިއެކި ޤަވާއިދުތަކުގައި ބައިވެރިވި ޤައުމު ރިޕޯޓުތަކުގައި މިވަނީ. އޭގެ ތެރެގައި ޗައިނާ، ޖަޕާން، ތުރުކީ، މެލޭޝިއާ، އިންޑިއާ، ސިންގަޕޫރު، ޔޫއެސް، ޔޫއެސްއޭގެ އެމްބަސީގައި ފަސް އަޅުގަނޑު ޤައުމުގެ ޕްރޮފެޝަނަލް ކުރިން. މި ހުރި ޤައުމުތަކު ފަސް ދުވަހު ސިނގަ ސަރުކާރުގެ ދާއިރާގަ ހަރުގައި ހުރި ދުރުސާގެ ޤައުމުތަކުގައި ހަމަ ފާހަގަކޮށްފައިވޭ. ދެން އޭގެ އިތުރުން އަޅުގަނޑުގެ ޕްރޮފެޝަނަލް ސާޓިފިކެޓްތައް ނިމުނު 2024 ވަނަ އަހަރު. އެއީ "ދަ ޕަވަރ އޮފް އަޑްވަރސިޓީ ޖަރނަލިސްޓު އޮފް ދަ ބައިސިކް" އިންގިލާބު. އެއިންވެސް، މި ފޮތް އަޅުގަނޑު މި ދިރާ އަހަރު މި ޕަބްލިޝް ކުރި. އެއީ ދެން ކުރުމަށް، ދެން ޕޮލިސީތަކުގެ ސަރުކާރުތަކާ އެއްބަސް އަޅުގަނޑު ކޮންމެ ހުރި މަސައްކަތްތަކަށް އަޅުގަނޑު އަރިއަޅުވައިލާނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

<u>ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. މި ވަގުތު ވެސް ތި ހުންނަވާ މިނިސްޓްރީ އޮފް ސިޓީސް ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އެންޑް ޕަބްލިކް ވަރކްސްގެ ޕީ.އެސް ކަމުގައިތޯ؟

<u>ފާޠިމަތު މުނާ ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނޫން، މިވަގުތު އަޅުގަނޑު މަޤާމްގައި ނެތީން.

<u>ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

އާދެ! ސީވީގައި އެހެން އިން ފެނިގެންނޭ އިނީމަ އިނގޭތޯ. ދެން ޕީއެސްވީތޯ އެ ތަނުން ވަކިވެ ވަޑައިގަތީ؟

<u>ފާޠިމަތު މުނާ ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ. އެއީ ސީ.ވީގެ އޯޑަރު އަޅުގަނޑު އަޕްޑޭޓުކުރި އިރު މަގާމުގައި އިސްތިއުފާއެއް ނުދެން. ދެން އެހެންވީމަ ކަންނޭނގޭ ސީ.ވީގައި އޯޑަރު އިނީ. މިހާރު މި ޕްރޮސެސް އަދި އިރު އަޅުގަނޑު އިސްތިއުފާ ދީފައި މިއިނީ. އަޅުގަނޑު ދެން ޕަރސަނަލް ކަންތައްތަކާއި ހުރިމަ މިވަގުތު އިސްތިއުފާ ދިނީ އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިނަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ވަރަށް ފުރިހަމަ ސީ.ވީއެއް. އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ މިހާރު ތި ކުރިމަތިލައްވާފައިވަނީ މުޅި ދުނިޔޭގައި ވެސް އެންމެ އުނދަގޫ އެއް ވަޒީފާ. ހިއުމަން މެނޭޖްމަންޓް. ހިއުމަން މެނޭޖްމަންޓަކީ އަބަދު ވެސް އެންމެ އުނދަގޫ އެއް ވަޒީފާ. މެނޭޖްކުރަން އެންމެ އުނދަގޫ އެއް ކަންތައް. އެހެން ކަމަކު ވާއިރުގައި، އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ކަމަނާ މި މަގާމަށް ކުރިމަތިލެއްވީ ކީއްވެގެންތޯ؟ ކޮންކަމެއް ހާސިލުކުރައްވަންތޯ؟

<u>ފާޠިމަތު މުނާ ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ފުވައްމުލަކު މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މި މަގާމަށް ކުރިމަތިލީ ވަރަށް ބައިވަރު ސަބަބުތަކެއް އެބަހުރި އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު މި އަދި ހަމަ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މި ކަމަށް ތައްޔާރުވެގެން. އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލީން، އަޅުގަނޑަށް ހުރި ރިސަރޗުގެ ވާހަކަ ފެށޭ ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ބަލައިލަން، ފަށައިގަންނަން ބޭނުންވަނީ، ސިވިލް ސަރވިސްގައި ހުރި ކަންބޮޑުވުންތަކާއި ގޮންޖެހުންތަކާއި، މި ކަންތައްތަކީ ކޮބައިތޯ ދިރާސާއިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް، ފެނޭ ގާނޫނުތަކުގައިވެސް ހުރި ކަންތައްތަކެއް. މި ދިރާސާއަށް 2022 ވަނަ އަހަރު ހެދުނު ދިރާސާއެއް. އެ ދިރާސާގައި އޭރު ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޕޮޕިއުލޭޝަނަކީ 24000 އިނގޭތޯ. އެކަމަކު، 2024 ވަނަ އަހަރު މިހާރު އެ އަދަދު ތިރީސް ހާހަށް ބަދަލުވެގެން ގޮސްފައި އިނގޭތޯ. މިއީ 67 އިންސައްތަ މިއުޅެނީ ސިވިލް ސަރވިސްގައި އަންހެން ބޭފުޅުން. 33 އިންސައްތަ މި އުޅެނީ ފިރިހެން ބޭފުޅުން ކަމަށް ވާއިރު މީގެއިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ބޮޑެތި މަގާމު މި ޕޮޒިޝަންތަކުން ދިހަ 65 އިންސައްތައަކީ، އޭގެއިން 22 އިންސައްތަ ބޭފުޅުން މި މަސައްކަތްކުރަނީ އަންހެން ބޭފުޅުން ދަށު މަގާމުތަކުގައި އިނގޭތޯ. 23 ޕަސެންޓް މި މަސައްކަތްކޮށް އެބަ ހުރީ ފިރިހެން ބޭފުޅުން މަތީ މަގާމުތަކުގައި އިތުރަށް. އަންހެން ބޭފުޅުންނަށްވުރެ އިތުރަށް 22 ޕަސެންޓް އެބަ މަސައްކަތްކުރައްވާ. ނަމަވެސް، ނިސްބަތުން ބަލާ އިރު އަންހެން ބޭފުޅުން ސިވިލް ސަރވިސްގައި ގިނައީ. އެކަމަކު މަތީ މަގާމުތަކުގައި، ޓޮޕް ލެވެލްގައި މަސައްކަތްކުރައްވާ ފިރިހެން ބޭފުޅުން ގިނައީ އިނގޭތޯ. ދެން އަނެއް ކަމަކީ، މި ދިރާސާގެ އެންމެ މުހިންމު އެއް ފައިންޑިންގއަކީ 59.1 ޕަސެންޓް މި އިންސައްތައަށް ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުން އެބަ ގަބޫލުކުރައްވާ އެ ބޭފުޅުން ދެއްވާ ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅު ނޫން ކަމަށް. މި ދިރާސާއަށް 411 ސާމްޕަލް ނަގައިގެން ހެދި ދިރާސާއެއް. އެ ބޭފުޅުން ދެކެވަޑައިގަތް ގޮތުގައި، މި ދެންނެވި 59 އިންސައްތަ ބޭފުޅުން އަމިއްލައަށް ގަބޫލުކުރައްވަނީ ޕަރފޯމަންސް މި ނޫ ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅު ވަރަށްވުރެ ވެސް ގާބިލުކަން ދަށް ކަމަށް އެ ބޭފުޅުން އަމިއްލައަށް. ދެން ހަމަ އެހާވަރަށް އެ ބޭފުޅުން އެބަ ގަބޫލުކުރައްވާ އިދާރާތަކުގައި އޮންނަ، އިދާރާތަކާ ގުޅޭ އެ ކޮންނަ އިޚުތިޔާރު ވެސް ކުޑަކަމަށް އިނގޭތޯ. މިވެސް އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަމެއް. ހަމަ އެއާއެކު މިގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ބައިވަރު ގޮންޖެހުންތަކެއް އެބަހުރި. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދަކީ ދިވެހި ދައުލަތުގެ މަސައްކަތްކުރައްވާ ސިވިލް ސަރވަންޓުން ނަގުރާއި، އެ ބޭފުޅުން ތަމްރީނުކުރުމާއި، އެ ބޭފުޅުންގެ ހުނަރުތަކުގެ ފެންވަރު ކޮބައިތޯ ބެލުމާއި، މި ކަންކަމަށް ދަންނަވަމުން. އެހެންވީމާ، މި ކަންކަން ކުރާއިރު އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ބޮޑަށް ބަލަންވާނެ އަދި އެ ކަންކަމާއި ނުހައްދަވާ. ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގައި ބުނާގޮތުންވެއްޖެއްޔާ އެ ބޭފުޅުންނަކީ ދެއްކޮޅު ކުރިއަރުވަން އެއްޗެއް ފެށީ އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ދެއްކޮޅު. އެކަމަކު

މި ކަންތައް ފެށި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އެބަހުރި. ދެން ބަލައިގަންނަވާ ހިނގާ، އެންމެ ފުރަތަމަ ދެ ކަމަކަށް އަލި އަޅުވައިލާނަން އަޅުގަނޑު މިދެ ތެރެއިން. ކޮންމެ މުއައްސަސާއެއްގައި ފެށި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކޮށްލާ އިތުރު މީހުން ނަގުމުގެ ތެރެއިން އެންމެ ފުރަތަމަ މަސައްކަތްކޮށްގެން ފެނިގެން މި ދަނީ. ދެން މި އަންނަނީ މަސައްކަތު އޮޑިޓަރޖެނެރަލް ރިޕޯޓު. އެހެންވީމާ، މި ދެ ކަމަށް ފުރަތަމަ އަލިއަޅުވައިލާނަން. މިގެ ތެރޭގައި ހުރި ޤާނޫނުތަކަށް ބަލައިލާ އިރު، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގައި ހުރި މައްސަލަތައް އިނގޭތޯ. އިންޓަވިއުއާ އެކަށީގެންވާ ތަނަވަސް ކޮމިޝަނަށް ހިފެހެއްޓޭ ނަމަ މިހާރަށް އިނގޭތޯ. މިއީ ހަމަ ދިރާސާއިން ފެށި ފާހަގަކުރެވުން ކަންތައްތައް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ކަންތައްތަކަށް ތަނަވަސްކޮށްދޭން އެންމެ ޕޮޓެންޝަލް މީހުން އިދާރާތަކަށް ނުވިޔަސް ކަންކަން. މިއީ ކޮންމެހެން އަޅުގަނޑުމެން ބަޖެޓާ ނުލައި ފެށި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރޮސީޖަރތަކައި، އަޅުގަނޑުމެން ހަރަކާތްތެރި ކޮމިޝަނާ އެއްޗެހި ހަރަކާތްތަން ތަނަވަސްކުރުވިޔަސް ކަންކަންކަން އެއީ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ އެއް ކަމެއް. ދެން ހަމަ ސިވިލްކޮށް މަގާމުތަކަށް ފެށި މިހާރު ފެށި މިހެން ނުވިޔަ. އަޅުގަނޑަށް 20 އަހަރު މި ވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގައި މަސައްކަތް ކުރާތާ. 2005 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން މިއަދާ ހަމައަށް މަސައްކަތްކުރަމުން ފެށި މި އަދި ސްކޫލްތަކުގެ ލޯބިން ފެށިގެން ޕާމަނަންޓް ސްކޫލް ޓީޗަރުގެ މަގާމާ ހަމައަށް. ހުރިހާ ލެވެލްއެއްގައި މަސައްކަތްކޮށްދީފަ ހުރިހާ ލެވެލްއެއްގައި ހުރި ޓްރެއިނިންގތައް އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ތަޖުރިބާކޮށްދެވިފަ. އެންމެ ދެން މަގާމުގައި ހުރިހާ ޓްރެއިނިންގތަކާއި، އެންމެ ދަށުގައި ހުރި ޓްރެއިނިންގތަކާ އަށް ކަންތައްތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަދަލުކުރަން ހުރި ޓްރެއިނިންގތަކުގެ ކަންކަން ފެށި އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ފެނޭ. އެހެންވީމާ، އެއީ ފެށި އެއް ސަބަބު އަޅުގަނޑު ކިޔާލީމާ އިނގޭތޯ. ދެން މިހެން ނުވިޔަ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ދަށުގާ އިރު، ހަމަ އެކިއެކި، ކޮންމެ މުއައްސަސާއަކީ އެއްކަހަލަ މުއައްސަސާއަކަށް ނުވާނެ. އެކި އިދާރާތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާއުސޫލް އެކި ގޮތްގޮތަށް. އެހެންވީމާ، އެ ތަނަށް ބޭނުންވާ ސިޔާސަތު މިހެން ނުވިޔަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް. ހަތަރުފަސް ފަހަރު، ދިހަ ފަހަރު އިޢުލާންކޮށްގެން ފެށި މިހެން ނުވިޔަ. އެ ޤާނޫނު ކޮމިޝަނާއިގެ ސަބަބުން. ދެން މި އަންނަނީ ރެގިއުލޭޝަންތަކުގައި އެ ގައިޑްލައިންތަކުގައި ޤާނޫނާ ކަމަށްވާތީ ތެރެއިން މިކަން މި އަންނަނީ. ޕްރޮބޭޝަނުގެ ވަޒީފާގައި އެ ޤާނޫނުގައި 3 މަސް ދުވަހުގެ ޕްރޮބޭޝަނެއް މި އިންނަނީ. އެ ޕްރޮބޭޝަންސް ތެރޭގައި މުވައްޒަފު ކާމިޔާބުވެގެން ފެށި އެބަ ހުރި. ދެން އަސްލު އަޅުގަނޑުމެން އިތުރަށް މިކަމަށް ނަގައިގެން އެ ކަންކަން ކުރަން ފަށައިގަތުމާ ވަގުތުތަކާއި ފެށި އެބަ ގެއްލޭ. މިހެން ކޮށް މި ކަހަލަ ބަދިލު ކަންތައްތަކާއި އެބަހުރި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަދަލުކުރަންޖެހިފައި ހުރި. މި ކަންތައްތަކަށް ބަދަލު ހިނގާ ކަމަށް ގެއްލުންތަކުގެ، އަސްލު އަޅުގަނޑު މި މަގާމަށް

ކުރިމަތިލާން ވޯޓު ބޭނުންވާ އެއް ސަބަބު. ދެން ބަލައިލަމާ ހިނގާ ޕްރެޒިޑެންޓް އެޕޮއިންޓްމަންޓް. މިހާރު ވޯޓު ނަގަނީ ޕްރެޒިޑެންޓް ސިސްޓަމެއް ގާއިމުކުރެވިފައި ކަމަށް ހަމަ ދިނަ ބޭފުޅުން އިއްތިފާގު އެބަވޭ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑަކަށް އެއަށް އިއްތިފާގެއް ނުވެވޭ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު މިހާރު ދަނީ އެންމެ މަގާމުގައި ވޯޓު މަސައްކަތްކޮށްދޭނީ. އެންމެ މަތީ މަގާމުގައި ވޯޓު މަސައްކަތްކޮށްދޭނީ. ވަރަށް ބައިވަރު ގޮންޖެހުންތަކާއި އެބަހުރި އެ އެޕޮއިންޓްމަންޓް ސިސްޓަމަށް ނިސްބަތްކުރެވޭ ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް. ރަޖިސްޓްރީގައި ހަމައެކަނި...

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ކޮބައިތޯ ގަބޫލުނުކުރެވޭ ސަބަބަކީ؟

<u>ޝާހިމަތު ދީނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

މި ދެންނެވިހެން ނަމްއެގައި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު އެޕޮއިންޓް މި ކުރަނީ އިނގޭތޯ ދިރާސާކޮށް. ހަމަ ހުރިހާ އިދާރާއްގައި ވޯޓު އަޅުގަނޑު ބަލާނީ އެންމެ ފަހު ވަގުތު ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މާކުސްދީފައި އަޅުގަނޑުމެން ދިރާސާކޮށް ދިރާސާ، ނިމުނީމަ ނުވަތަ ނަމާއި ދިފައި އެ ފިލްޓަރކޮށް ނަމްއެގައި. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުބަލާ ޝޯޓްލިސްޓް ދާ އިންޓަވިއު އެ މުސްކަމަކު ކުރިއަށް ހުރި ކަން ކަމަކާ މަސައްކަތްތަކޭއް، އެ މުސްކަމާ ހަރުދަނާކުރެވިފައި ކަން މަސައްކަތްތައްތޯ، ޚާއްސަކޮށް އެ ވަޒީފާގެ ޒިންމާ ހުރި، ޓެކްނިކަލް ހާއްސަކަންތަކާއި މަސައްކަތްތަކުގެ ނިސްބަތުން ހުރި، ތަޖުރިބާ ނިސްބަތުން ހުރި، އިލްމީ ފެންވަރު ހުރި ކަމަށް ބެލެވޭ ކަންތައްތަކާއެކީ. މި ކަންތައްތައް ވޯޓު ސްކްރީނިންގ ކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ ބަޔަކު ނަހަ ބަރޯސާވެގެން ވޯޓު.

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ކަމާ މި މަގާމަށް ހޮވިއްޖެ ނަމަ މި ކަންކަން އެ މީހުންނަށް ކުރެވިދާނެތޯ؟ އެ މީހުން ޢިނާޔަތްތެރިކުރެވިދާނެތޯ؟

<u>ޝާހިމަތު ދީނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން އަޅުގަނޑަށް އެކަން ކުރަން މަސައްކަތްކުރެވިދާނެ ކަމަށް.

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑުގެ 3 ވަނަ ސުވާލަކީ، ދެންމެ ވިދާޅުވުއްޖެ ރަނގަޅު ހިދުމަތެއް ތަރައްޤީކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސްކޮމިޝަނުން ނުދެވޭ ވާހަކަ. 2016 އިން ފެށިގެން ކަމަށް ސުޕަވައިޒަރީން ފެށިގެން މިއަދާ ހަމައަށް އައިއިރުގައި ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތައް ތަޖުރިބާކުރެވިފައި ހުންނާނެ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ތައްޔާރުކުރެވޭ އެހެނިހެން ޢަމަލެއް އެކަމާ ޓްރެއިނިންގްއެއް ޕަބްލިކް ސެކްޓަރ ސެކްޝަނުގައި ގޮތެއް ދިރާސާކޮށް ފެންނަގޮތުން ނުވަތަ ކުރިއަށްދާން ނިންމެވީ ކޮން ބޭފުޅެއް ކަމުގައިތޯ؟ ކަމަކާ ތި ޖަހައިން ހިމާޔަތްކަން މި ކަންކަން ބަޔާންކުރައްވާނީތޯ؟

ފާތިމަތު މުނާ ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! ކޮންމެ ކަމަކީ ވެސް ގޮންޖެހުންތަކާ ކުރިމަތިވާން ކަމެއް. އަޅުގަނޑުގެ މި ދިރާސާއަކީ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިނގަމުންދާ ގޮތް ދެނެގަތުން. އެހެންވީމާ، އިތުރަށް ކުރަން ހުރި ކަންތައްތައް ވެސް ދިރާސާކުރަން ޖެހިއްޖެ ހާލަތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭނީ ދިރާސާކުރަން. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުގެ ތަޖުރިބާއަށް ބަލާއިރު ފެށިފައިވާ އަޅުގަނޑަށް ހިތަށް އަރާ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މި ކަންކަން ތަނަވަސްކޮށްދެއްވަން ވެސް ކުރިއަށްދާނެކަން އިނގޭތޯ. އެއީ ހިދުމަތުގެ ފެންވަރު ތަނަވަސްކުރުމަށް ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ އިދާރާއެއްގައި ތަނަވަސް ކަރަންޓްއެއް ބޭނުންކުރަން އެބަޖެހޭ. ޓްރެއިނިންގް ކަރަންޓްއެއް ބޭނުންކުރަމުން އެއީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. މުވައްޒަފުންގެ އެ ހުނަރު އެހެނިހެން ދާއިރާތައް އެ މުވައްޒަފުންނާ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން އެ ކަރަންޓް، ޓްރެއިނިންގް ކަރަންޓް ބޭނުންކުރުމުގައި އެއީ އެ މުވައްޒަފުން ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެއް ގޮތް. ހަމަ އޮފީސްތަކުން އެ ޓްރެއިނިންގް ވެސް އަދާކުރުން އެ ޕްރޮފެޝަނަލްކަން އަޅުގަނޑުމެން ކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން. ދެން ހަމަ އާއްމުކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ޓްރެއިނިންގް ސެންޓަރު، ސިވިލް ސަރވިސްގައި މިހާރު މި ފަރާތް މި އޮތީ މެނޭޖް ބޭސްކުރާ ޓްރެއިނިންގް ސެންޓަރުގެ ދަށުން. މިއީ 2019 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން ވެސް، 2008 ވަނަ އަހަރު ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނުގައި. 2019 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން މިހާރު މި ފަރާތުން މެނޭޖް ބޭސް ޓްރެއިނިންގް ސެންޓަރ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ޓްރެއިނިންގް ސެންޓަރ ކޮލިޖެއްސާ ބޭސްވެ ގުޅިގެން ބައްދަލުވުމުގެ ކަމަށް ޕްރޮފެޝަނަލްގެ އަޅުގަނޑުމެން ފަރާތުން، ގާބިލް، ތަނަވަސް މުވައްޒަފުން ޑިވެލޮޕްކުރެވޭނެ ދެތި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން އެކަން. އެއީ މިހާރު މި މެނޭޖްކުރުން ޕްރޮފެޝަނަލް ހުނަރާ ބޭނުންކުރަނީ ކަމަށް ހިތަށްއަރާތީ ޕްރޮޑަކްޓިވް ބޭނުން. ކޮށްޗަކަށްކަން ހަމަ ސްކިލްއެޑްވަރޓޮކް އެކަ ޕްރޮޑަކްޓިވް. މިއާ ޕްރޮޑަކްޓިވް ހުނަރާ ބޭނުން އަޅުގައި ވެސް އޮފީހާ މާރސްޓަރސް ޖެހޭތީ، ހަމަ ޕޮލިސީ ވެސް ހަމަ ގިނަ ބޭނުން މިހާރު ހަމަޖެހިފައިން އެ ބަލަން. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ނަށްގެ އެ

ބޭފުޅުންގެ ކޮންފިޑެންޝިއަލިޓީ ހިމާޔަތްކުރެއްކަމެއް. ކޮމިޝަނަށް ހުރި ހިމާޔަތްތަކަށް، އެ ބޭފުޅުންގެ އިހުމާލަން ގޯސްކޮށް، ފަންނީ ހުންނަ ހުރި ހިމާޔަތްތަކެއް ކަމުގައި. އެހެންވެއްޖެއްޔާމު އަޅުގަނޑުމެންގެ އިންސްޓިޓިއުޝަނާ އަދި ދޭ އެގްރީމެންޓަކާ މި ކަންތައްތަކާ ވެސް އެ އެއްކޮށްލަން ބަލައިގެން އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕެނަލްތަކާ ވެސް އެގްރީމެންޓް ރެގިއުލަރކޮށް ކުރަނިވިއަހަރު ހުރިއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ، އެއީ މުވައްޒަފުންގެ ވެސް ގޮތުން ދެކެވިގެން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން.

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

މިނިސްޓްރީ އޮފް ސިވިލް، ޤާނޫނު ގަވަރމަންޓް އޮޑިޓަރ ކަމަށް އިސްތިއުފާއެއް ދީ ވިދާޅުވި އޭގެ ތަފާތުގައި އެ މަރުހަލާ ނިމިފަތޯ؟

<u>ރިޔާސަތު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ. ނޫން. ދެން އަޅުގަނޑު ކުރިން ވެސް ދަންނަވައިފިން އަޅުގަނޑުގެ ޕްރެސަންޓް ކަމެއް އޮތީއާ އަޅުގަނޑު އިސްތިއުފާދިނީ. އަޅުގަނޑު 1 އަހަރު ދުވަސް ތެރޭގައި އެ ތަނުގައި ބޭއްވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން އިނގޭތޯ. އެގޮތުގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑަށް ކުރެވުން ކަންތައްތައް ހަމަ ހިއްސާކޮށްދާނަން މި ސުވާލު ދަންނަވާލަ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު މިނިސްޓަރާ ޖައިންކުރި އިރު މިނިސްޓަރީގައި ބޭޒް ގުޅޭގޮތުން އެއްވެސް ސިވިލްބަޔެއް ނެތް އިނގޭތޯ. ދެ އިމާރާތެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަމުން ދިޔައީ. ސްޓެޓިކް ބެލްޓިންގެއްގައި ޖަހާލި ވޯކްސްޓޭޝަނެއްގައި. ދެ ތަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންނަށް އެއް ތަނަކުން މަޢުލޫމާތުތައް ނުނިއްކާމު މަސައްކަތްކުރަން ގޮތެއް ނެތް. އެހެންވީމަ އަޅުގަނޑު އެ ތަނަށް ގޮސް ވަނީ އޮފީސް 360، އެ ސިސްޓަމް ގާއިމުކުރަން ހުރިހާ މުވައްޒަފުންނަށް އެ ޑިޖިޓަލީގެ ނުވެ، އެ ސިސްޓަމް ގާއިމުކުރުމަށް ކަނޑައެޅި ބޯޓޯކޯލް ގެޓުވަން މުވައްޒަފުކުރުމުން އިންޓިގްރޭޝަން ހަމަޖެއްސާފައި މިހާރު ކާޑުގެ ތަނެއްގައި އިނދެގެން ވެސް އެ ބޭފުޅުންނަށް މަސައްކަތްކުރެވޭ ގޮތް ހެދީއިރުޝާދު އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް، މި ކަހަލަ ބައިވަރު ކަންތައްތައް އަޅުގަނޑު ކޮށްދިން. އެޗް.އާރު ހޮޅުބޮއެއް ވެސް ހަދައިދިން. އެ ހޮޅުބޮގެ ނަގިވާ ދެން ކޮށްދޭ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑު ވިސްނަވެވެސް، އަޅުގަނޑު އެޗް.އާރު ހޮޅުބޮ ހަދައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓަރީގައި ހުރި ކަންބޮޑުވުންތަކާއި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކަންކަން ކުރަން ހުރި، ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ދިރާސާކުރުން. ދެން ހަމަ އެއާއެއްކޮށް މިގޭ އިސްތިރާން ވެސް އަދި 2024/R-8 ގެ ގަވާއިދު ނަންބަރުން 5 ވަނަ މާއްދާގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ކައުންސިލްތަކަށް ފުލުތަރައްޤީ ހޯދަން ހުށަހަޅާ ޖެނެރޭޝަން ވަޒަންކުރާ ކޮމިޓީގައި މަސައްކަތްކުރިން. މިއީ މި ސަރުކާރުގެ ވައްކަރަ އެއްގޮތަށް ކައުންސިލްތަކުން

ޗެލެންޖްތައް ހަވާލުކުރުމަށް ބޭއްވުނު އެންމެ، ފުރަތަމަ ހިންގުނު މަޝްތޫރު. މި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ ހައިސިއްޔަތުން ހަމަ އަޅުގަނޑު ވަރަށް މަސައްކަތްކޮށްދިން. ދެން އެ މަސައްކަތާ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް 3 ރަށެއްގެ ކައުންސިލްތަކަށް ޗެލެންޖްތައް ވެސް ދޫކުރުވުން. މިވެސް ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީގެ ވަރަށް ބޮޑު ކާމިޔާބީއެއްގެ ގޮތުގައި ފާހަގަ ވެސް ކުރަމުންދިޔަ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، މި ކަހަލަ ބައިވަރު ކަންތައްތަކެއް އެބަހުރި 1 އަހަރު ދުވަސް ތެރޭގައި. އަދި މީގެ އިތުރުން އަޅުގަނޑު ދިޔަ އިރު އެ ތަނުގެ، އަޅުގަނޑު އެ ތަނަށް ޒިޔާރަތްކުރި އިރު 1 އަހަރުވެފައި އޮތް ތަނެއް އެއީ. އޭރު ވެސް އެ ތަނުގައި ޤައިދީންނެއް އުޅުއްވައިދީފައެއް ނެތް ސިވިލް ސަރވިސްގެ. އަޅުގަނޑު ވަނީ 3 މަސް ތެރޭގައި ފުރި ތަނުގެ ރިޕޯޓު ހަދައި، އެ ކޮމިޓީއަށް ހަދައިގެން ވަޒީރުގެ ތަފާތުވާ އެއްޗެހި ވަޒީރު ހުއްދަވި ކޮމިޓީގައި އިންދެގެން އަޅުގަނޑު 3 މަސް ތެރޭގައި އެ ފުރި މިނިސްޓްރީގެ ޚާނިގަނޑު އެކުލަވާލައި، މެންބަރު ފުރިހަމަކޮށް، އެ ތަނަށް ދޫކޮށް ހަމައަށް އަޅުގަނޑު މި އައީ އިނގޭތޯ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުއަރުވާނަން ހިތަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ސިނާނަށް.

<u>ހިތަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސިނާން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

السلام عليكم. އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް އާދަޔާގެ ސުވާލެއް ކޮށްލާނަން. ސިޔާސީ ފިކުރުން އެއްކިބާވެ މަގާމުގެ ވާޖިބު އަދާކުރުވުންކަމުގެ ކިހާ ދުރަށްކަމެއް އެބަ އޮތީތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ފާތިމަތު މުނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑަކީ ދެން އެއްވެސްވަރަކަށް ސިޔާސީ މީހެއް ނޫން މިހާރަކަށް ވެސް. އެކަމަކު ވެސް އަޅުގަނޑަކަށް މިހާރު އެހެން އަޅުގަނޑު މި އަންނަނީ ޒިންމާ ސިޔާސީ މަގާމަކަށް ކޮންމެގޮތެއް ވިދާޅުވެ. އެއީ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްގެން މި ދަނީ ވެސް އެހެންވީމަ. އެކަމަކު ވެސް އަޅުގަނޑު ބަލާނަން އަޅުގަނޑުގެ ނަޒަރުކޮށްލިޔަކާ އެއްކޮށް މަސައްކަތްކޮށްކަން، ދެން މި މަގާމަށް ގާއިމު ވެސް އަޅުގަނޑަށް އެނގޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޮޑުވެރިގައި އެންމެން ބައިވަރު ޒިންމާތަކެއް. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގަވާއިދުން ގާނޫނުގެ ތެރެއިން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމުގައި އެއްވެސް ފަދަ ސިޔާސީ ނުފޫޒުތަކެއް ނެތް. ދެން ހަމަ ނަޒަރުކޮށްލިޔަކާ އެކީގައި އަޅުގަނޑު މަސައްކަތްކޮށްދޭނަން ވާހަކަ ދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ކޮޅަމާފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހިމްދީދީއަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ކޮޅަމާފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހިމްދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. މަރުޙަބާ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އާންމުކޮށް ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުންނާ ދޭތެރޭގައި ރައްޔިތުން ދެކެނީ އެހާ ޕޮޒިޓިވް ނޫން. ކަމަނާގެ ވިސްނުމުގައި ކޮބައިތޯ، ތަޖުރިބާގައި ވެސް ކޮބައިތޯ އަސްލު ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއަށް ފުރުވާލެވޭ، މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުގައި ވަގުތު ހޭދަކުރަނީ، ޕްރޮޑަކްޓިވް ބައެއް ގޮތްގޮތުގައި ނުވާ މައިގަނޑު ސަބަބަކީ ކޮބައިތޯ؟

ޒާހިދާ މުނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ތަޖުރިބާއަށް ބަލާ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާމު އިނގޭތޯ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ލިބޭ ރަނގަޅު މަސައްކަތަށް، ކުރިއަށް މަސައްކަތަށް އަނގަ ބަދަލުން ވެސް. ހަމަވެސް، ބައެއް ކަހަލަ ކަންތައްތައް އެބަ ދިމާވޭ. އަޅުގަނޑުމެންގެ އުސޫލު ވެސް ބައެއް ކަހަލަ ކަންތައްތައް ތަންފީޛު. މިހާރު ސިވިލް ޕޫލް ބަދަލު، އެންމެ މިސާލެއް ނަގައިފިނަމަ. ސިވިލް ޕޫލް ބަދަލު މިސާލަކަށް ބޮޑު ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ އަދި ޗުއްޓީގައި މުވައްޒަފުކޮޅު ބަދަލުން. އެ ބަދަލުން އެހާ ގަޑިއަށްއުނުވާ ހެނދުނު 8 ޖަހާއިރަށް އަންނަކަން. އެކަމަކު 8:30، 9 ޖަހާއިރަށް ގެޖެހިގެން ވެސް އެބައާދޭ. އެކަމަކު އެ ބަދަލުން އެބަ މަސައްކަތްކުރައްވާ 4، 5، 6 ޖަހަންދެން ވެސް. ދެން ޕޮލިސީ އަވަސްކޮށް އެބަ ބަދަލުވާ ބަޔަކު ހާލަތްތަކުގައި. މިއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިމަތިވާ ކަމެއް. މިކަން ރަނގަޅުކުރުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ބަދަލުގެ ޕްރޮފެޝަނަލް ވެސް ދެއްވާފައިވާކަން އަޅުގަނޑުމެން އެއް ކަމަކަށް ފާހަގަކުރަމާ. ދެން ހަމަ އެހެރިގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ސްޓްރެޓަޖިކް ޕްލޭން. ސްޓްރެޓަޖިކް ޕްލޭންގައި މަސައްކަތްކުރައްވާ ބަދަލުތަކުގެ ސްޓްރެޓަޖީން ހަމަ ކޮންމެހެން ވެސް ރަނގަޅުކުރަންޖެހޭ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަ. ދެން ޕްލޭންގައި މަސައްކަތްތަކުގެ އިތުރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ސްޓްރެޓަޖިކް ޕްލޭން މި އަޅުގަނޑުމެންނަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ސްޓްރެޓަޖިކް ޕްލޭނުގައި އެ ބަދަލުގެ މަސައްކަތް ހިނގަނީ ސްޓްރެޓަޖިކް ބޭނުންވާގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޕްލޭނުތަކުން އިސްކަމެއް. އެހެންވީމާ، އެއީ ވެސް ރަނގަޅުކުރެވޭދޯ ނޫން. ދެން މިހާރު ކަމަކީ ގޮތްގޮތަށް އައިފަ އެންމެ ވަކްކަން ހުރިހާ ބަދަލުތަކަށް ވެސް ބިލުން އެ މަސައްކަތްތަކުގެ ވެސް އެބައާދޭ. އެހެންވީމާ، ވަރަށް އެހެން ކަހަލަ ސިސްޓަމެއް ވެސް އެބަ އޮތް.

އެހެންވީމާ، މި ކަންކަން އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ރަނގަޅުކުރަން ވެސް. މިއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ މި ސިސްޓަމުގެ ތެރެއިން، އުސޫލުގެ ތެރެއިން ވެސް ރަނގަޅުކުރެވިދާނެ ކަންކަން. ހަމަ އެއާއެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމިއްލަ އެޖެންސީ، ސުޕަރވައިޒަރީ ލެވެލްގައި މަސައްކަތްކުރުމަށް އިތުރު ވެސް، މެނޭޖީރިއަލް ލެވެލް ވެސް އަދި އެހެން ލެވެލްއެއްގައި ވެސް މަސައްކަތްކުރުމަށް އިތުރު އެ ބޭފުޅުންގެ އަމިއްލަ އެޖެންސީ އެ މިންގަނޑު ތެރޭގައި މަސައްކަތްކުރަން ވެސް އާދަކޮށް އެ ކަންތައް ދަމަހައްޓަންޖެހޭނީ. އަދި ފުރަތަމަ ޕްރޮބޭޝަން ތެރޭގައި އެ ބޭފުޅުންނަށް އެ ދޭ ޓްރޭނިންގތަކުގެ ތެރޭގައި މި ތަނުގައި އޮތް ކަލްޗަރއާއި ކޯޑްއޮފް ކޮންޑަކްޓް ދަނެގަތުން، އެ ބޭފުޅުންނަށް ހިއްސާކުރެ، އެ ކޮންޑަކްޓާ ބެހޭގޮތުން ހޭލުންތެރިކަން އުފެއްދުމަށް އަޅުގަނޑުމެން. އެ އެގޮތުން ވަރަށް ފުއްދުން ހުރި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހުރި ގޮތްތަކެއް އެބަވޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޙައްމަދު. އަޅުގަނޑު، މިހާރު އަޅުގަނޑު ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، އެންމެ ފުރަތަމަ ވެސް އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިތްހަމަޖެހި، ދެން ހަމަ މިހާރުން މަސައްކަތް ކުރަން އަޅުގަނޑު އިނގޭތޯ. ފުރަތަމަ ދެން ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނަށް ވެސް ހަމަ ދަންނަވައިލަން ބޭނުންވޭ، މިހާރަކީ އަޅުގަނޑާ އެކުގައި ވަރަށް ގާތުން ވަނދުން މަސައްކަތްކުރި ސިޓިޒަން. ދެން ހުސްނާ މި ރިޕޯޓްގައި ބެހޭ މަސްދަރުތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ހިންގައިދެވޭ އެ މިނިސްޓްރީގެ ޕްރޮކިއުމަންޓްގައި ވަރަން ބޮޑަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރި މީހާ. އެހެންވީމާ، އެ ކަމަށް ހަމަ ވަރަން ޝުކުރުއަދާކުރަން. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، މީހާ ދެން މި ވަރުގެ މައްސަލަ ކުރިމަތިވީމާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަން އެބާ ވެސް ވޭ. އަޅުގަނޑު މީހާ ކޮންމެއް ބޭނުންވާ ދެ ސުވާލެއް އެބަ އޮތް. އެއް ސުވާލަކީ، އަޅުގަނޑަށް ފެނިގެން ހިނގައްޖެ ދުވު މުއްދަތެއްގައި އަޅުގަނޑުމެންނާ އެއްކޮށް ރޭވިގެން މަސައްކަތްކޮށްފައި ވަރަން ޕާސްޕޯޓް ދޫކުރި، ހަމަޖެ ތަނަކަށް ބަދަލުވެގެން ދިޔައީއްޔާ. އެއީ ކޮން ކަހަލަ ވިސްނުމެއްގައިތޯ އާރާ ބޭނުން ތަންތަނަށް ބަދަލުކުރަމުން އެ ގެންދިޔައީ؟

ފާއިޒާ މުނާ ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ފުރަތަމަ ވެސް މެންބަރަށް ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރުދަންނަވަން ދެއްވި ބަސްދޭހަށް. އަޅުގަނޑާ ދޭތެރޭ މި ޒިޔާރަތްކޮށް ދީ ވިދާޅުވި ބަސްތަކަށް އިނގޭތޯ. ދެން ދެވަނަ ކަމަކަށް މި ކުރުއްވި ސުވާލު، ކީއްވެގެންތޯ. އަޅުގަނޑުމެން މާލެ އައިސް މި ތިބޭނީ ކުއްޔަށް އިނގޭތޯ. އެކަމު އަޅުގަނޑު ދިރާސާ ކުރަމުންދިޔަ އިރު ކުއްޔަށް ހުރީ އިތުރު، އޮފީސަކީ ދެފްލޯރުގައި މަސައްކަތްކުރާ އިތުރު ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުސާރަ މި އޮތީ ގޮތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އެނގޭ. 4000، 5000 ރުފިޔާ، ނޫނިއްޔާމު އެންމެ ގިނަވެގެން 8000 ރުފިޔާ ގެއަކަށް ގެންދަން މި ތިބޭނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ބެލީ ކޮންމެ ކޮށެއް ނިސްބަތުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ޕްރޮފެޝަނަލާ އެޕީގައި އެ ލިބޭ އިންކްރިމެންޓެއް ވެސް ލިބޭތޯ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުގެ މަސައްކަތުން އަޅުގަނޑު ހަމަ ކޮންމެ މަޤާމަކަށް ވެސް، އެ އިންޖިނިއަރު ޕްރޮފެސަރުން ކޯސްގެން، އެޕްލައިކޮށްގެން، ހަމަ ކޮންމެ ސްޓެޕަކަށް ގޮއްސަ މި އިނީ. ހަމަ ސަބްޖެކްޓިވް ގުޅުގުޅުން ސަބްޖެކްޓްގެ މަގާމަށް. ހަމަ އެ ދެން މުސާރައިގެ އިންކްރިމެންޓަށް އަޅުގަނޑު ބޭނުން ބެލީ އެއީ. ހަމައެކަނި މިނިސްޓްރީގައި އަޅުގަނޑު ވަރަށް މަސައްކަތްކުރާ ހިތްވި ގޮތެއް. އެ ގޮތުން ދާނަން އެއްގޮތަށް ވެސް ބޮޑުވެއް ނުން. އެކަމަކު ވެސް މި ދެންނެވިހެން ޖެހުނީހަރަކަށް ވީމާ އެ ދެބަސްވުން އިންކްރިމެންޓަކާ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑު އެބަ ބަލަން. ދެން ކޮބާ މިނިސްޓްރީތަކު ވެސް އަޅުގަނޑު ހަމަ އެހާ ބޮޑެތިވެގެން މަސައްކަތްކުރި ގޮތެއް. ކޮބާ މިނިސްޓްރީތަކު ވަރަށް ރަނގަޅު ކުރިއަރާލައި ވެސް އޮތް ގޮތެއް. އެކަމަކު ވެސް މި ދެންނެވިހެން، މި ސަބަބަ ހުރި އަޅުގަނޑު އެހެން ވެސް ބޮޑުވީ އިނގޭތޯ.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަދި މިއީ އެންމެ ފަހު ސުވާލު އަޅުގަނޑު ކޮށްލާނަން. ދެން އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ، އަޅުގަނޑުމެންނާ އެކު އުޅެން އިތުރު މުސާރައާ ވަރަށް ބަޖެޓެއް، ހަމަ ދޭހާ ކޮންމެ ކަމެއްގައި ހަމަ މަސައްކަތެއް ވަރަށް ބޮޑަށް ކުރަމުން އަންނަ، ޚާއްސަކޮށް ވަރަށް ގިނަ މީހުންނާ އެކުގައި، ވަރަށް ބޮޑު ބުރަކާ އެއްކޮށް ހަމަ އެކި ދާއިރާތަކުގައި މަސައްކަތްކުރި މީހުން ގޮތުގައި ފާހަގަކުރެވޭ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، މިއަދު މި ހިސާބަށް އައި އިރު މި ވަރަށް ގިނަ ތަންތާނގައި މަސައްކަތްކުރުވުމުގައި މުސާރަ މަގާމުގެ އެއްވެސް ނުކުތާއެއް، އެއްވެސް ކަމެއް ދަށުގައި ހުރި އެއްވެސް ސްޓާފުކަން އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ކޮށްފައި އޮންނަނީތޯ؟

ޗާޖިމަތު މުނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ރަނގަޅު، ވަރަށް މުނާސަބަށް ވަޒީފާއެއްގައި ކުރަންޖެހޭ ކަހަލަ ސުވާލެއް ކަންނޭނގެ. އަޅުގަނޑު މި ވަގުތު މި ހިތަށް އިސްތިއުފާ ދޭން ދިޔައީ. އެކަމަކު އަދިވެސް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ފުރުޞަތު ދޭކަމާ އެކުގައި ބަލާނަން ހަމަ. އަޅުގަނޑުގެ ސަރވިސް އެއްޗެހިކަން ވެސް ގަބޫލުކުރާ ކަމެއް ނޫން މިހާރު އަނިޔާވެރިވުން. ނުރައްދުވުން ކަމެއް ކުރަން. އެ ޢަހުދަކީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް އެއްވެސް ކަމެއް ކުރުން. 2005 ވަނަ އަހަރު އަޅުގަނޑު މުއައްސަސާތަކުން ފެށި. ފެށި ތާރީޚުން 2025 ވަނަ އަހަރާ ދެމެދުގައި އަޅުގަނޑު މި ހިތި ސިފައިން ސަރވިސްގައި. މިހާރު؛ އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ގިނަ ތަންތަނުގައި މުއައްސަސާތަކުގެ އިތުރު އިންޒިބާތުން ފުރަތަމަ މަސައްކަތް ތަޖުރިބާ މުއައްސަސާތަކުން ދެއްވާ މިހާރު. އަޅުގަނޑަށް ފުރިހަމަ އެއްޗެއްސެވުގެ މަޤާމު 8 އަހަރުވަންދެން މިޒާޖު ކަމުދާގޮތުގައި މުއައްސަސާތަކުން. އެހެންވީމާ، ފުރިހަމަ އެއްޗެއްސެވުގެ މަޤާމަށް ފުރިހަމަ ކާމިޔާބުކުރަ އެ ތަނެއް. މި ހުރިހާ މަޤާމެއް އަދާކުރި އިރު ވެސް އަޅުގަނޑު ނިންމާނެ އެއްވެސް ބޮޑުތަކަކަށް ވުރެ އަޅުގަނޑުގެ މަޤާމުގެ ނުހުރި ބަދަލުކުރަންޖެހެން ނުނިމޭ ނަމަވެ ގޮތުގައި އެއްވެސް ކަމެއް ކޮށްދީ. ރައްޔިތުންނަށް ވަކިހާލެއް ދިމާއި ނުކުރަނީ. އާއިލާގެ މިހާރު ވަކިހާލެއް ދިމާއި ނުކުރަނީ. ސަލާމަތް ގޮތުގައި ދުރުގަޔާގެ މުދަލުގެ އެއްވެސް ކަމެއް ކޮށްދޭ ނުކުރަނީ އެ މުއްދަތުގައި އަޅުގަނޑު މުއައްސަސާތަކުގެ އިތުރު. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުގެ އިސްކަން ޢާންމުކުރި އެ ކުރާ މުއައްސަސާތަކުން އެ ދިޔާރާއަކަށް ބޭނުންވާ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން އެ ކުރަން ބޭނުންވާ މުއައްސަސާތަކާ ހިސާބަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އޮތީ ވެސް، ދޭން ފާހަގަކުރެއްވީމާ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލާނަން. އަޅުގަނޑަށް އޮތް ހައްސާސް މިނިސްޓްރީގައި އުޅުން އިތުރު ސުޕަރވައިޒަރ އަރައިގެން އެކިއެކި އަމުދުތަކުގައި ހިނގި ޕްރޮފެޝަނަލްތަކުގައި ހަމަ ގެއް. އަމުދުގައި ބޭސްފުގެން އެ ޕްރޮފެޝަނަލްތަކުގައި ވެސް މުއައްސަސާތަކުގެ. އެހެންވީމާ، މިކަހަލަ ބައިވަރު މުއައްސަސާތަކުގެ އަޅުގަނޑު ކޮންތާކު ހުންނާނެ. މިއިން އެއްވެސް ކަމެއްގައި، އަދި ޕްރައިވެޓްސެކްޓަރގައި މުއައްސަސާތަކުން އިތުރު ވެސް އަޅުގަނޑު ނުހުންނާނެ މި ދެންނެވި ކަހަލަ އެއްވެސް ރަމްޒެއް ކޮންތާކު. ދެން އެއީ އަޅުގަނޑު ވަރަށް ފުރުޞަތު ދޭ ކަމާ އެކުގައި ބޭނުންވާނަން ވާހަކައެއް. އަޅުގަނޑު ނިންމާނެ މިހާރު އަނިޔާވެރިވާކަށް. އެ ހަމަ ޢިނާޔަތް އުސޫލުގެ ތެރެއިން އެކަން ކޮންތާކު ޢިނާނީ. އެކަމަކު މިހާރުގެ ޓެކުނޯ ގެއްލުވައިލެވޭ ކަމަށް ފެއްޓެއްސާ ވެސް، އެކަމަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ހިނގާނީ އުސޫލުތަކުގެ ތެރެއިން އެކަން ކުރުވާން ރަނގަޅު ގޮތަކަށް ކޮންތާކުގައި.

<u>ކާފު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝަހީމު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

މުން، އަޅުގަނޑަށް ސަޕްލިމެންޓަރީއެއް، މިހާރު މުސާރައަށް ފުރަތަމަ އެނގޭތޯ ބަހައްޓުމުގެ މަޖިލީހުގެ މި ކޮމިޓީއަށް މަޢުލޫމާތު ދޭއިރުގައި ދޮށްޖެހޭނީ ހަމަ ސީދާ ތެދު މަޢުލޫމާތުކަމާއި، މިކަމުގައި އެއްވެސް ޤާނޫނީ ހުރަހެއް، ދޮގުކަމުގެ ހުންނާނެކަން. އެއީ އެކަން އޮންނަ ގޮތްކަން އެނގޭތޯ؟

ޗެއަރމަން މުނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއްވެސް ވަރަކަށް ދުވަހަކަށް ނުދިން. ދެން އެކަމަކު މިހާރު މައްސަލައެއް ޖެއްސަވައިފައިވާ އަޅުގަނޑަކަށް ނޭނގޭ. ދެން މިހާރު ހިތްހަމަނުޖެހޭ ކަމެއް އޮތްކަމުގައިވާނަމަ އެ މިހާރު އޮތުރުވާން ކަންތައްތަކުގެ އެކަހަލަ ކަމެއް. އެކަމަކު އަޅުގަނޑަކަށް އެނގިގެން އަޅުގަނޑު އެއްވެސް މުއައްސަސާއެއްގައި ހުންނާނެ އެ ވަރުގެ ކަމެއް ކޮންފަރި.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންވީމާ، މުނާ މި ބުނަނީ މުނާ ހަމަ ވަރަށް ޚާއްޞަ ކަމަކަށް ކޮމިޓީއަށް. އެއްވެސް އެ ވާލު ކަމެއް ދުވަހަކު ވެސް ކޮންފަރި ހުންނާނެ ކަމަށް މަގާމުގެ ނުކުތާއެއް ބައްދަލުކުރުމުގެން. އެހެންނޫން؟ ވިސްނައި އޮތް ބާރެއްގެ ދަށުން. އެހެންނޫން؟

ޗެއަރމަން މުނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ!

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ތިޔަ! އާދޭ! ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެބަ އޮތްތޯ ފެނަކައަށް އެއްވެސް ސުވާލެއް ނޫނީ ކަމެއް ސަޕްލިމެންޓަރީއެއް؟

ޗެއަރމަން މުނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ސުވާލެއް ނެތް. އެހެންވީމާ ދެން ހަމަ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރުވެރިވަން. ހަމަ އަޅުގަނޑު އެއްމިދުރުކަން މިފަދަ ފުރުޞަތެއް ލިބިއްޖެއްޔާމު އަޅުގަނޑުގެ ކޮންޓްރިބިއުޝަން، އަޅުގަނޑުގެ މިކަމުގެ ގާބިލުކަން ހުރި މިންވަރެއް އަޅުގަނޑުމެން ނުދަންނަވާނަން. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަކީ ގަބޫލުކުރާ އަޅުގަނޑުގެ ގާބިލުކަން ހުރިކަން. އެއީ ތަޢުލީމާއި ތަޖުރިބާއަށް ބަލާ އިރު 20 އަހަރުވަންދެން ސިފާ މި ދާއިރާގައި މަސައްކަތް މި ކުރަމުން. ރިސަރޗްގެ ބެކްގްރައުންޑް ކަމަށް ބެލިޔަސް، ތަޢުލީމީ ގޮތުން ވެސް ހަމަ މި ދާއިރާއިން ތަޢުލީމު ހާސިލުކުރުމުގައި މި އޮތީ އެހެންވީމަ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މުޙައްމަދު ޒާހިރާގެ އިބްތިދާޢީ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ނިންމައިލުމުގެ ކުރިއަށް އާދޭ!

މުޙައްމަދު ޒާހިރާގެ ފުރުޞަތު އިބްތިދާޢީ ނަޒަރުތަކާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޙްތަރަމް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް. މަރުޙަބާ ޗެއަރ. މެމް. އާދޭ! އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލު ހަމަ މި ކުރިޔަކަށް ނިންމީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ނަޒަރު މުޤައްރިރު ހަމަ އެއްސުވާ ސުވާލެއްގެ ތެރެއިން މި އެންމެނަށް ކުރިއަށް އިނގޭ. އެ ޤާނޫނުން ވެސް ލާޒިމުކުރާ ހަމަ ވަރަށް އަވަހަށް ބަދަލުވެ ވާހަކަ ތަންތަނުން. މާލީ ދެން އަޅުގަނޑު ކުރެވޭ ސިޔާސަތު ބަޖެޓުހިމަނައިދީގެން ގޮތުގައި ލުއިގޮތެއް 60% ވަރަށް އަމާޒަށް ގެނެވޭ ލަފާކުރެވޭ މި ވަނީ 1 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއައްސަސާގެ ތަރުތީބު ރިފޯމްކުރަން ވާގޮތަށް. ޓީމާ ދެން އަޅުގަނޑަކަށް ޓީމުގެ އެހެނިހެން ގޮތެއް ވިދާޅު. މި ވަޒީފާއިން ވަކިވެގެން ކުރާނެ ގޮތެއް ވިދާޅު އިނގޭ. އެއީ އެންމެ ފަހުގެ މި ޖުމްލަކަށް ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓްރީ އޮފް ސިވިލް ގަވަރމަންޓް ޕޮލިސީ ޖަރީދާ ފިޔަވަޅު ކަމަކާ އެއްބާރުލުން އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ 60%އާ އިނގޭ. ނަމަވެސް، ކޮންމެއަކަސް ވިޔަފާރީގެ ޒަރޫރީގައި އެހާ އަދަދެއް ޝަރުޢީ ތަކެއް އަންނަން މި ޖެހޭ ބަޖެޓުގައި މުސާރައާއި ބޭނުން މިތި މި ބޮޑުސާފުގައި މި ވަނީ. މާލީ ދަރިއެއްގެ ހާލަތު ހުންނަ ގޮތުން އެ ވަގުތު އާމްދަނީއަކުން ދެކޮޅުހަދައިގެން، އެހެން ވެގެން ދެން ގަވަރމަންޓް ބަޖެޓުކުރަން ހަމަ ކޮންމެ ދުވަހަކު، ކޮންމެ އަހަރަކު ހަމަ އިންތިޚާބުވަން ވެސް މި ދަނީ މަސައްކަތް. ހަމަ ދިރިއުޅުމުގެ ހަރަދު މިހާރު އަދި ޚަރަދު އެއްކަލިގެ އަދި ބޮޑުވަމުންދާ ވަރަކަށް މި ދަނީ މަސައްކަތް. އެ ދެން ގަވަރމަންޓް ބަޖެޓުކުރެއް. ދެން އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ބަޖެޓުކުރުމަށް މިއީ ކޮމިޝަނަށް މި އެއްއަހަރުދުވަހީ 5 އަހަރަށް ބަޖެޓުކުރުމަށް ލިބިދޭ އިނގޭ.

ކޮމެޓީތަކުގައި ހަމަ އެ ދިޔަ މުސާރައިން ދެކޮޅުވެރިވެގެން، ހަމަ އެފަދަ ބަދަލެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން ހިނގައިދާނެހެއްޔާ ކިޔައިން އޮތް ހަމަ 1 އަހަރުދުވަސް ތެރޭގައި؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ފާތިމަތު މުނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ދެންބަލު އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރީ އާދެ އޮފިސަރު ރޯލްގައި މަސައްކަތްކުރި އިރު. އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ބަދަލުވީ ގއ. އަތޮޅު އޮފީހުގެ ސްޓޯރކީޕަރ މަގާމުގައި ހުރެފައި، 2 އަހަރުވީ ތަނާހުން އަޅުގަނޑު ޑިރެކްޓަރ ކޯސް ދިޔަސް މާލެއިން އިނގޭތޯ. ދެން އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ކޮންމެހެން ވެސް ތަރަކުން ނުހުރޭ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ މާލެ ބަދަލުވާން ޖެހުނީ. ދެން 2 އަހަރާއި ކޮންމެވެސް ދުވަސްކޮޅެއް ވާން. ދެން ޑިރެކްޓަރ ނިންމައިލާފައި އަޅުގަނޑު ޗޭންޖުކުރީ ހޯމް މިނިސްޓްރީއަށް. ހޯމް މިނިސްޓްރީގައި ވެސް ދެ އަހަރާއި ދުވަސްކޮޅެއްހާއިރުގައި އަޅުގަނޑު، ދެން ދެން ވަރަށް ކުޑަ ވާން މުސާރަ. 6000، 7000 ގެއަށް ގެންދަން ދިޔައީ. އެހެންވީމާ، ދެން ހައުސިންގ މިނިސްޓްރީއަށް ބަދަލުވީ. އެއީ ހައުސިންގ މިނިސްޓްރީގައި ވެސް 2 އަހަރާއި ދުވަސްކޮޅެއް ވަންދެން އަޅުގަނޑު މަސައްކަތްކޮށްދިން. އޭގެ ފަހުން އަޅުގަނޑަކަށް ދެން ޑިރެކްޓަރ ޕްރޮމޯޝަން އަޅުގަނޑަށް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ގޮތަށް އުޅުނީވަރު ވި ހިސާބުން އަޅުގަނޑު ދެން އެހެންނަމަ ބަދަލެއް ނުވަން. 8 އަހަރުވަންދެން މިޔާ ކައުންސިލްގައި ވެސް މަސައްކަތްކޮށްފައި، ދެން މިހާރު އެހާވަރަކަށް ކޮންމެހެން ސަލަރީއަކަށް ނޫން. ދެން މި ދެންނެވި އަޅުގަނޑު ހިއްވަރުން، ވަޒީފާގެ ކުރެ މުސާރައެއްގައި އުޅުނީ، މާލޭގައި ދިރިއުޅެންޖެހުމާ ވެސް އެކީގައި. ދެން ސިޓީ މިނިސްޓްރީގައި ވަން އިރަކު ވަންދެން އަޅުގަނޑު މަސައްކަތްކޮށްދިން. ދެން މި ދެންނެވިހެން ފުރުސަތެއް ކަންތައްތަކެއް ހުރިމަ އަޅުގަނޑު ރަނގަޅު ގޮތަކަށް އިސްތިއުފާދިނުން ކަމަށް ގަބޫލުކުރައްވާތީވެ އަޅުގަނޑު އިސްތިއުފާދިނީ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޝަރުގުވެރިކަން ބަޔައްޓައިގެން ވަޑައިގެން ދެއްވީތީ. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓުން) السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ. އާދެ! ގއ. އާމިނަތު އުއްމުކުލްސޫމާ / މޫނިވަރިބު ހައުސް، ސ. މަރަދޫ. އިންޓަރވިއުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެން ދެއްވީތީ. ދެން ސިވިލްގައި އެބަހުރި ވަރަށް ތަޖުރިބާކާރ ގއ. އާ ބޯހާ ގުޅުން. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ހުރާސާ ބައިތަކެއް ދެއްވާ. އެކަމަ ފުރުސަތު ދީ މި ބޭފުޅުން ބައެއް ސުވާލުތަކެއް ކުރައްވާނެ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ކުރިއަށްގެންދަމާ!

އާމިނަތު އުއްމުކުލްޘޫމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ނަމަކީ އާމިނަތު އުއްމުކުލްޘޫމް. އަޅުގަނޑު މިއީ އައްޑޫއަތޮޅު މަރަދޫއަށް އުފަން، އެކަމު މުޅި ޙަޔާތުގެ ބޮޑުބައި ދިރިއުޅުނީ އަދި މާލޭގައި. ދެން އަޅުގަނޑު މަސައްކަތަށް ބަލާ އިރު އަޅުގަނޑު ސިވިލް ސޮސައިޓީގައި ވަރަށް ގިނަ ދުވަހު މަސައްކަތްކޮށްފައި ވާނީ. އަޅުގަނޑު އެންމެފުރަތަން އަދާކުރި ވަޒީފާގެ ކުރީގައި އަޅުގަނޑު މުޅިން ވެސް ސިވިލް ސޮސައިޓީގެ އެކި މަގާމުތަކުގައި. އެންމެ ދަށް މަގާމުން ފެށިގެން ފުރޫވަރަކަން ސީނިއަރ މަގާމުތަކާ ހަމައަށް މަސައްކަތްކޮށްފައިވާނީ. ދެން އަޅުގަނޑު ތަޖުރިބާ ހާސިލުކޮށްފައިވާނީ ޕްރޮކިއުރމަންޓާއި ފައިނޭންސް. އޭގެ ފެކްޓަރީ އެކައުންޓިންގ، މާކެޓިންގ، ބިޒްނަސް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން، ޕްރޮޖެކްޓް މެނޭޖްމަންޓް ހިފުން. ދެން އަޅުގަނޑެން ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި އަޅުގަނޑެން މި ދާއިރާގައި ސިވިލް ސޮސައިޓީ ދާއިރާގައި، ހިންގުމުގެ ދާއިރާގައި 10 އަހަރަށްވުރެ ގިނަ ދުވަހު މަސައްކަތްކުރެވިފައިވާތީ އެކި މަގާމުތަކުގައި ހިންގުމުގެ ވެސް. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ފުވައްމުލަކު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝިނާނަށް.

ފުވައްމުލަކު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝިނާން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ކަމަނާއަށް މި މަގާމު ލިބިއްޖެ ނަމަ، ވަރަށް ގިނަ އެސް.ޓީން ވަރަށް ޓެންޑަރުތަކަން ކަރުދާސްތަކުން މަސައްކަތްތަކާ ކަމަކަށް ވާހަކަދައްކާތީ. އެހެންވީމާ، މި ކަމަށް ބަލާ ގެންވިދާނޭތޯ؟ ނުވަތަ ގެންދިއުމުގެ ނަމަ ގެންނާނެ ގޮތަކީ ކޮބައިތޯ؟

އާމިނަތު އުއްމުކުލްޘޫމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު، އެސް.ޓީންނާ ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރާނީ އެސް.ޓީންނަން ދިމާވާ ތަޙްޤީޤަކީ ކޮބައިކަން. އެސް.ޓީން އެ ހަދަރުކުރުންނީ ޕާއުވެގެން ދޮބައިވާ ގޮތަށް ބާރުން ފުރަތަމައިނުން ވެސް އެ ބޮޑުމިނަށް ވާހަކަދައްކާއިރުގައި އެ ބޮޑުވަނީ މަސައްކަތާ ދޭނެ ގޮތަކީ ބޮޑުވެ، އެކަމަށް،

ގެންނެވުމީ އެ ބޯޑުން ނިންމަން ދިމާވާ ދަތިތައް އޮޅުންފިލުވައިދެން އެއަށް ހަރުދަނާވާނެތީ މަސައްކަތްކޮށްދެއްވާނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ކާފު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝަރީފަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ކާފު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޙައްމަދު. އަޅުގަނޑު ކޮންފަދަން ބާރުންތޯ ސުވާލަކީ، ރާއްޖޭގެ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ބޮޑު އާބާދީ މި އޮތީ ތަންތަނުގައި. ހާއްސަކޮށް ކައުންސިލްތަކުގައި. އޮންނައިރުގައި މި ކައުންސިލްތަކުގައި މަސައްކަތް ކުރާ ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުންނަށް މި އެކިރޭންޖްތާ ޚިދުމަތްތަކާއި އެއްކޮޅަށް ނުލާ، މަސައްކަތްކުރަން ޖެހުމުގެ ނަތީޖާއެއް ގޮތުން މި ފެންނަނީ އެ މީހުންގެ މި ސިޔާސަތާ އެއްކޮޅިގައި ވެސް ވަރަށް ބޮޑެތި މާލީ ބޮޑެތި މައްސަލަތައް ހުންނަނީކަމުގައި، ތަފާތު ރައްޔިތުންނަށް ފުރުޞަތުތަކުން ޚިދުމަތްތައް ލިބުމަށް ވެސް ބަލާބަލަން ނުފުރުސަތުދީފު ކަމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ފާހަގަކުރެވިފައި އެބަހުރި އޮޅުން ބިރުބޮޑުވާކަމުގެ މިގެ ކުރީގެ އަހަރުތަކުގެ ތަޖުރިބާ ވެސް. އެހެންވީމާ، މި ކަމަށް ނިމުމެއް އަންނަން ކޮންކަހަލަ މަސައްކަތްތަކެއްތޯ ކުރައްވާނީ؟ މި ކަހަލަ ޖާގަތްތަކާ ތަންކޮޅެއް ތަނގަޑަން މިކަން ބަދަލުވާނެތީ ކަމަށް ފެންނާތީ. އެހެންވީމާ، ކޮބައިތޯ އެކަމުގައި ގެންދެވޭ ސިޔާސަތަކީ؟

އާމިނަތު އުއްމުކުލްސޫމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ފުރަތަމައިން ވެސް މަސައްކަތް ހުރި ދިވެދިމާލުން އިންސްޓިޓިއުޓް ގެންނަނީ ކޮބައިތޯ މަސައްކަތް ހުރި ދާއިރާތަކަކީ، ނުން ކައުންސިލްތަކާ. ދެން ފުރިހަމަކޮށް ކާކުރީ، ފުރާނަގެ ބަދަލުގައި. ފުރާނަގެ ދަރުން އަހަރަކު ނުނިމި ކާމިޔާބުވުމުގެ ތަރައްގީގައި ކިރިޔާމުގެ އެ އިންސްޓިޓިއުޓް ބައްލަވާފައިން މަސައްކަތްކުރާ. ކޮންމެ ކައުންސިލަކީ ތަފާތު ކައުންސިލްތަކެއްތޯ، ކައުންސިލު އިދާރާތަކުން، ތަފާތު އިންސްޓިޓިއުޓް ހުންނާނީ. އެހެންވީމާ، އެ އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ދެނެގަނެގެން އެއަށް ބައްލަވާ ހުއްޓުން، އަޅުގަނޑު ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައި. ދެން އެކި ރީތިކޮށްދެނީ ތަރައްގީކުރުން މިސާލަކަށް ބަޔަކަށް ކަމަށް އެ ބާޑުގެނުގެނު އޮފީސްގެ ބޭފުޅުން ހިންގުންތެރިކަން. ތަނަވަސްކޮށް މަސައްކަތްތައް ނުހި މާލިއްޔާތު ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް

މަސައްކަތްކުރުން، އެކައުންޓަބަލް ރަނގަޅަށް ބެލެހެއްޓުން، މާލިއްޔަތުގެ ގޮތުންނާއި ގަވާއިދު، ބިލު ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތްތަކުގައި އެކަށީގެންވާ ރަނގަޅު ގަވާއިދުތަކުގެ ދަރުންތަކާ، މި ހުރިހާ ކަމަކަށް ހަމަ ބޮޑު ރިސްކެއް ދިމާން، އެވަރަށް ތަނަވަސް ޒަރޫރީތަކުން ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މުލަކު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަޝްފާން އަލްފާޟިލް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މުލަކު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަޝްފާން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އާދެ! ޢަރ. އަލްފާޟިލްގެ ސުވާލަކީ ކަމަށާ މި މަގާމަށް ޗާވިޓް ނަމަ މިހާރުއްސުރެ ސިޔާސީގައި އެބަ ގެންގުޅެންވާނޭ މި ތަނަށް ގެންނަން ޖެހޭނޭ މަސައްކަތް އެކަން މުހިންމު ބައްލަވައިފި؟ އެ ގެންގުޅެމާ ނަމަ އެ ބައްލަވައިކަ ޕޮބައިލާ، އެ ކަންކަމަށް ކަމަށް ޖަވާބުދާރީވާ ހިސާބުތަކެއް؟

އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު، އާދެ! މި ވިދާޅުވުން އަޅުގަނޑު ވިސްނާލައި އެބަހުރި އަޅުގަނޑު މަޝްވަރާ ޓީމުއްޖާ ހިސާބުތަކާ އަޅުގަނޑު، ސިވިލް ސަރވިސްގެ އެންމެ ހިސާބަކަށްދެން އަޅުގަނޑު ޖަވާބުދާރީ ކޮންކޮން ކަންތައްތަކާ. ނުނީ ކޮންކޮން ހިސާބުތަކާހަރަކާތްތަކާ އެޑިޓަރުސްކޮށް. އެގޮތަށް ފުރަތަމަ ކަމަކަށް އެޑިޓަރުސްކޮށް އޮޑިޓަރޖެނަރަލް ސިސްޓަމް. އޮޑިޓަރޖް މިހާރު ކުރެވޭ އެކަމުން ޖަވާބުދާރީވާ ޓީމަކަށް ނުނިކަން އަޅުގަނޑަށް ހިސާބު. ވަރަށް ރަނގަޅު ސިސްޓަމެއް އޮޑިޓަރުޖެނެރަލް. ޑިޕާޓްމަންޓް ލިބިފައި އޮޑި ވަރަށް ރަނގަޅަށް. އެކަންކަމުގެ ގޮތުން، ކުރުވެނީ ރަނގަޅުކަން ނުން. އޮޑިޓަރުޖެ މި ކުރުވެނީ އަޅުގަނޑު ނިލުމިނަށް ނުނީ އޮޑިޓަރުޖެ ސަރުކާރުގެ އެންމެފަހު ދޮވަފު މަހު ފުރަތަމަ ލިޔުމުގެ ޓީމުގައި މިހާރު ކުރުވީ. އެކުންނަމަވެސް އެއީ އޮންނަންޖެހޭ ޓީމުގެ ވަސް ނުން. ކުރަންޖެހޭ ބަޖެޓު؛ އެކުންވީމާ، މިހާރުވެސް ބަޖެޓު ޕްރޮސެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރުވޭ މި ރަނގަޅަށް ކުރުމަކަށް. އެއީ މުޅި އަހަރު ދުވަހުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ޕާޓްބަޖެޓް ދިނުން ޕްރޮސެސްޓޯކުން އޮޑިޓަރުޖެނެރަލް. ޕްރޮޕޯޒަލްސަށް ޕްރޮސެސްކުރާ އަޅުގަނޑު މި ބޭނުން ޕްރޮޕޯޒަލުގެ މުވައްޒަފުންގެ އެޕްލިކޭޝަންސަށް ބަޖެޓު ޕްރޮޕޯޒަލްސް. ޕާރލިމެންޓަރީ ނަޒާރަތު، ޕާރލިމެންޓަރީ ކޮމިޓީ މަސައްކަތްތަކުގެ ފެންވަރާއި މެންވަރާއި ވަގުތު ބޭނުން އޮޑިޓަރުޖެނެރާ އިތު. މި

ކަންތައް ކުރެވޭނީ މުޅި އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުފާ ދިމާވިޔާ މުވައްޒަފުންނަށް ހަމަ ވަގުތުން އެޓެންޑެންސްގެން، މުވައްޒަފުން ޕީޑީބީކޮޕީގެން، މަސައްކަތް ނުކުރެވޭނޭ މުއްދަތަށް ނިސްބަތުން ނޫނީ މަސައްކަތްތަކުގެ ފެންވަރު ދަށްވެއްޖެއްޔާ ވެސް އެ ކަމަށް އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅު ވަގުތުން އެޅުމަށްކަމަށް ސަރުކާރުގެ ގަވާއިދުތަކުގައި. އެއީ އަދި މުޅި އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކުރެވޭ އެޓެންޑެންސް ވެސް ކަމަށް ވާނީ. ދެން މި މަސައްކަތް ހުންނަންވާނީ ހަމަ ނިޒާމުކުރެވިފައި. ޕީއެސްއެމްއިން ވެސް މުވައްޒަފުން ޕީޑީބީކޮ ދެވިފައި. އަދި އަހަރު ނިމޭ އިރު އެޓެންޑެންސް ސަމަރީކޮށް ނިމޭ ވަރަށް ނޫނީ އެ ނިމޭ އިރު ހަމަ އެންމެ އެކަށީގެންވާ ގޮތަކަށް. އަދި މިގެ ރިޕޯޓުން ސުޕަރވައިޒަރ ގިނަފަހަރަކަށް، ސުޕަރވައިޒަރުން ނުކުތާ ވަރަށް ގިނަފަހަރަކަށް އެންމެ އެކަށީގެންވާ މާކުސް ދޭން. އެޓެންޑެންސް މަސައްކަތު އުޅޭ، ނޫނީ މަސައްކަތްކުރު ގެ، ވަގުތު، މަސައްކަތްކުރު ގާނޫނުތަކުގައި ގިނަ ވަގުތު ބޭނުގައި އުޅުވައި، ނޫނީ ޕީއޭއެސްޕީއިން ނާނގި ނަގާނަ އަހަރުގައި، ނޫނީ މުއްދަތަކަށް މަސައްކަތް ނިމިދާ މުވައްޒަފުންގެ ކުރިމަގުން ވެސް ހަމަ 80 އިން މަތީ މާކުސް ސުޕަރވައިޒަރު ދީފައި. މިގޮތަށް މި ވަނީ އަހަރު ނިމޭ ފުރުސަތުދާވާ ކޯޑަކަން އެ ވާނީ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ އެ ރަނގަޅުކުރެވޭ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި މިގޮތަށް ހަމަ މުޅި އަހަރުގެ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި. ދެން ސުޕަރވައިޒަރަށް ހަމައެކަނި ޑޭޝްބޯޑުގައި ކޯޗިއަކުން ރިވިއުކުރުން. އެ އެޕްރައިޒަލްކުރާ ފުރު ކޯޗިއަކުން ރިވިއުކުރަމުންދާނެ، އެއީ މުޅި، އޮފީސް ތެރޭގައި އެޕްލައިޑް އަ މަސައްކަތުގެ، ޕްރޮސެސް ރަމަށް ދަރަ މުވައްޒަފުން ވެސް އިންޑިކޭޓަރު އެއްކަން މިހުންނަނީ ވެސް. އަދި ކޯޗިގެ ޑޭޝްބޯޑުނަމަ ވެސް އަޅުގަނޑު ކޯޗިންގ ސޯރދާވެސް އިންޑިކޭޓަރ. އެއްކަން ހަމަ ސުޕަރވައިޒަރު އެކަށީގެންވާ ގޮތަށް އެޕްރައިޒަލްކުރާ އާޓިކަލް ކޯޗިގެ ޑޭޝްބޯޑުނަމަ އޮފީ ރިވިއުކުރުމުގެ ފުރުސަތު އޮންނާނެ ދެއްތޯ. އެއީ އަޅުގަނޑު ވިސްނާގޮތުގައި ހަރި ގޮތެއް. ޝުކުރިއްޔާ

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްގެ އިއްޒަތްތެރި ޑެޕިއުޓީ އިބްރާހީމްދީދީއަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްގެ ޑެޕިއުޓީ އިބްރާހީމްދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. މަރުޙަބާ ކޮމިޓީއަށް. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުޅި މި ނިޒާމު އޮންނަ ގޮތުން މުސާރަ ޑިސިޕްލިނަރީ މި އޮންނަ އިދޭ، ވަރަށް ގިނައިން އަޅުގަނޑުމެން އަބަދުވެސް އެއްކޮށް ޗެކްލިސްޓުގެ މުސާރަ އަދިވެސް އެ ބޮޑު ފެނުނަނަ އެކަށީގެންނުވާތީ. މިހެން އަޅުގަނޑު ވެސް މި ދަންނަވައިލަން މި ޚަރުޗު އަސްލު ޗެކްލިސްޓާ ރިމިޓެއް ނެތި މަސައްކަތްކުރަން ފަދަ ބައެއް. 8 ގަޑިއިރުގެ ނޫން ޗެކްލިސްޓު ވެއްޖެއްޔާ

ޕީޖީގެ ޤާނޫނުގައި މަސައްކަތްތަކާ ޕީޖީއަކަށް މަސައްކަތްތަކުރަންޖެހޭނީ. އެއީ އަނެއްކާ އެ 8 ގަޑިއިރު ކުރާނަން ވަޒީފާއާ އެ ޕީޖީއަކަށް ނެތި، ޖީންވާ އަމާޒާނަށް މިހާރު ފަސް ނުކުރެވޭނެ. އެހެން ގޮވާލަން ޖެހިފައި ވަރަށް ބޮޑަށް. ދެން އަނެއްކާ އެ ޕީޖީގެ ޤާނޫނުގައި އޮންނަ މަސައްކަތްތަކާ ކަމަށް ވަންޏާ ދެން އެކަމާ ގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭ ހަމަ ބައިވެރި މަސައްކަތްތަކެއް ހުރޭ އެހެން ގުޅޭކަމެއް ފަސް. އެހެންވީމާ، މިހާރު އިޚުތިޔާރު ނޫނީ، އެހެން ގޮވާލަންޖެހޭ ބައެއްކަރު ހުށަހެޅުއްވި ހުރިހާ ކުރިއެރުމެއް ވަރަށް ގިނައިން އިތުރު އެދޭއެވެ. އެހެންވީމާ، ގުޅުންހުރި ކަންކަމުގައި ބަލަހައްޓާ ޕީޖީއާއި ގުޅޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ގޮތުން ނޫނުގެ ވަރަށް ގިނަ ޕްރައިވެސީތަކެއް ހިމެނޭ، މި އެހެން ސިޓީ ސަރުކާރުގެ ގޮވާލަންޖެހޭނެ؟

ހާމިދު އުސްމުނުފުޅު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރައީސް! އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އެއީ ޕީއެސްސީއަކީ ވަރަށް ޚާއްސަކޮށް ބޮޑުވުން. އެ ބޮޑުވުންގެ ނަތީޖާ، މުސްތަޤިއްލު ޕާރލިމެންޓަރީ ބައެއްކަން އެ ބޮޑުވުން އެ ޑިސިޕްލިނަރީ. ޚިދުމަތުގެ މުސްތަޤިއްލު ޕާރލިމެންޓަރީ އެ ބޮޑުވުން ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތްތަކެއް އެ ކޮންޓްރޯލްތަކެއް. އެހެންވީމާ، އެވަރަށް އިންސާނުންގެ ނަޒާހަތާ، އިންސާނުންގެ ޙައްޤުތަކާ ގުޅިގެން ހުރިހާ މުސްތަޤިއްލު އަސާސީ ޙައްޤުތަކުގެ ރުކުނަކީ ދަރިވަރުންނެވެ ފަސް ހަމަ މުސާރަ ބޮޑުވުމުގެ އެ ބޮޑުވުންތަކެއް، އެ ބޮޑުވުންނަކީ ވަރަށް ބައިނަލްއަގުވާމީ ފަސް ބައެއް. އެ ބޮޑުވުންތަކެއް ވަރަށް އިންސާނިއްޔަތުގެ އަސާސްތަކެއް ދެކޮޅުތަކާ، ވަރުގަދަ އެކައަރިވެރިކުރުމުގެ ބޮޑު، އިންސާނުންގެ ޙައްޤުތަކާ ބައިނަލްއަގުވާމީ ނޫނީ އިންސާނުންގެ ގޮތުން ސަރުކާރުގެ ބައިނަލްއަގުވާމީ ޤަވާއިދުތަކާ މުސްތަޤިއްލު ބައެއް. މި ޤާނޫނުގެ ދާއިރާ، މިސާލަކަށް ޕީއެސްސީ، ނަތީޖާ ގޮތަށް ބޮޑުވުންތަކެވެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި ހަމަ ކަމެއް އެ ކުރެއްވިން. ސިޓީ ސަރުކާރުގެ އިދާރާގެ ހަމަ. ސިޓީ ސަރުކާރުތަކުގެ ފަސް އެކަ ދިވެހިރާ ދެއްތޯ ހަމަ ވިއްސާގެ ހަމަ ދެއްތޯގެ، ހަމަ ހުސް ބޮޑުވުން ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، އެ ބޮޑުވުންގެ ހުސްގަ އަޅުގަނޑުމެން މިސާލަކަށް ޖަލުގަޑަށް، ދުވަސްކޮޅެއްގައި ދެކޮޅު މުސްތަޤިއްލު ކަމަށް މިނިސްޓަރު ސިޔާސީ ޕާޓީތަކާ މިސާލަކަށް ދުވަސްވަރު ބަޔަކު ހަމައެކަނި ބާރުތަކެއް ޑިފެންސްގެ ހަމަ ކަމެއް ގަބޫލުކުރާނެ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ޖެނެރަލް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެބަ އޮތްތޯ ޕެނަލްޓީން އެއްވެސް ކަމެއް ސާފުކޮށްލަން؟

އާމިނަތު އުއްމުކުލްސޫމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ނެތް މި ވަގުތަކަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޝައުގުވެރިކަން ބަހައްޓަވައިގެން ވަޑައިގެންނެވީތީ.

އާމިނަތު އުއްމުކުލްސޫމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އަޅުގަނޑަށް މި ފުރުޞަތު ދިނީތީ. ތެންކިއު.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ޖަހު)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ. މިއަދު މި ބޭއްވިގެން ދިޔަ 25 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީއަށް، ކޮމިޝަނަށް މީހުން އައްޔަންކުރުމަށް ޓަކައި މި ބޭއްވި އިންޓަވިއުގެ ރިޕޯޓު މިހާރު މި އޮތީ. ދެން އެހެންވީމާ، އެ ރިޕޯޓު މީ ބޭފުޅުންނަށް މިހާރު ސްކްރީނުން މީ ފެނިވަޑައިގަންނަވަނީ. އެހެންވީމާ، ރިޕޯޓު ފާސްކުރުމަށް މެންބަރުންނަށް މިހާރު އޮތީ ގޮތަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ނަމަ ވޯޓުދެއްވުން އެދެން. (ވޯޓުދެއްވުން) އެހެންވީމާ، އިއްތިފާގުން ފާސްވި ކަމަށް ބަލަނީ އިނގޭތޯ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. މި ހިސާބުން ބައްދަލުވުން ނިމުނީ އާދެ!